

Tilinpäätös 2019

Kaupunginvaltuusto 8.6.2020

Sisällysluettelo

	Sivu
Kaupunginjohtajan katsaus	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	4
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	7
1.4 Kaupungin henkilöstö	9
1.5 Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat	10
1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	14
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	17
3.2 Toiminnan rahoitus	20
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	23
5. Kokonaistulot ja -menot	25
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	26
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	27
6.3 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	28
6.4 Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	31
6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	32
6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut	33
7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	34
8. Talousarvion toteutuminen	
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	39
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	114
8.3 Investointien toteutuminen	116
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	122
8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	123

	Sivu
9. Tilinpäätöslaskelmat	
9.1 Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma	127
9.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma	128
9.3 Ylöjärven kaupungin tase	129
9.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma	130
9.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma	131
9.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase	132
10. Tilinpäätöksen liitetiedot	
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	135
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	136
10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	136
11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	138
12. Tasetta koskevat liitetiedot	
12.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	142
12.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	146
13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	149
14. Ympäristövastuut	152
15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	154
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista	155
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	157

Kaupungin juhluvuoden 2019 tulos oli moni-ilmeinen

Valtuuston hyväksymä talousarvio vuodelle 2019 oli ylijäämäinen. Talousarvion valmistelun lähtökohtina olivat tulo-menotasapainon varmistaminen ja kaupungin velkamäärän säilyttäminen edellisen vuoden tasolla. Valtakunnan tason ennusteet lupasivat verotulojen vahvaa kasvua. Samalla kaupungin toimintamenoihin sallittiin aiempia vuosia voimakkaampaa kasvua.

Vuosi 2019 oli kuntatalouden ja erityisesti Ylöjärven kaupungin talouden näkökulmasta kuitenkin erittäin huono. Valtion toimenpiteistä johtuneet tulorekisterin käyttöönoton haasteet ja ns. verokorttiuudistuksen aiheuttamat ennakoimattomat muutokset verotulojen kertymiseen aiheuttivat kaupungille huomattavia verotulomenetyksiä vuonna 2019. Samanaikaisesti erityisesti erikoissairaanhoidon menot kasvoivat huomattavasti usean hyvän vuoden jälkeen.

Kaupungin tilikauden 2019 tulos painuikin lopulta selvästi alijäämäiseksi. Kaupungin onnistuneen taloussuunnittelun ja vahvan taloudellisen pohjan ansiosta asukaskohtainen velkamäärä laski kuitenkin edelleen ollen 2568 euroa asukasta kohti.

Vuoden 2019 maaliskuussa pitkään valmisteltu sote- ja maakuntauudistus kariutui. Samalla valtakunnan hallitus erosi. Keväällä 2019 järjestettiin myös eduskuntavaalit. Kesällä muodostettiin Suomeen uusi pääministeri Rinteen hallitus ja hyväksyttiin uusi hallitusohjelma. Vuoden lopulla hallitus kuitenkin erosi ja sen seuraajana jatkoi pääministeri Marinin hallitus.

Ylöjärven kaupunki täytti 150 vuotta ja juhluvuoden vietto näkyi ja kuului monin tavoin vuoden aikana. Keskustan kehittämisen hanke jatkui koko vuoden ajan ja kaupunki osallistui raitiotien seudullisen jatkon yleissuunnitteluvaiheeseen sekä solmi Tampereen kaupungin kanssa aiesopimuksen Teivon alueen pitkän aikavälin kehittämisestä. Väestönkasvu kiihtyi myös selvästi edellisestä vuodesta. Vanhan Räikän entisöinti ja kunnostus kokous-, yhdistys-, näyttely- ja edustustilaksi valmistui. Kaupunki liittyi Hinku-verkoston jäseneksi ja käynnisti ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tähtäävät toimenpiteet. Valtuusto päätti myös kunnallisen pysäköinninvalvonnan käynnistämisestä Ylöjärvellä. Lisäksi Ylöjärven lukio voitti Pirkanmaan yrittäjien järjestämän ja nyt ensimmäisen kerran jaetun Pirkanmaan yrittäjyyskasvatuspalkinnon. Ylöjärven lukio palkittiin myös eurooppalaisella Vuoden yrittäjyyskoulu -tunnustuksella osoituksena merkittävästä työstä yrittäjyyskasvatuksen parissa Suomessa.

Kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen ja laadukkaan palvelutoiminnan ylläpitäminen on vaatinut kaikkien vahvaa panosta. Haluan kiittää sekä luottamushenkilöitä että henkilökuntaa tehdystä työstä ja hyvästä yhteishengestä. Erityisenä kiitoksena kaupunki järjesti henkilöstölle vuonna 2019 yhteisen henkilöstöjuhlan ja muisti henkilöstöä liikunta- ja kulttuuriseteleillä kerta-luontoisesti vuoden 2018 hyvästä toiminnasta ja tuloksesta.

Ylöjärven kasvu ja elinvoimaisuuden vahvistaminen jatkuvat myös tulevina vuosina.

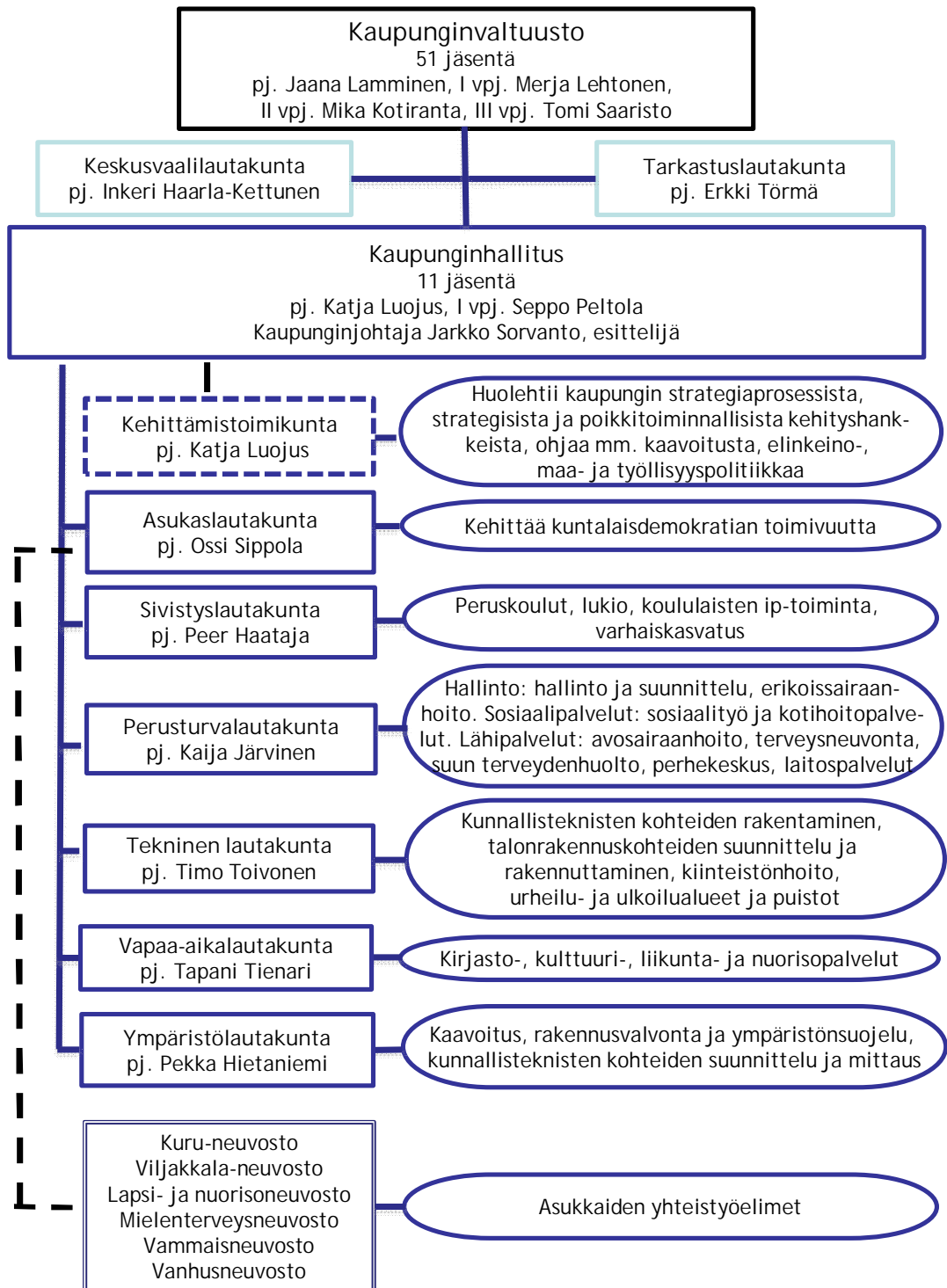
Jarkko Sorvanto
kaupunginjohtaja

1. Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven kaupungin toimielinorganisaatio 2019

Kaupunginvaltuusto 2019

Nimi	Puolue		
		Konttinen Risto	KESK
Puheenjohtaja		Koskinen Riitta	KESK
Lamminen Jaana	SDP	Kytömäki Jussi	VIHR
		Kytömäki Outi	VIHR
I varapuheenjohtaja		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
Lehtonen Merja	VIHR	Leppänen Aki	VAS
		Luoja Katja	KOK
II varapuheenjohtaja		Mankkinen Leena	SDP
Kotiranta Mika	KOK	Mustakallio-Sorvari Minna	KOK
		Mäkinen Minna	SDP
III varapuheenjohtaja		Mäki-Ventelä Markku	KESK
Saaristo Tomi	PS	Nevala Yrjö	SDP
		Ojares Juho	KOK
Jäsenet		Pajunen Henrik	PS
Alanen Nina	KD	Pelkonen Erja	KOK
Antila Veli-Matti	KD	Peltola Seppo	SDP
Haataja Peer	KOK	Ruuska Hannu	PS
Hakanen Teuvo	KESK	Salakari Riikka	KOK
Halttula Timo	VIHR	Sarvijärvi Minna	KESK
Heiska Mauri	PS	Savio Sami	PS
Hietaniemi Pekka	KESK	Sippola Ossi	KOK
Itvola Terhi	VIHR	Sorsa Minna	VIHR
Itäpää Auvo	SDP	Sorvanto Katariina	KOK
Jukantupa Anna	VAS	Tahlo Jarmo	KESK
Järvinen Kaija	SDP	Tienari Tapani	KOK
Kaasalainen Jouni	KD	Tiura Jaana	SDP
Kesseli Rauno	VAS	Toivonen Timo	VIHR
Kiiskinen Jenni	VIHR	Törmä Erkki	SDP
Kiviniemi Petra	VAS	Uusikartano Arja	VAS
Koivisto Heidi	SDP	Vilén Riitta	KOK
Kolehmainen Toni	PS		

Kaupunginhallitus 2019

Nimi	Puolue	Jäsenet	
		Halttula Timo	VIHR
Puheenjohtaja		Heiska Mauri	PS
Luoja Katja	KOK	Kesseli Rauno	VAS
		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
I varapuheenjohtaja		Mankkinen Leena	SDP
Peltola Seppo	SDP	Mäki-Ventelä Markku	KESK
		Ojares Juho	KOK
		Sarvijärvi Minna	KESK
		Sorsa Minna	VIHR

Puoluejakauma 31.12.2019

	Valtuusto	Hallitus
KOK	12	3
SDP	10	2
VIHR	8	2
KESK	7	2
PS	6	1
VAS	5	1
KD	3	-
Yhteensä	51	11

Johtoryhmä 2019

kaupunginjohtaja	Jarkko Sorvanto
elinvoimajohtaja	Pauli Piiparinen
hallintopäällikkö	Antti Pieviläinen
henkilöstöpäällikkö	Minna Kekarainen 1.3 lähtien
kehitysjohtaja	Jussi Teronen vs. ajalla 1.1-31.3, Juha Liinavuori vs. ajalla 1.4-4.8, Mari Ruissalo vt. ajalla 2.12-31.12
sivistysjohtaja	Matti Hursti
talousjohtaja	Juha Liinavuori
terveys- ja sosiaalijohtaja	Anne Santalahti

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Talouskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2019 sekä Kuntaliiton analyysiin kuntien tilinpäätösennusteista.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden kohentuessa sekä ansiotason noustessa. Vienti kasvaa vahvasti palveluviennin ja laivatoimitusten seurauksena.

Työllisyys kääntyi jälleen kasvuun vuoden 2019 syksyllä alkuvuoden heikomman työllisyyskehityksen jälkeen. Työllisten määrän arvioidaan kasvavan prosenttin vuonna 2019 koko vuoden työllisyysasteen noustessa keskimäärin 72,6 prosenttiin.

Vuonna 2020 talouskasvu hidastuu yhteen prosenttiin. Näkymät vientimarkkinoilla taantuvat ja viennin kasvu hidastuu, mutta jää silti viime vuosien keskimääräiselle tasolle. Palveluviennin kasvu on tavaroiden viennin kasvua nopeampaa ja pitää viennin kasvun vientikysyntää nopeampana.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua pitää yllä ansiotason nousu sekä korkeana pysyttelevä työllisyys. Kotitalouksien reaalisten käytettävissä olevien tulojen kasvu pysyy vakaana, sillä inflaation pysyy edelleen maltillisena. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen kasvattaa kotimaista kysyntää.

Yksityisten investointien ennustetaan vähenevän vuonna 2020. Erityisesti asuinrakennusinvestoinnit vähenevät. Julkiset palvelurakennusinvestoinnit lisääntyvät. Palvelu-toimialojen tuotanto ylläpitää kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointeja. Tutkimus- ja kehittämismenojen arvioidaan kasvavan hyvin ensi vuonna.

Työllisten määrä nousee 0,5 % vuonna 2020. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee ja työttömyysaste laskee 6,5 prosenttiin. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita. Vuonna 2020 sopimuskorotusten odotetaan olevan korkeammat kuin v. 2019. Niiden päälle tulevien keskimääräisten palkkaliukumien kanssa nimellisansiotason arvioidaan nousevan 3 %. Työllisyyden yhä kasvaessa koko talouden palkkasumman ennakoitaan kasvavan ensi vuonna 3,5 %.

Ennuste vuoden 2020 inflaatioksi on 1,3 %. Ansiotason nousun myötä palveluiden hintojen odotetaan kasvavan viime vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, minkä seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä.

Vuosikymmenen loppupuolella Suomen taloudessa vallinnut hyvä suhdanne on kohentanut julkisen talouden tilaa. Alijäämä on pienentynyt kolmen vuoden ajan, ja julkinen velka suhteessa BKT:hen on laskenut 60 prosentin tuntumaan. Suhdanteen viiletessä julkisen talouden rahoitusaseman koheneminen on kuitenkin pysähtynyt. Lisäksi hallituksen etupainotteisesti päättämät pysyvät ja väliaikaiset menolisäykset kasvattavat alijäämää vuodesta 2020 alkaen. Velkasuhde kääntyy uudelleen nousuun vuosikymmenen alussa.

Julkisessa taloudessa on edelleen vaikeita rakenteellisia ongelmia. Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja ja kasvattaa tulevaisuudessa myös hoito- ja hoivamenoja. Julkinen talous ei ole kestäväällä pohjalla pitkällä aikavälillä.

Suomen talousnäkymät ovat alkukevään 2020 aikana heikentyneet oleellisesti. Suhdannenäkymän heikkenemisen takana on erityisesti kaksi tekijää eli koronaviruksen puhkeaminen ja talouskasvun ennakoitua voimakkaampi jäähtyminen viime vuoden lopulla. Varsinkin koronaviruksen talousvaikutuksiin liittyy tässä vaiheessa erittäin suurta epävarmuutta. Mikäli koronaepidemia jatkuu pitempään, on riski kuntatalouden veropohjan pettämiselle todellinen. Myös kuntien palvelutuotanto joutuu koville.

Tilastokeskus keräsi kunnilta tilinpäätösennusteita vuodelta 2019, joita Kuntaliitto edelleen jalosti ja analysoi. Arviot kerättiin kaikista Manner-suomen kunnista. Kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat vuonna 2019 alustavien Tilastokeskuksen tilinpäätösarviotietojen mukaan noin 3,9 prosenttia. Menojen kasvu oli erityisen voimakasta palvelujen ostoissa sekä avustuksissa. Kuntatalouden 3,9 prosentin menokasvu vastaa pitkän aikavälin tyypillistä keskiarvolukemaa. Menojen kasvun taustalla vaikutti paitsi väestön ikääntyminen niin myös kuntakentän palkankorotukset sekä kuntien tehtävien laajennukset kyseisenä vuonna.

Kuntien verotulojen ja valtionosuuksien kasvu ylsi vuonna 2019 noin 2,5 prosenttiin, joten tulokehitys alitti menojen kasvun selvästi. Näin siitäkin huolimatta, että kuntien valtionosuuksiin kohdistettiin joulukuussa 2019 alun perin vuodelle 2020 maksettavaksi suunniteltu kiky-kompensaatio. Kuntien tuloverojen kertymää pienensivät paitsi kyseisen vuoden alussa käyttöönotettu vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus ja tulorekisteriin liittyvät ilmoitusongelmat niin myös kuntaverosta tehtävien verovähennysten

kasvu. Valtionosuuksien kehitystä vaimentavat kiky-kompensaatiosta huolimatta yhä lukuisat viime vuosina valtionosuuspohjaan tehdyt valtionosuusleikkaukset.

Tulojen ja menojen epätasapaino aiheutti sen, että kuntatalouden tilikauden tulos heikkeni vuoden 2018 lukemasta edelleen. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen.

Vuosikate heikkeni 13,4 prosenttia. Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasvaneita investointimenoja vaan investointimenot katettiin pääosin lainarahalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa peräti 2,4 miljardia euroa. Verotulojen tilitysvajeen aiheuttama verotulojen maksun viivästyminen lisäsi myös tuntuvasti lyhytaikaista lainakantaa.

Seuraava taulukko sisältää kunnallistalouden kannalta keskeisiä kokonaistaloudellisia muuttujia.

Muuttuja	2016	2017	2018	2019*
(%-muutos)				
Bruttokansantuote markkinahintaan	2,5	3,1	1,7	1,6
Julkinen kulutus	1,8	0,2	1,5	1,5
Yksityinen kulutus	2,0	1,0	1,8	1,4
Inflaatio	0,4	0,7	1,1	1,1
Ansiotasoindeksi	0,9	0,2	1,7	2,5
%-yksikköä				
Työttömyysaste (Tilastokeskus)	8,8	8,6	7,4	6,7
Veroaste BKT:sta	44,0	43,0	42,3	41,8
Julkisyhteisöjen menot BKT:sta	55,9	53,7	53,1	52,7
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	63,0	60,9	59,0	58,5
Euribor 3 kk, %	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4
10 vuoden korko, %	0,4	0,5	0,7	0,1

*) ennuste, Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus 12/2019

Pirkanmaan talousalueen kehitys

Tampereella ja sen kehyskunnissa (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) oli 31.12.2019 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 393 941 asukasta. Väestömäärä kasvoi 1,2 prosenttia. Väestönkasvu oli suurinta Lempäälässä, Pirkkalassa, Tampereella ja Nokialla olleen 1,2-1,4 prosenttia. Ylöjärvellä kasvu oli 251 henkilöä eli 0,8 prosenttia. Asukasmäärä kasvoi Ylöjärvellä reilummin useamman maltillisemmän vuoden jälkeen. Tontinluovutus suunnitelmiin pohjautuvat laskennalliset ennusteet näyttävät, että lähtökohdat lähivuosien asukasmääräkasvulle Ylöjärvellä ovat hyvät.

Koko maan väestömäärä ei juurikaan muuttunut vuodesta 2018 ja pääkaupunkiseudun kuntien (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa) kasvu oli 1,6 prosenttia.

Työttömien työnhakijoiden lukumäärä oli Pirkanmaalla vuoden 2019 joulukuussa kasvanut 7,0 prosenttia verrattuna vuoden 2018 joulukuuhun. Uusia avoimia työpaikkoja oli kuitenkin 813 kpl enemmän kuin vuotta aiemmin, eli kaikkiaan 4 880 kpl. Työttömiä työnhakijoita Pirkanmaalla oli vuoden 2019 joulukuussa 24 253 henkilöä, kasvua vuositasolla 1 594

henkilöllä.

Työttömyysaste Pirkanmaalla oli 9,9 prosenttia. Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 9,8 prosenttia. Rakennetyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys ovat helpottuneet selvästi vuositasolla verrattuna.

Hyvä vire Pirkanmaan taloudessa jatkui vuosikymmenen loppua lähestyttäessä. Yritysten liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia vuonna 2018. Kasvu hieman hidastui edellisvuodesta, mutta oli silti hyvällä tasolla. Miinusmerkkisiä lukemia ei nähty millään toimialalla ja esimerkiksi teknologiateollisuus kasvoi vahvasti.

Teknologiateollisuuden 8,2 prosentin kasvua vauhditti hyvä vientivuosi. Teollisuuden vienti kasvoi kokonaisuudessaan 5,5 prosenttia vuonna 2018 ja teknologiateollisuuden peräti 11,8 prosenttia. Palvelusektorilla vuonna 2018 erityisen reippaasti kasvoivat rakentaminen, sekä liike-elämän palvelut. Informaatio- ja viestintätoimialan sisällä tietojenkäsittelypalvelut jatkoivat läpi vuosikymmenen kestänyttä kasvua.

Liikevaihdon kasvu jatkui myös ensimmäisellä puolivuotiskaudella vuonna 2019.

Tampereen kauppakamarin tekemä yritysbarometri kertoo, että liikevaihtonsa loka-kuussa 2019 arvioivat suuremmaksi edellisvuoteen verrattuna 53 prosenttia vastanneista yrityksistä, kun syksyllä 2018 määrä oli 62 prosenttia. Liikevaihto säilyi ennallaan 27 prosentilla vastaajista, ja liikevaihtonsa arvioi pienenevän 20 prosenttia, edellisvuonna 11. Eli vuosi 2019 muodostuneen kokonaisuudessaan kasvuvuodeksi.

Pirkanmaalalaisten pk-yritysten lähiajan suhdanneodotukset ovat kuitenkin selvästi syksyn 2019 tilannetta heikkomat. Tiedot käyvät ilmi Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön teettämästä Pk-yritysbarometrista, joka julkaistiin 11. helmikuuta 2020. Pk-yritysbarometri julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Se kuvaa kattavasti pk-yritysten käsityksiä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

1.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyys

Vuoden 2019 lopussa Ylöjärven työttömyysprosentti oli 7,0 (1 104 työtöntä, joista alle 25-vuotiaita 133). Vuoden aikana työttömyys oli alimmillaan 5,8 prosenttia. Osin tästä syystä myös yritysten osaavan työvoiman saatavuusongelmat kasvoivat vuoden aikana.

Työttömien moniammatillisen yhteistyön projektilla saatiin työttömien aktiivointiaste pidettyä korkeana ja kaupungin lakisääteiset maksuosuudet työttömyydestä pysyivät vuoden 2018 tasolla. Projektille asetetut kokonaistavoitteet saavutettiin. Toimintamalli sekä kahdeksan määräaikaista työntekijää vakinaistettiin vuoden 2020 talousarviossa. Loppuvuodesta alkoivat neuvottelut uuden kuntakokeilun aikaansaamiseksi valtion ja Pirkanmaan kuntien kesken.

	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	Muutos 2017/ 2018
Työttömiä	2 174	1 817	1 293	1 067	1 104	37
Työttömyysaste, %	14,0	11,5	8,2	6,7	7,0	0,3
Alle 25-vuotiaat	282	226	149	140	133	-7
Yli 50-vuotiaat	839	744	535	438	427	-11
Pitkä-aikaistyöttömät	631	587	405	210	205	-5
Pirkanmaa, työttömyysaste, %	16,4	15,6	11,7	9,3	9,9	0,6
Koko maa, työttömyysaste, %	14,4	13,6	11,2	9,7	9,8	0,1

Taulukko: Työttömyyden kehitys Ylöjärvellä (ELY-keskus)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Muutokset toiminnassa

Sipilän hallituksen pitkään valmisteleva maakuntauudistus kaatui keväällä 2019. Ylöjärven kaupunki niin kuin muutkin Suomen kunnat osallistui tiiviisti uudistuksen valmisteluun. Maakuntauudistussuunnitelmat vaikuttivat vahvasti kuntien omiin suunnitelmiin ja toimintatapojen kehittämiseen. Kun uudistus ei edennytkään, merkitsi se Ylöjärvellekin varsinkin sosiaali- ja terveystalouden osalta sekä toiminnallisia että taloudellisia haasteita.

Suuressa kuvassa vuosi 2019 oli Ylöjärven kaupungille normaalin toiminnan vuosi. Olennaisia uusia tehtäviä tai toiminnan lakkauttamisia tai suuria investointihankkeita ei tapahtunut. Myöskään toimielin- ja organisaatorakenteeseen ei tehty olennaisia muutoksia vuoden 2019 aikana.

Muutokset tuloperusteissa

Keskeisimmät tuloperustemuutokset tapahtuivat kunnallisverotuotossa. Kuntien tuloverojen kertymää pienensivät paitsi kyseisen vuoden alussa käyttöön otettu vuosituloarjaan perustuva verokorttiuudistus ja tulorekisteriin liittyvät ilmoitusongelmat niin myös kuntaverosta tehtävien verovähennysten kasvu.

Verotulojen kertymisongelmia kompensoitiin kohdistamalla kuntien valtionsuuksiin joulukuussa 2019 alun perin vuodelle 2020 maksettavaksi suunniteltu kilpailukykykompensaatio.

Olennaisemmat poikkeamat talousarvioon

Ylöjärven kaupungin talousarvio sitoo hallintokuntia toimielimittäin. Kaikki toimielimet ovat nettobudjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimielimiä sitoo valtuustoon nähden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Muutostalousarvioita tehtiin yksi vuonna 2019. Joulukuussa hyväksytyssä muutostalousarviossa tehtiin pääsääntöisesti käyttötalouden ja rahoitusosan määrärahatarkistuksia.

Käyttötalouden määrärahoja lisättiin nettona 5,6 miljoonaa euroa. Lisästarve aiheutui perusturvalautakunnan menojen kasvusta. Suurimpana eränä olivat erikoissairaanhoidon määrärahatarpeet, mutta myös perusterveydenhuollon, sosiaalipalveluissa ja vanhuspalveluissa oli lisästarpeita.

Rahoituksen osalta pienennettiin kunnallisverotuloarviota noin 2,5 miljoonalla eurolla. Valtionosuustuottoihin lisättiin miljoona euroa sekä osinkotuottojen ja arvopapereiden myyntivoittojen tuloarviota korotettiin

Valtuuston käsittelemän muutostalousarvion jälkeisiä nettomenojen ylityksiä tapahtui ainoastaan perusturvalautakunnassa. Ylitysten syitä on analysoitu jäljempänä talousar-

vion toteutuminen-osiossa. Muutostalousarvion pienennetystä kunnalliverojen tuottoarviosta jäätin vielä 1,5 miljoonaa euroa.

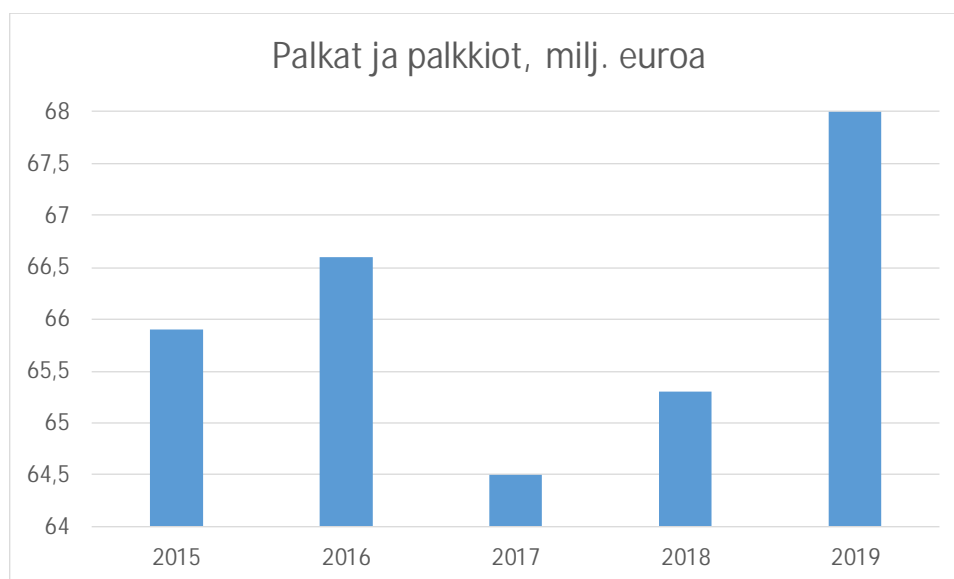
Tiedossa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen ennen tilinpäätöksen valmistumista tapahtuneita yksittäisiä olennaisia toiminnan ja talouden muutoksia, joita ei ole otettu huomioon vuoden 2020 talousarviossa. Koronavirusepidemia tulee vaikuttamaan laajasti kuntatalouteen vuonna 2020. Menopaine kasvaa ja verotulot ja toiminnantuotot tulevat vähenemään.

1.4. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstön määrä ja palkkojen kokonaissumma 31.12.2019

	2017	2018	2019
Vakituisen henkilökunta	1 615	1 579	1 635
Määrä-aikaiset	119	120	131
Työllistetyt	25	30	33
Yhteensä	1 759	1 729	1 799

Kaupungin henkilökunnan määrä (ilman sijaisia) lisääntyi seitsemälläkymmenellä henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Lisäyksestä suurin osa oli vakituista henkilöstöä.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 67 983 000 euroa vuonna 2019. Summa ei sisällä kokous- ja luottamustoimipalkkioita. Kasvu vuoteen 2018 verrattuna oli 2,7 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Vuonna 2019 palkkoja korotettiin työehtosopimusten mukaisesti yleiskorotuksella 1.4. 2019 lukien sekä paikallisella järjestelyvaraerällä 1.1.2019 lähtien. Esimerkiksi kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa yleiskorotus oli prosentin ja järjestelyvaraerä 1,2 prosenttia. Kasvusta 1,2 prosenttiyksikköä selittyy kasvaneella lomapalkkavelan jakotuksella. Suurin osa kasvusta selittyy kuitenkin henkilöstön määrän lisääntymisellä.

Kaupungilla on käytössä tulospalkkausjärjestelmä. Tulospalkkausjärjestelmän tarkoituksena on tukea kaupunkistrategian sekä siihen perustuvien kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Sen perusteella maksetaan vuosikohtaista tulospalkkiota tavoitteiden toteutumiseen perustuen. Tulospalkkioita maksettiin yhteensä 232 825 euroa vuonna 2019.

Yhteistyökomitea (YTK) on yhteistoimintaelin, joka käsittelee henkilöstöä laajasti tai yleisesti koskevia yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita. Jäseninä on työntekijöiden ja työnantajan edustajia. Yhteistyökomitea toimii myös työsuojelutoimikuntana. Työsuojelun toimintaohjelma on toimenpideohjelma työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden toteuttamiseksi ja edistämiseksi. Yleisen osan lisäksi vuonna 2019 otettiin käyttöön pohja työpaikan oman toimintaohjelman laatimista varten. Turvallisuustyön lähtökohtana on kiinteistö- ja toimialakohtainen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma käyttöohjeineen.

Henkilöstön työterveyspalveluista vastaa Suomen Terveystalo Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tehdään vuosittain. Siinä kuvataan kaupungin keskeiset tavoitteet: terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työterveyspainotteinen sairaanhoitotoiminta ja palvelulaajuus.

Henkilöstön hyvinvointisuunnitelman mukaisesti toteutettiin toimenpiteitä työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Vuonna 2019 painopisteenä oli yhteisöllisyys. Ylöjärvi täytti 150 vuotta vuonna 2019. Juhlavuoden kunniaksi koko henkilöstölle järjestettiin henkilöstöjuhla.

Työtyytyväisyyskyselyä ei toteutettu vuonna 2019. Vuonna 2020 toteutetaan koko henkilöstölle uusi työhyvinvointikysely.

Henkilöstöohjelma vuosille 2019-2024 hyväksyttiin joulukuussa 2018. Henkilöstöohjelma määrittelee kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteet. Sen tarkoituksena on johtaa kaupunkistrategia henkilöstöä koskeviksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi. Henkilöstösuunnitelman pohjalta laadittiin tarkempi toteuttamissuunnitelma. Suunnitelman sisältämien toimenpiteiden toteuttaminen aloitettiin. Vuonna 2019 muun muassa kehitettiin työterveyshuoltoyhteistyötä, uudelleenarvioitiin työsuhde-etujen kokonaisuus sekä parannettiin esimiesviestintää.

Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2018. Osastojen ja yksiköiden johto vastaa tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteuttamisesta toimintansa puitteissa. Osastoilta pyydetään vuosittain yhteenveto suunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Henkilöstökertomus vuodelta 2019 laaditaan siten, että se käsitellään samassa kaupunginvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen kanssa.

1.5. Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta aiheutuu kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikron, vanha kaatopaikka-alue Tiura sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa.

Kiinteistöjen Metallin ja Nikron kunnostuksen on arvioitu maksavan aktiivisine kunnostustöineen ja seurantavaiheen toineen enintään tehtyä varausta vastaavasti 2,4 miljoonaa euroa. Kaupunki on jo aiempina vuosina hakenut ja saanut kohteen kunnostamiseen valtionavustusta sekä lisäksi kunnostusta on tehty tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Haverin kaivoksen rikastushiekka-alueen puhdistamien kustannusarvio nousee tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan enintään 5,6 miljoonaan euroon. Puhdistustoimenpi-

teisiin on tehty vastaavan suuruinen varaus. Kustannuksiin on haettu valtiolta avustuserärahaa vuoden 2019 lopussa.

Tiuran alueen vanhan kaatopaikan puhdistustöiden yhteydessä todettuja liuottimia ei saatu puhdistettua maaperästä kokonaan ja niiden osalta maaperän puhdistamisesta päätetään meneillään olevan seurannan tulosten ja riskinarvion perusteella. Mahdollisista lisäkunnostustarpeista tai -kustannuksista ei ole toistaiseksi tietoa.

Kaatopaikka-alueiden osalta kaupungilla on maankaatopaikka, jonka ympäristövaikutuksia tarkkaillaan vesinäyttein. Pehkusuon vanhaa kaatopaikka-aluetta pidetään kunnossa kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti. Vesistö tarkkailua suoritetaan lisäksi kolmen suljetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi.

Tampere, Kangasala, Lempäälä, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi toteuttavat yhteistyönä keskuspuhdistamon kallion sisälle Tampereen Sulkavuoreen. Hanketta varten kunnat ovat perustaneet Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n. Ylöjärven osalta yhtiön osakkaana on Ylöjärven Vesi Oy ja omistusosuus yhtiöstä on 8,53 prosenttia.

Kallion sisään louhitut puhdistamot ovat osoittautuneet olevan paitsi toimintavarmoja myös ympäristöystävällisiä. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin 310 miljoonaa euroa, josta omistusosuuden mukainen Ylöjärven osuus on 26,5 miljoonaa euroa. Sulkavuoren keskuspuhdistamon rakentaminen käynnistyi vuonna 2018 ja puhdistamo otetaan käyttöön vuonna 2024.

Ylöjärven kaupunki liittyi alkuvuonna 2019 HINKU-verkostoon, joka on ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto. Se kokoaa yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. HINKU-kunnaksi liittyessään Ylöjärvi on sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Toimenpiteistä tavoitellaan pääsemiseksi valmistellaan tiekartta kevään 2020 aikana.

Kaupungin toiminnassa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Periaatteita ovat esimerkiksi:

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen ja
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan väärää vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin sekä
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole saatettu korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2018 valmistuneessa Ylöjärven kaupunkistrategiassa linjattiin seuraavaa; "Pidämme taloutemme tasapainossa. Sovitamme investoinnit vuosikatteiden mahdollistamaan tasoon siten, että asukaskohtainen velkamäärä ei kasva valtuustokaudella. Pidämme korjausinvestointien määrän riittävällä tasolla."

Strategian taloussuunnittelun kokonaisuutta korostavaa linjaa on Ylöjärvellä noudatettu jo useamman vuoden. Hillityllä menokasvulla ja maltillisella investointitasolla on saatu

velkaantuminen kääntymään laskusuuntaan. Myös vuosittaista menokasvua on viimeisinä vuosina pystytty selvästi hillitsemään.

Vuonna 2019 menokasvu oli huomattavasti laskennallista tavoitetilaa korkeampaa. Sama kasvuvauhti ei vuositasolla voi jatkua, ilman että talouden pitkän aikavälin tasapainotila järkkyy.

Talouden tasapainotilassa pysyminen on keskiössä lähivuosinakin. Tämä tarkoittaa maltillista menokasvua, harkittuja uusinvestointeja ja toisaalta korjausvelan välttämistä riittäväillä ylläpitävillä investoinneilla kuitenkin niin että velkaantuminen pysyy hallinnassa.

Tulevina vuosina menojen kasvupainetta tulee aiheutumaan väestön vanhenemisesta. Ikärakenteen muutos tulee lisäämään hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kasvattamaan kuntatalouden menopaineita Ylöjärvelläkin. Myös maakuntauudistuksen sisällön ja toteuttamisen epävarmuus vaikeuttaa kuntien toiminnan ja talouden pitkjänteistä suunnittelua.

Tässä vaiheessa on hyvin vaikea sanoa, millaisena koronaviruksen vaikutukset näyttäytyvät julkisessa taloudessa. Mitä ilmeisemmin vaikutukset pienentävät Suomen kansantalouden kasvua vuonna 2020. On hyvin todennäköistä, että talouskasvun vaikeus jatkuu oletettua pidempään. Koronan vaikutukset kuntatalouteen näkyvät välittömästi kuntien menopuolella terveydenhuollon lisääntyneinä kustannuksina. Vaikutukset kuntien tuloihin näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulee mitä ilmeisemmin työllisyyden oletettua hitaamman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä. Hitaamman verokeräytymän suuruusluokkaa on hyvin vaikea arvioida luotettavasti, sillä viime vuosina erityisesti kunnallisveron kehitys on ollut hyvin vaikeaa talouden hyvästä kasvuvireestä huolimatta.

Ylöjärvelläkin on kuitenkin varauduttava siihen, että epävarmuus kuntatalouden tulojen ja menojen kehityksestä lisääntyy. On mahdollista ja jopa todennäköistä, että tälle vuodelle ennustettu kunnallisverojen vahva kasvu on pienenevässä. Vuoden 2021 taloussuunnittelussa on turvallisinta edetä erittäin varovaisten tuloarvioiden pohjalta.

Tampereen alueella on menossa tai suunnitteilla kokoluokaltaan merkittäviä kuntien yhteishankkeita, kuten keskuspuhdistamon rakentaminen sekä raitiotien mahdollinen ulottaminen Tampereelta tiettyihin ympäristökuntiin kuten Ylöjärvelle

Huolimatta uusien väestöennusteiden mukaan maltillistuvasta väestönkasvusta tulee Tampereen kaupunkiseudulla asukasmäärä kasvu jatkumaan ja investointitarpeita tulee olemaan jatkossakin. Talouden tasapainotilan ylläpitäminen vaatii tulevaisuudessakin pitkjänteistä ja kokonaisvaltaista talouden suunnittelua ja suunnitelmien määrätietoista toteuttamista.

1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittämiseen vaikuttavia seikkoja.

Talouden tasapainotilan vaaliminen vaatii pitkjänteistä taloussuunnittelua ja siihen sitoutumista. Ylöjärven kaupungin keskeisimmän toiminnan rahoituslähteen eli verorahojen kehittyminen pohjautuu sekä yleiselle talouskasvulle, että Ylöjärven houkutta-

vuuteen sekä asuinpaikkana että elinkeinoalueena. Tärkeää on, että myös Ylöjärven omat toimet edesauttavat verotulojen kertymistä.

Velkaantuminen on saatu haltuun viime vuosien määrätietoisella talouden hoidolla. Nykyinen positiivinen trendi on kuitenkin helppo hukata, jollei talouden tasapainoisesta kokonaisuudesta pidetä kiinni. Työllisyyden ja veropohjan kehitys on jatkossakin keskeinen taloudelliseen liikkumavaraan vaikuttava tekijä. Haasteita aiheutuu väestönkasvusta sekä väestön ikääntymisestä, jotka aiheuttavat sekä lisääntyvää palvelutarvetta että uusia investointeja. Vuosittaista menokasvua on pyrittävä hillitsemään. Kaupungin tulo-rahoitukseen nähden liian voimakas investointien määrä on merkittävä riski kaupungin ylivelkaantumiselle.

Tasapainoiseen taloudenhoitoon kuuluu, että korjausvelka on hallinnassa. Ylöjärven kaupungilla on tehty korjausvelka-analyysit sekä rakennusten että kunnallistekniikan osalta ja näiden pohjalta korjaussuunnitelmat, jotta korjausvelka saadaan pysymään hyvällä tasolla.

Ammattitaitoisen työvoiman turvaaminen erityisesti kriittisille aloille on suuri haaste, jossa riskeinä ovat henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen, ammattitaitoisen henkilöstön ja sijaisten saatavuus. Toistaiseksi avoimiin tehtäviin on saatu pääsääntöisesti hyvin hakemuksia. Toisaalta on kohdattu rekrytointivaikeuksia aloilla, joissa on haasteita rekrytoinnissa koko Suomen tasolla.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun venyminen on aiheuttanut, että sosiaali- ja terveystalouden kehittäminen sekä toiminnallisesti että muun muassa tilaratkaisuiden osalta on ollut odotustilassa. Uudistuksen pitkittyminen aiheuttaa paineita tarpeiden purkautumiselle lähivuosina. Tämä tulee huomioida tulevien vuosien taloussuunnittelussa.

Kaupunki hallitsee vahinkoriskejä ensisijaisesti omin keinoin ohjeita ja määräyksiä noudattamalla ja valmiussuunnittelun avulla. Vakuuttamalla varaudutaan muun muassa kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin, vastuuvahinkoihin sekä toiminnan keskeytyksiin. Kaupungin sopimuskumppani lakisääteisten tapaturmavakuutusten sekä vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta on 1.1.2019 lähtien IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Rahoitusriskeistä keskeisin on korkoriski. Kaupungin lainasalkun korkoriskin hallintaa on pyritty turvaamaan korkosuojaussopimuksilla. Vuoden 2019 lopussa lainasalkusta on korkosuojattu noin puolet. Korkojen mahdolliseen nousuun on varauduttu nousevalla suojaustasolla. Vuonna 2023 suojattu lainakanta on noin 73 prosenttia nykyisen suuruisesta lainakannasta laskettuna.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Taustaa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Ylöjärven kaupungin ja sen toimintayksikköjen toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

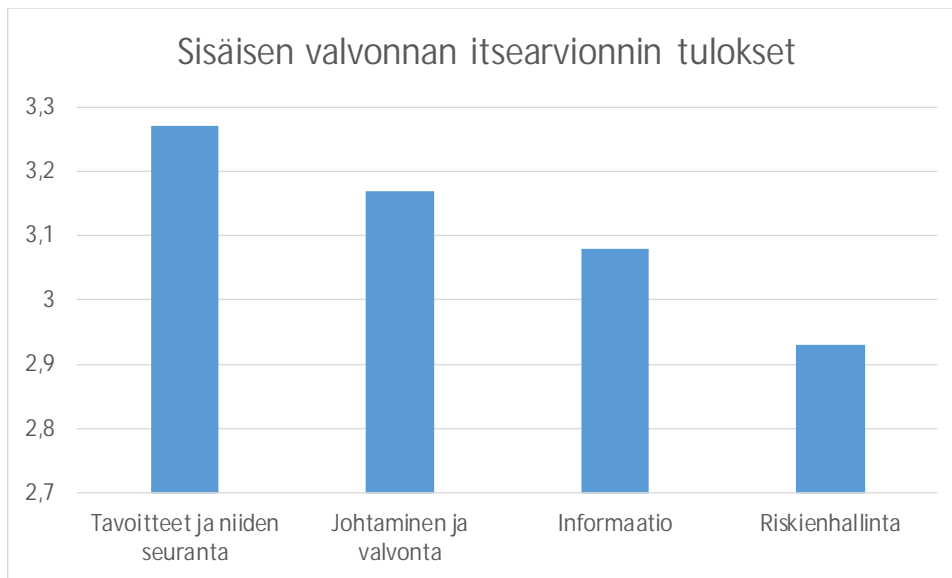
Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kuntakonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, palvelualueen osalta lautakunta ja viranhaltijajohto ja toimintayksiköiden osalta yksikön johto ja työnjohto.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen eri yksiköiden tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis- ja toimintaprosesseja. Ylöjärvellä sisäisen valvonnan menettelyitä on sisällytetty talousarvion laadinta- ja seurantaprosessiin. Strategiassa asetetut tavoitteet ovat osa talousarviokirjaa. Strategian tavoitteet on jalkautettu yksiköille toiminnallisiksi tavoitteiksi. Lisäksi talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetään keskeisiä toimialaa kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarvion toteutumisesta raportoitiin vuonna 2019 hallitukselle useamman kerran. Toiminnalliset tavoitteet sisältävä osavuosikatsaus raportoitiin hallitukselle ja valtuustolle heinäkuun tilanteesta.

Kaupunginvaltuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutuminen ja määrärahojen käyttö on raportoitu toimielimittäin tilinpäätöksen Käyttötalouden toteutumisosiossa.

Vastuualueiden esimiehiltä ja muilta keskeisiltä esimiehiltä kartoitettiin kyselyllä arviota sisäisen valvonnan tilasta. Näkemyksiä kartoitettiin johtamisesta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, tavoitteista ja niiden seuraamisesta, riskien hallinnasta sekä informaation ja kommunikaation toimivuudesta. Kutakin asiakokonaisuutta arvioitiin usean kysymyksen avulla ja arviointiasteikko oli 1-4. Kyselyn kokonaistulokseksi saatiin 3,11. Vastaavan kyselyn tulos vuonna 2018 oli 3,13 eli sisäisen valvonnan arvioitiin pysyneen hyvällä tasolla. Aihepiirikohtaiset tulokset käyvät ilmi seuraavasta kuviosta.

Parhaan arvosanan sai tavoitteet ja niiden seuranta. Näiden osalta oli hyvin vähän alle kolmen jääviä arvioita. Johtaminen ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä informaation toimivuus ylsivät myös yli kolmen keskiarvoon. Näiltä osin kehittämiskohteina nousi esiin edellisen arvioinnin tapaan parempi tietojärjestelmien toimintaa tukeva toimiminen. Myös sisäisen tiedonkulun järjestämisessä koettiin olevan parannettavaa. Riskienhallinnan arvosana jäi hieman alle kolmeen. Yleisimmin kehityskohteina pidettiin riskienhallinnan seuranta, arviointi- ja raportointimenettelyjä sekä riskien ennakoitavuuden parantamista. Myös riskienhallinnan yleinen esilläpito nähtiin tärkeäksi ja koettiin, että sähköisen työkalun myötä riskienhallintaa saataisiin jämäköitettyä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan perustan muodostaa asianmukainen toimintaympäristö. Kaupungin organisaatorakenne ja sisäinen tiedonkulku sekä tehtävien ja vastuiden jako osastoilla ja niiden välillä mahdollistaa toimivan lähtökohdan riskienhallinnalle. Myös strateginen ja operatiivinen suunnittelu on tärkeää riskienhallinnan näkökulmasta.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen. Ohje sisältää yksityiskohtaiset toimintaohjeet riskiarvioinnin tekemiseksi. Riskisuunnitelmat päivitetään laajamittaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti uuden valtuustokauden aluksi. Suunnitelmien ajanmukaisuus varmistetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Yksiköt päivittivät yhdenmukaisen mallin mukaiset riskiarviot vuoden 2019 aikana.

Riskejä arvioidaan Ylöjärven kaupungin riskikartan avulla. Kartassa kaupungin toimintaa vaikuttavia riskitekijöitä on kuvattu laajasti esimerkein. Lautakunnat käsittelivät toimialansa suunnitelmat. Riskienhallintasuunnitelmassa tuli riskiluvun avulla nostaa esiin keskeiset riskit, kuvata toimenpiteet riskin hallinnoimiseksi ja minimoimiseksi, nimetä vastuuhenkilöt ja aikataulut.

Riski vaihtelivat toimialoittain, mutta useasti toistuvia riskejä olivat tietojärjestelmien toimimattomuudesta ja resurssien riittämättömyydestä aiheutuvat riskit. Myös asiakastilanteisiin liittyvät uhkatilanteet sekä kustannusten ennakoitavuuteen liittyvät asiat nousivat esiin.

Sisäinen tarkastus

Toiminnan valvontajärjestelmään sisältyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja ulkoisen tilintarkastuksen lisäksi sisäisen tarkastuksen toimintaa. Sisäinen tarkastus on riippumatonta arviointi- ja varmistustoimintaa sekä johdon apuna toimivaa konsultointitoimintaa. Sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, resurssien käyttö ja tavoitteiden toteutuminen. Kaupungissa ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen toimintaa vaan sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu erillisiin toimeksiantoihin.

Vuonna 2019 sisäisen tarkastuksen toimintaan voidaan katsoa kuuluvaksi Ylöjärven, Nokian ja Oriveden kaupunkien ja Pirkkalan ja Hämeenkyrön kuntien käynnistämä työryhmätyön talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmähankinnan valmistelemiseksi sekä kuntien välisen sopimus pohjaisen yhteistyön selvittämiseksi talous- ja henkilöstöhallinnon alueella. Työhön osallistui ulkopuolinen asiantuntija. Työryhmän tavoitteena on valmistella järjestelmähankintaa, selvittää järjestelmäkehittämisen ja sijaisjärjestelyiden mahdollisuuksia. Muuta ulkopuolisen suorittamaa toiminnan arviointia oli kirjaston toiminnan auditointi sekä loppuvuonna käynnistetty selvitys perusturvaosaston toiminnan ja talouden ennakoitokyvyn arvioinnista.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut pääosin toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaisesti. Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tms. vaatimus tai oikeusseuraamus.

Yleisesti ottaen sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa tulee kuitenkin säännönmukaisesti arvioida ja kehittämistoimia jatkaa.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Kaupungilla on käytössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämä kirjauskäytäntö, jonka mukaan kaupungin omana työnä tehtävästä investointimenosta aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja menot aktivoidaan taseeseen valmistus omaan käyttöön tilin kautta.

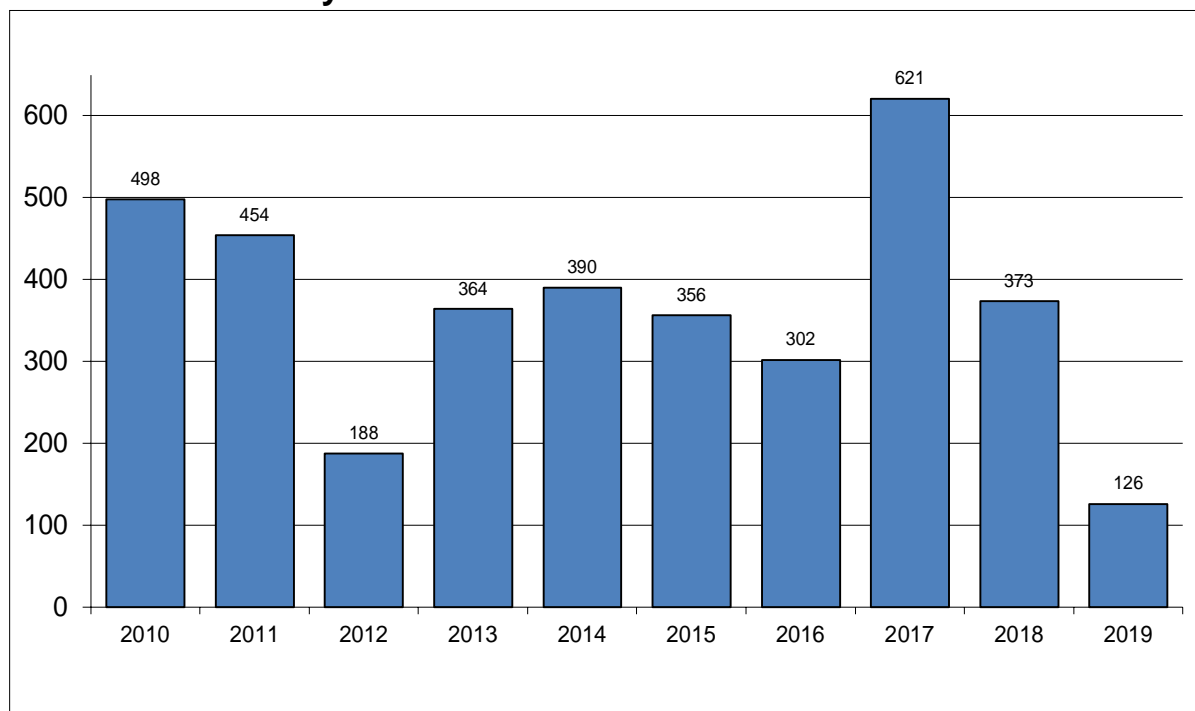
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	22 676	25 260
Valmistus omaan käyttöön	5 406	3 813
Toimintakulut	-196 419	-184 291
Toimintakate	-168 337	-155 218
Verotulot	129 803	125 360
Valtionosuudet	41 491	40 819
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	478	486
Muut rahoitustuotot	2 346	2 591
Korkokulut	-1 215	-1 103
Muut rahoituskulut	-383	-625
Vuosikate	4 183	12 310
Poistot ja arvonalentumiset	-10 231	-10 656
Tilikauden tulos	-6 048	1 654
Tilinpäätössiirrot	470	810
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 578	2 464

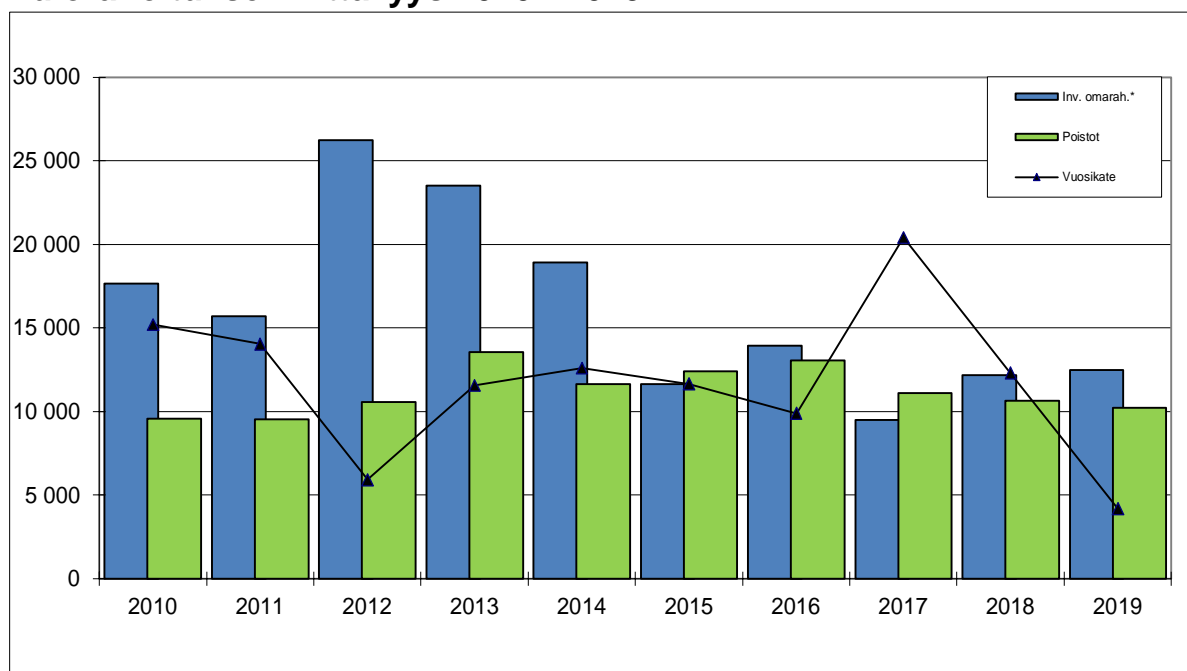
Tuloslaskelman tunnusluvut

	2019	2018
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	11,9	14,0
100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate/Poistot, %	40,9	115,5
100 x Vuosikate / (Poistot + Arvonalentumiset)		
Vuosikate euroa/asukas	126	373
Asukasmäärä	33 234	32 983

Vuosikatteen kehitys 2010 - 2019 eur/asukas

Tulorahoituksen riittävyys 2010 - 2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Inv. omarah.*	17 669	15 719	26 264	23 543	18 932	11 653	13 946	9 493	12 199	12 493
Poistot	9 574	9 531	10 570	13 556	11 656	12 407	13 068	11 111	10 656	10 231
Vuosikate	15 206	14 042	5 913	11 558	12 597	11 659	9 902	20 420	12 310	4 183

* vuoden 2013 luku ilman Pirko-kiinteistöt Oy:n osakkeita

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyviä eriä

Toimintatuotot olivat 22,7 miljoonaa euroa ja pienenivät 2,6 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna eli 10,3 prosenttia. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintatuotot kuitenkin ylittivät budjetin 14 prosentilla. Toimintatuottojen lasku selittyi vuotta 2018 huomattavasti pienemmillä maanmyyntituloilla. Tilikauden aikana ei myöskään tehty vuoden 2018 tapaan huomattavia kertaluonteisia omaisuuden myyntejä. Päivittäiseen toimintaan liittyvät tuottoerät sitä vastoin kasvoivat. Varsinkin myyntituotot lisääntyivät selvästi kasvaneiden kunnallisteknisten palveluiden myynnin johdosta Ylöjärven Vesi Oy:lle ja maksutuototkin pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla.

Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna peräti 12,1 miljoonaa euroa eli 6,6 prosenttia. Tästä valmistus omaa käyttöön kasvua oli 1,6 miljoonaa. Omasta käytöstä putsattu menokasvu oli 5,7 prosenttia. Erikoissairaanhoidon tasauslasku oli Ylöjärven osalta varsin negatiivinen. Mikäli tuosta johtuva 3,5 miljoonan euron kululisäys vähennetään menokasvusta jäisi kasvuprosentiksi 3,8 prosenttia. Tämäkin ylittää vielä alkuperäisen talousarvion salliman 3,4 prosentin menokasvun.

Alkuperäinen talousarvio ylitettiin 4,4 prosentilla ja muutettukin talousarvio vielä 1,8 prosentilla. Syy muutetun talousarvion ylityksiin oli talousarvion sidonnaisuustaso: toimitelut ovat nettobudjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimitelimiä sitoo valtuuston nähdyn toimintatuottojen- ja toimintakulujen erotus eli toimintakate. Tästä syystä menomäärärahojen lisästarpeita ei viety muutostalousarvioon, mikäli ne pystyttiin kattamaan toiminnantuottojen kasvulla.

Prosentuaalisesti toimintakulukasvu oli isointa vapaa-aikalautakunnassa 10,3 prosenttia. Voimakas kasvu selittyy osin 150-vuotisjuhllaisuustapahtumilla. Seuraavaksi suurin kasvu 9,3 prosenttia oli ympäristölautakunnassa. Kyse on kokonaismenoiltaan pienestä lautakunnasta, joten kasvu euroissa oli alle satatuhatta euroa. Isoimmista lautakunnista teknisen lautakunnan kulukasvu oli 6,4 prosenttia, sivistyslautakunnan 6,1 prosenttia ja perusturvalautakunnan 6,0 prosenttia. Kasvuvertailuissa on huomioitu mahdollisten toimintojen siirtyminen lautakuntien välillä.

Henkilöstökulut kasvoivat 3,4 prosenttia. Kasvua hillitsi euromääräisesti lähes ennallaan pysyneet henkilöstösivukulut. Palkat ja palkkiot kasvoivat 4,1 prosenttia. Vuonna 2019 palkkoja korotettiin työehtosopimusten mukaisesti yleiskorotuksella 1.4. 2019 lukien sekä paikallisella järjestelyvaraerällä 1.1.2019 lähtien. Esimerkiksi kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa yleiskorotus oli prosentin ja järjestelyvaraerä 1,2 prosenttia. Kasvusta 1,2 prosenttiyksikköä selittyy kasvaneella lomapalkkavelan jakotuksella. Suurin osa kasvusta selittyy kuitenkin henkilöstön määrän lisääntymisellä.

Palveluiden ostot jatkoivat viime vuosien tapaan kasvuaan. Palveluita ostettiin 5,4 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Kasvu oli tosiasiallisesti vielä isompaa, koska vuonna 2019 palvelusetelimenot kirjattiin palveluiden sijaan avustuksiin. Eniten euromääräisesti kasvoivat erikoissairaanhoidon palveluostot, sekä rakennusten ja alueiden kunnossapitoon ja korjaukseen liittyvät palvelut. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta menot kasvoivat 9,2 prosenttia. Absoluuttisesti suurinta kasvu oli rakennusmateriaaleissa, sähkössä ja hoitotarvikkeissa.

Avustusmenot kasvoivat 29,7 prosenttia. Tosiasiallisesti kasvu johtui palvelusetelimenojen siirrosta avustuksiin. Ilman siirtoa avustusmenot eivät olisi juurikaan muuttuneet vuodesta 2018. Muut toimintamenot kasvoivat 9,2 prosenttia. Etenkin leasingvuokrat kasvoivat voimakkaasti.

Toimintatuottojen eli maksurahoituksen prosenttiosuus toimintakuluista oli 11,9. Edellisvuonna prosenttiosuus oli 14,0, eli suhde heikkeni selvästi.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus joka osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina miinusmerkkinen.

Ylöjärven kaupungin toimintakate vuodelta 2019 oli -168,2 miljoonaa euroa. Kasvuprosentiksi muodostui 8,5 prosenttia, joka on korkea. Toimintakatteeseen sisältyy valmistus omaan käyttöön erä, joka näkyy omana eränä tuloslaskelman toiminnantuotoissa ja jota vastaava määrä on mukana myös menoissa, lähinnä palveluiden ostoissa.

Koko organisaatio oli vuonna 2019 nettobudjetoinnissa eli valtuuston nähden sitovia eriä olivat toimielinten nettomenot. Toimintakate on näin ollen paras välitulos vertailla talousarvion toteutumista käyttötalouden osalta. Toimintakatteen toteutumisprosentti oli alkuperäiseen talousarvioon nähden 103,5 ja muutettuun talousarvioon nähden 99,8, eli toimintakate toteutui muutostalousarvioon nähden hieman positiivisempänä.

Kaupungin kokonaisverotulot vuonna 2019 olivat noin 129,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2018 verotulot lisääntyivät 4,4 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia. Kunnallisveron tuotto oli 116,1 miljoonaa euroa ja lisäystä edelliseen vuoteen oli 4,2 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia. Kertymä jäi kuitenkin neljä miljoonaa euroa alle alkuperäisen talousarvion. Syynä odotuksiin nähden alavireiseen kehitykseen oli valtion toteuttamat kyseisen vuoden alussa käyttöön otettu vuositulorajaan perustuva verokortt uudistus ja tulorekisteriin liittyvät ilmoitusongelmat. Yhteisöveroa kertyi noin 0,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aiemmin. Kiinteistöverojen kertyi edellisvuoden tapaan noin 7,6 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksia kertyi 41,5 miljoonaa euroa eli noin 0,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Verotulojen kertymisongelmia kompensoitiin kohdistamalla kuntien valtionosuuksiin joulukuussa 2019 alun perin vuodelle 2020 maksettavaksi suunniteltu kilpailukyky-kompensaatio. Tämä lisäsi Ylöjärven valtionosuuksia noin miljoonalla eurolla.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno-eroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja meno-eroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kaupungin tulo- ja meno-ero on riittävä edellyttäen, että poistot vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuosikatteen riittävyttä tulee tarkastella yksittäisen kunnan lähtökohdista. Siihen vaikuttavat kunnan investointitarve, poistotaso ja korjausinvestointien määrä. Kasvukunnan vuosikate tulee olla merkittävästi korkeammalla tasolla kuin kunnan, jossa investointitarpeita ei ole.

Vuoden 2019 vuosikatteeksi muodostui 4,2 miljoonaa euroa, joka oli vain noin kolmasosa verrattuna vuoden 2018 vuosikatteeseen. Asukaskohtainen vuosikate romahti 126 euroon.

Vuosikate ei kattanut poistoja. Vuosikate/poistot-tunnusluvaksi muodostui ainoastaan 40,9 prosenttia. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna tunnusluku tulisi talouden tasapainotilassa olla lähtökohtaisesti noin 140 prosenttia.

Tilikauden tulokseksi muodostui -6,0 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirroissa esitettävän poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen muodostui tilikauden alijäämäksi 5,6 miljoonaa euroa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä lasketavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo- ja meno-eroa ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 183	12 310
Tulorahoituksen korjaukset	-1 713	-5 422
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 599	-12 217
Rahoitusosuudet investointimenoihin	106	18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 271	6 365
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 752	1 055
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-3	-20
Antolainasaamisten vähennykset	591	586
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 500	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 793	-15 004
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	485	35
Vaihto-omaisuuden muutos	-30	-6
Saamisten muutos	1 091	2 168
Korottomien velkojen muutos	4 096	4 306
Rahoituksen rahavirta	5 937	65
Rahavarojen muutos	-2 815	1 121
Rahavarat 31.12.	21 688	24 504
Rahavarat 1.1.	24 504	23 383

Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	42 588	45 148
Investointien tulorahoitus, %	33,5	100,9
100 x vuosikate / investointien omahankintameno		
Lainanhoitokate	0,4	0,8
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainalyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	37	43
365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella		
Asukasmäärä	33 234	32 983

Investoinnit

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat 12,6 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin 106 021 euroa. Investoinnit pysyivät suunnitelmien mukaisella tasolla, eikä talousarvion ylityksiä tapahtunut.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Sen negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Tunnusluku oli vuonna 2019 poikkeuksellisen reilusti positiivinen johtuen viime vuosien maltillisesta investointitasosta, vuoden 2016 mittavista kertaluonteisista eristä sekä vuoden 2017 erinomaisesta vuosikatteesta.

Tunnusluku Investointien tulo-rahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista (investoinnit -rahoitusosuudet investointeihin) on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku on tilikauden 2019 osalta 33,5 prosenttia, eli investointien omahankintamenoa pystyttiin rahoittamaan aivan liian vähän tulo-rahoituksella.

Lainanhoito

Lainanhoitokate kertoo kaupungin tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainahoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Tunnusluku oli 0,4 vuonna 2019, joka tarkoittaa edellä mainitulla asteikolla heikkoa lainanhoitokykyä.

Maksuvalmius

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 37 päivää. Sitä voidaan pitää hyvänä.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1000 €	2018 1000 €	VASTATTAVAA	2019 1000 €	2018 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	226 061	224 540	A OMA PÄÄOMA	111 478	117 055
I Aineettomat hyödykkeet	1 600	1 802	I Peruspääoma	65 787	65 787
1. Aineettomat oikeudet	24	50	II Edellisten tilikausien ylijäämä	51 268	48 804
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 576	1 752	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 578	2 464
II Aineelliset hyödykkeet	158 639	156 342	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	20 034	20 504
1. Maa- ja vesialueet	38 535	37 660	1. Poistoero	9 665	8 868
2. Rakennukset	89 428	93 646	2. Vapaaehtoiset varaukset	10 369	11 636
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	19 009	17 875	C PAKOLLISET VARAUKSET	7 003	7 598
4. Koneet ja kalusto	2 436	2 383	1. Muut pakolliset varaukset	7 003	7 598
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68	68	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 635	1 152
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	9 163	4 709	1. Valtion toimeksiannot	18	50
III Sijoitukset	65 822	66 395	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	579	582
1. Osakkeet ja osuudet	35 802	35 787	3. Muut toimeksian. pääomat	1 037	520
2. Osakkuusyhteisöosuudet	27	27	E VIERAS PÄÄOMA	122 880	119 077
3. Muut lainasaamiset	29 568	30 159	I Pitkäaikainen	68 229	68 978
4. Muut saamiset	425	422	1. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	61 260	61 350
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	655	658	2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatte	579	582	3. Saadut ennakot	6 968	7 626
2. Muut toimeksiantojen varat	76	76	4. Liittymismaksut ja muut velat	1	2
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	36 313	40 189	II Lyhytaikainen	54 651	50 098
I Vaihto-omaisuus	162	132	1. Joukkovelkakirjalainat	10 500	10 500
1. Aineet ja tarvikkeet	162	132	2. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	13 590	13 793
II Saamiset	14 463	15 553	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Pitkäaikaiset saamiset	6 978	7 343	4. Saadut ennakot	1 270	1 349
1. Lainasaamiset	757	826	5. Ostovelat	6 128	8 540
2. Siirto saamiset	6 221	6 517	6. Liittymismaksut ja muut velat	3 816	2 924
Lyhytaikaiset saamiset	7 485	8 210	7. Siirtovelat	19 347	12 994
1. Myyntisaamiset	4 171	3 161			
2. Lainasaamiset	69	69		<u>263 029</u>	<u>265 386</u>
3. Muut saamiset	770	1 624	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
4. Siirto saamiset	2 476	3 356			
III Rahoitusarvopaperit	17 060	16 321	Taseen tunnusluvut	2019	2018
1. Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	17 043	16 313	Omavaraisuusaste, %	51,6	53,6
2. Muut arvopaperit	17	8	100*(oma pääoma+poistoero ja vap. ehtoiset varaukset)/ (Koko pääoma- Saadut ennakot)		
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 628	8 182	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	59,1	57,4
			100*(vieras pääoma- Saadut ennakot)/Käyttötulot		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>263 029</u>	<u>265 386</u>	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	45,7	51,3
			Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	1 375	1 554
			Lainakanta 31.12., milj. €	85,4	85,6
			Lainakanta 31.12., € /asukas	2 568	2 597
			Lainat ja vastuut 31.12., milj. €	114,6	113,9
			Lainat ja vastuut 31.12., € /asukas	3 447	3 453
			Lainasaamiset, milj. €	29,6	30,2
			Asukasäärä	33 234	32 983

Taseessa kaupungin varat eli vastaava esitetään siten, että vaikeimmin rahaksi muutettavista käyttöomaisuuseristä edetään likvideinä varoina oleviin eriin. Taseen pääomamerät eli vastattava esitetään edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

Vuonna 2019 kaupungin taseen loppusumma hieman pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Esimerkiksi rakennusten tase-arvo väheni edellisvuodesta maltillisesta talonrakennusinvestoinneista johtuen.

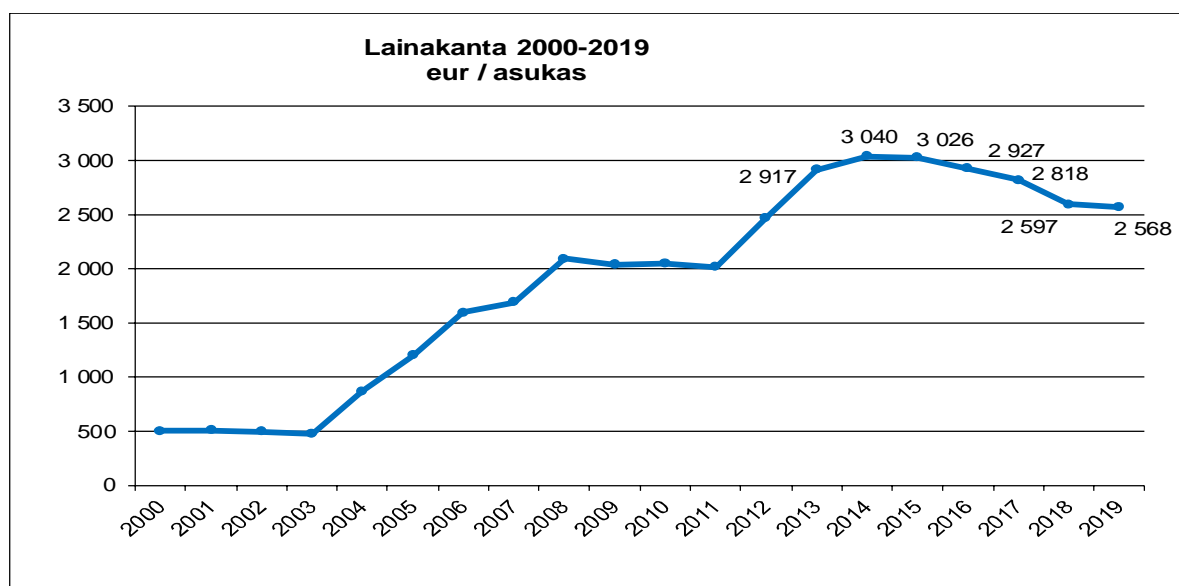
Taseen tunnusluku omavaraisuusaste prosentti mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 prosentin omavaraisuutta. Viidenkymmenen prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste prosentti vuonna 2019 oli 51,6 prosenttia ja se huononi vuodesta 2018 lähinnä alijäämäisen tilikauden johdosta. Tunnuslukua voidaan pitää heikohkona.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti, kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, käyttötalouden valtionosuudet ja verotulot. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2019 suhteellinen velkaantuneisuus oli 59,1 prosenttia. Myös tämä tunnusluku huononi.

Taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2019 lopussa 45,7 miljoonaa euroa eli asukasta kohden laskien 1 375 euroa.

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta 31.12.2019 edellä kerrotulla tavalla laskettuna oli 85,4 miljoonaa euroa ja se pieneni edellisvuodesta noin 200 000 eurolla. Asukasta kohti laskettu lainamäärä pieneni 29 euroa 2 568 euroon. Lainakannan pienentämisen mahdollisti huonosta tilikauden tuloksesta huolimatta hyvä rahoitustilanne.

Lainat ja vastuut tunnusluku sisältää lainakannan lisäksi vuokravastuut. Vuokravastuiden määrä on huomioitu liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

5. Kokonaistulot ja -menot

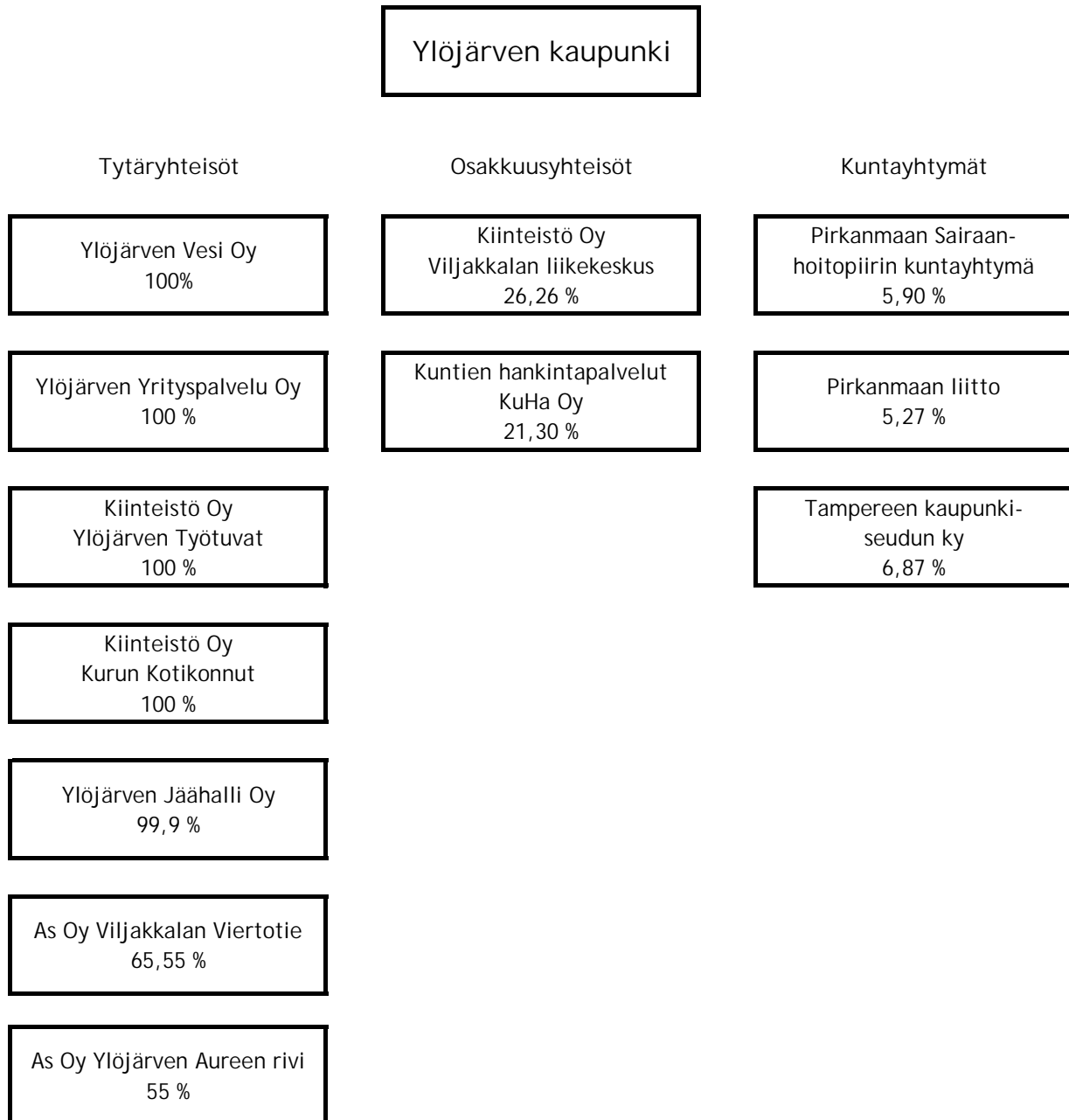
Seuraava laskelma, joka käsittää kaupungin kokonaistulot ja -menot, on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	22,7	10,7	Toimintakulut	196,4	89,4
Verotulot	129,8	61,5	- Valmistus omaan käyttöön	-5,4	-2,5
Valtionosuudet	41,5	19,7	Korkokulut	1,2	0,6
Korkotuotot	0,5	0,2	Muut rahoituskulut	0,4	0,2
Muut rahoitustuotot	2,3	1,1	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos	0,6	0,3
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1,1	-0,5	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappio	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,1	0,1	Investointimenot	12,6	5,7
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	1,2	0,6	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	13,8	6,3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13,5	6,4	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0
Kokonaistulot yhteensä	211,1	100,0	Kokonaismenot yhteensä	219,6	100,0

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Konsernirakenteen kuvaus

6.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Ylöjärven Vesi Oy aloitti toimintansa 31.12.2016. Ylöjärven kaupunki myi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupalla perustetulle yhtiölle. Yhtiö on sataprosenttisesti kaupungin omistama. Yhtiön tilikausi muodostui 483 915 euroa voitolliseksi. Käyttö- ja perusmaksut kertyivät budjetoitua paremmin. Yhtiön osakepääoma on 1 002 500 euroa ja oma pääoma 20 503 640 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 31 593 593 euroa. Tästä pääomalainaa oli yhdeksän miljoonaa euroa. Myös vieraasta pääomasta valtaosa on liike-toimintakaupassa syntynyttä velkaa kaupungille. Yhtiö on osakkaana Tampereen Seudun keskuspuhdistamo Oy:ssä 8,5 prosentin omistusosuudella. Yhtiö osallistui keskuspuhdistamon pääomittamiseen 1 121 695 eurolla vuonna 2019.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy on Ylöjärven kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön osakepääoma on 50 456 euroa. Ylöjärven kaupunki osti yhtiöltä elinkeinoelämän kehittämiseen liittyviä palveluja tilikaudella 390 000 eurolla. Yhtiön tilikauden voitto oli 28 332 euroa. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2019 lopussa 252 936 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Ylöjärven kaupunki omistaa Ylöjärven Jäähalli Oy:stä 99,9 prosenttia. Yhtiön osakepääoma oli vuoden 2019 lopussa 949 084 euroa ja oma pääoma 617 139 euroa. Yhtiön tilikauden tappio vuodelta 2019 oli 85 394 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 1 324 960 euroa. Jäähallissa toteutettiin vuonna 2019 laajamittainen kylmälaiteiden uudistus sekä koko hallin talotekniikan modernisointi. Yhtiö voitti hankintapäätöksestä tehdyn markkinaoikeusvalituksen. Uuteen hiilidioksiditeknologiaan perustuvaan ratkaisuun saatiin energia- ja uuden teknologian tukea 209 000 euroa Business Finlandilta. Mittava investointi kasvatti yhtiön velkamäärää ja painoi tilikauden tuloksen negatiiviseksi.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut on kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö omistaa 85 vuokra-asuntoa Kurussa. Yhtiön tilikauden 2019 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 59 105 euroa. Voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nol-latulokseen. Yhtiön osakepääoma on 79 304 euroa ja oma pääoma 79 690 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 606 166 euroa.

Ylöjärven kaupunki perusti vuonna 2004 Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat -nimisen osakeyhtiön omistamaan ja vuokraamaan Työ- ja Toimintakeskuksen käyttöön tulevia tiloja. Kaupunki omistaa sen 100-prosenttisesti. Yhtiön osakepääoma on 88 000 euroa ja oma pääoma 48 133 euroa. Yhtiö tilikauden voitto oli 46 136 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 965 594 euroa.

Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi -nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 55 prosenttia. Yhtiössä on neljä huoneistoa, joista kaupunki omistaa kaksi. Yhtiön osakepääoma on 37 520 euroa. Oma pääoma on 36 679 euroa. Yhtiön tilikauden 2019 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 4 800 euroa. Voitosta tehtiin varauksia 3 600 eurolla, joten tilikausi päättyi 1 200 euron voittoon. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Asunto Oy Viljakkalan Viertotie nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 65,55 prosenttia. Kaupungin omistamissa tiloissa toimii päiväkotia. Lisäksi yhtiössä on kolme asuinhuoneistoa, jotka eivät ole kaupungin omistuksessa. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa ja rakkensuorahasto 394 526 euroa. Yhtiön oma pääoma oli yhteensä 395 280 euroa. Yhtiön teki tilikaudelta nollatuloksen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki omistaa 26,26 prosenttia Kiinteistö Oy Viljakkalan liikekeskuksesta. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa, rakennusrahasto 291 806 euroa ja omapääoma 287 244 euroa. Yhtiön tilikauden tappio vuodelta 2019 oli 721 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Kuntien hankintapalvelut Kuha Oy on Tampereen kehyskuntien omistama hankintaosakeyhtiö ja se aloitti toimintansa 1.4.2011. Konsernin omistusosuus yhtiöstä on 21,30 prosenttia. Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa ja oma pääoma 865 860 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2019 oli 84 857 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

6.3. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Ylöjärven Vesi Oy:n lähivuosien iso investointihanke tulee olemaan Tampereen seudun keskuspuhdistamon rakentamiseen osallistuminen. Yhtiön osuus hankkeen kustannuksista on noin 25 miljoonaa euroa. Hankkeen rahoittaminen ja sen vaikutukset yhtiön talouteen tulevat olemaan merkittävässä osassa yhtiön lähivuosien ja pidemminkin ajan talouden suunnittelussa.

Ylöjärven Jäähalli oy:n toteuttama investointi oli jäähallin toimintavolyymiin nähden huomattava ja ensimmäinen Suomessa tällä tekniikalla toteutettu hanke. Mittava investointi kasvatti yhtiön velkamäärää ja painoi tilikauden tuloksen negatiiviseksi. Uudistuksen tavoitteena on käyttäjien palvelun parantamisen lisäksi laskea hallin ylläpitokuluja ja lisätä energiatehokkuutta ja toiminnan ympäristöystävällisyyttä. Vuosittaiset käyttökustannukset on ennakoitu laskevan huomattavasti investoinnin myötä.

Ylöjärven kaupunki on kaupunginvaltuuston päätöksellä salkuttanut kaupungin omistamia kiinteistöjä. Myytävät-kategoriaan on salkutettu konserniin kuuluvien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeita.

6.4. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ylöjärven kaupungin konsernivalvonnan tehtävänä on varmistaa, että konsernin toiminta on tuottavaa ja tuloksellista, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan, ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, liikelaitosten ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpitoikäytäntöä sekä tilintarkastustapaa.

Ylöjärven kaupungin konserniohjeen mukaan konserniohjaus ja -johtaminen tapahtuu seuraavasti:

Kaupunginhallitus

- valitsee edustajat tytä- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole jostosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä

- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta, taloudesta ja riskienhallinnasta
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa johtoryhmän kanssa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle viipymättä.

Konserniohjaus on tapahtunut hallitusedustajia tapauskohtaisesti ohjeistamalla konserni-johdon toimesta.

Keskeisille konsernin tytäryhtiöille asetettiin toiminnalliset tavoitteet vuoden 2019 talousarviossa. Ne toteutuivat seuraavasti:

Ylöjärven Vesi Oy

1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sopimat investointien yhteishankkeet.
Toteutuminen: Toteutui, hankkeet toteutettiin sopimuksen mukaisesti.
2. Yhtiö tekee suunnitelmallisesti verkoston korjausinvestointeja korjausvelka-analyysiin perustuvan kunnostussuunnitelman mukaisesti.
Toteutuminen: Toteutui, korjausinvestoinnit tehtiin kunnostussuunnitelman mukaisesti.
3. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos oli 483 915 euroa.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos oli 28 332 euroa
2. Yritystontteja luovutetaan vuonna 2019 vähintään 10.
Toteutuminen: Toteutui, tontteja luovutettiin 12.
3. Sijoittuminen kärkipäähän Pirkanmaan Yrittäjyys- ja elinvoimakilpailussa
Toteutuminen: Sijoitusta kolmen joukkoon ei tullut, mutta arviot olivat hyvät.
4. Aktiivinen yhteistyö ja vuoropuhelu paikallisten yrittäjien ja yrittäjähdistysten kanssa.
Toteutuminen: Tavoite toteutui, yhteistyötä jatkettiin erittäin aktiivisena.

Ylöjärven Jäähalli Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Ei toteutunut, mittavasta uudistushankkeesta johtuen tilikausi oli 85 394 euroa tappiollinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
Toteutuminen: Suunnitelma päivitettiin. Tulopuoli palautuu stabiiliksi vuonna 2020 ja tehty investointi keventää tulevaisuudessa menopuolta. Isoimmat investoinnit ovat nyt tehtynä.
3. Jäähallin modernisointihankkeesta pyritään tekemään pilottihanke jäähallien uudistamiselle Suomessa. Hankkeessa verkostoidutaan Suomen jääkiekkoliiton ja muiden keskeisten alan toimijoiden kanssa.
Toteutuminen: Hankkeen valmistelussa konsultoitiin muun muassa Suomen jääkiekkoliittoa ja VTT:tä. Hankkeesta uutisoitiin laajasti tiedotusvälineissä ja se sai kuukauden HINKU-teko palkinnon. Hankkeeseen kävi tutustumassa useita vierailijoita Suomesta ja ulkomailta. Jäähallia on pyydetty esittelemään hanketta seuraaville jäähallipäiville.

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

1. Tilikauden 2018 tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos oli 46 136 euroa.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
Toteutuminen: Toteutui, suunnitelmaa päivitettiin ja sen mukaisesti toteutettiin kunnostustyöt tilikauden aikana.
3. Yhtiö laatii keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
Toteutuminen: Suunnitelma laadittu.
4. Yhtiö tekee riskikartoituksen mahdollisiin tulevaisuuden toimintaympäristön muutoksiin liittyen (maakuntaudistus).
Toteutuminen: Kartoitus tehtiin. Maakuntaudistuksen peruuntuminen säilytti palvelun tuotantovastuun kunnilla.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos ennen vapaaehtoisia varauksia oli 59 105 euroa.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
Toteutuminen: Kuntoarvio on tehty kymmeneksi vuodeksi eteenpäin ja sitä käsitellään vuosittain hallituksen kokouksissa.
3. Toiminnallinen käyttöaste säilyy vähintään nykyisellä tasolla
Toteutuminen: Ei toteutunut, käyttöaste hieman laski. Käyttöastetta pyritään säilyttämään hyvällä tasolla optimoimalla vuokrien korotuksen suuruus ja huolehtimalla, että kiinteistöt ovat asuttavassa kunnossa.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen lisäksi tilikauden aikana osavuosi-katsauksessa.

Tytäryhtiöistä keskeisimmät eli Ylöjärven Vesi Oy, Ylöjärven Yrityspalvelut Oy, Ylöjärven Jäähalli Oy sekä Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut ja Kiinteistö Oy Työtuvat ovat yhtiöiden hallituksissa perehtyneet konserniohjeeseen ja hyväksyneet sen itseään sitovaksi. Yhtiöt ovat laatineet riskianalyysin sekä sisäisen valvonnan arvioinnin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan katsottiin toimivan kohtuullisella tasolla ja riskiarvioissa nousi esiin toimialasta johtuen kiinteistö- ja laiteriskit.

Vuoden 2019 aikana ei ole havaittu konsernin toiminnassa olennaisia puutteita tai virheitä.

6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	87 306	87 459
Toimintakulut	-247 218	-235 201
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	71	13
Toimintakate	-159 841	-147 730
Verotulot	129 781	125 337
Valtionosuudet	41 491	40 819
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	26	24
Muut rahoitustuotot	2 381	2 556
Korkokulut	-1 453	-1 263
Muut rahoituskulut	-649	-855
Vuosikate	11 736	18 888
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 654	-15 146
Omistuksen eliminointierot	-7	0
Arvonalentumiset	0	0
Tilikauden tulos	-2 925	3 742
Tilinpäätössiirrot	0	1
Tilikauden verot	-141	-138
Laskennalliset verot	-25	-15
Vähemmistöosuudet	-164	-189
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 255	3 401
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,3	37,2
Vuosikate/Poistot, %	80,1	124,7
Vuosikate, € /asukas	353	573
Asukasmäärä	33 234	32 980

6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
	1 000	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 736	18 888
Tilikauden verot	-141	-138
Tulorahoituksen korjauserät	-2 523	-4 999
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 822	-23 260
Rahoitusosuudet investointimenoihin	329	18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 397	6 356
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 024	-3 134
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-17	-20
Antolainasaamisten vähennykset	16	16
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 976	15 312
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 186	-15 737
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7	-75
Oman pääoman muutokset	26	-942
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	360	90
Vaihto-omaisuuden muutos	-56	-51
Saamisten muutokset	3 417	-621
Korottomien velkojen muutokset	3 371	5 586
Rahoituksen rahavirta	12 915	3 559
Rahavarojen muutos	-109	425
Rahavarat 31.12.	28 067	28 176
Rahavarat 1.1.	28 176	27 750
	-109	425
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	-8 932	-1 911
Investointien tulorahoitus, %	50,0	81,3
Lainanhoitokate	0,8	1,2
Kassan riittävyys	36	37
Asukasluku	33 234	32 980

6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	246 806	238 147	OMA PÄÄOMA	116 949	120 200
Aineettomat hyödykkeet	3 793	3 969	Peruspääoma	65 787	65 787
Aineettomat oikeudet	176	201	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13	13
Muut pitkävaikutteiset menot	3 446	3 768	Arvonkorotusrahassto	19	19
Aineelliset hyödykkeet	225 090	217 434	Muut omat rahastot	177	177
Maa- ja vesialueet	39 641	38 728	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	54 208	50 802
Rakennukset	113 480	114 061	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 255	3 401
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 292	43 755	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 071	891
Koneet ja kalusto	5 402	5 122	PAKOLLISET VARAUKSET	8 664	9 973
Muut aineelliset hyödykkeet	97	97	Muut pakolliset varaukset	8 664	9 973
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 177	15 671	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 222	1 954
Sijoitukset	17 923	16 744	VIERAS PÄÄOMA	166 407	157 220
Osakkuusyhteisöosuudet	481	452	Pitkäaikainen korollinen vieras po	86 475	81 010
Muut osakkeet ja osuudet	16 579	15 431	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	11 637	12 351
Muut lainasaamiset	140	156	Lyhytaikainen korollinen vieras po	25 750	25 417
Muut saamiset	723	706	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	42 545	38 441
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 084	1 176	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>295 313</u>	<u>290 237</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	47 423	50 914			
Vaihto-omaisuus	858	802			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	6 360	6 652			
Lyhytaikaiset saamiset	12 139	15 284			
Rahoitusarvopaperit	17 202	16 512			
Rahat ja pankkisaamiset	10 864	11 664			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>295 313</u>	<u>290 237</u>			
Konsernitaseen tunnusluvut	2019	2018			
Omavaraisuusaste	41,1	43,1			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,2	58,4			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	51,0	54,2			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	1 533	1 644			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	112,2	106,4			
Konsernin lainat. €/asukas	3 377	3 227			
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	147,4	140,2			
Lainat ja vuokravastuut 31.12. €/as.	4 436	4 251			
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	0,1	0,2			
Kaupungin asukasäärä	33 234	32 980			

7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 115 §:n mukaan tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden -6 048 104,09 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 470 289,10 euroa.
- Tuloutetaan Kurun päiväkotia varten tehtyä investointivarausta 466 746,98 euroa ja Vanhaan Räikkään tehty investointivaraus 800 000 euroa. Kirjataan varusten purun aiheuttama poistoero 1 266 746,98 euroa poistoeron lisäykseksi
- Katetaan tilikauden alijäämä 5 577 814,99 euroa taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa.

8. Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Asukaslautakunta

8.1. Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö sivistysosaston hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Eduskuntavaalit toimitettiin 14.4.2019 (ennakkoäänestys 3.-9.4.2019) ja europarlamenttivaalit 26.5.2019 (ennakkoäänestys 15.-21.5.2019). Vaalit järjestettiin edellisvuosien tapaan neljällä ennakkoäänestyspaikalla ja yhdellätoista äänestyspaikalla varsinaisena vaalipäivänä. Lisäksi kirjastoauto toimi ennakkoäänestyspaikkana yhtenä päivänä Pohjois-Kurussa, Kurun keskustassa ja Kyrönlahdessa.

Äänestysaktiivisuus %	Eduskuntavaalit			Europarlamenttivaalit		
	Ennako-äänestys	Vaalipäivänä äänestäneet	Yhteensä	Ennako-äänestys	Vaalipäivänä äänestäneet	Yhteensä
Ylöjärvi	36,1	38,2	74,3	18,9	21,0	39,9
Pirkanmaa	39,9	33,8	73,7	23,0	20,1	43,1
Koko maa	36,6	35,5	72,1	21,2	21,5	42,7

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia. Äänioikeutettujen määrä oli kasvanut vuonna 2015 toimitetuista vaaleista (eduskuntavaalit 690 henkilöä ja eu-vaalit 1101 henkilöt). Äänestysaktiivisuus nousi kummissakin vaaleissa (vuonna 2015 eduskuntavaalit 70,9 % ja eu-vaalit 38,0 %).

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuivat asianmukaisella tavalla.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvion alittuminen johtui hieman arvioitua pienemmillä henkilöstökuluilla.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	106 000	106 000	106 789	-789	100,7
ulkoiset	106 000	106 000	106 698	-698	100,7
sisäiset	0	0	91	-91	
Toimintakulut	-138 386	-138 386	-124 069	-14 317	89,7
ulkoiset	-138 103	-138 103	-114 686	-23 417	83,0
sisäiset	-283	-283	-9 383	9 100	3 315,5
Toimintakate	-32 386	-32 386	-17 280	-15 106	53,4

Tarkastuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tarkastuslautakunta kiinnittää arvioinnissaan huomiota toiminnan ja palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen sekä arvioi kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on haastatellut eri vastuualueiden viranhaltijoita sekä kerännyt systemaattisesti tietoa toiminnasta ja palvelujen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta on valinnut vuosittain seurattavat kohteet, joiden toteutumisesta se on tuottanut valtuustolle lisätietoa arviointikertomuksen muodossa.

2. Tarkastuslautakunta tuottaa arviointitietoa, jota voidaan hyödyntää kaupungin talouden ja toiminnan ohjauksessa.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on nostanut arviointikertomuksessa esiin asioita, joilla on ollut vaikutusta talouden ja toiminnan ohjaamiseen.

Ulkoisen tarkastus

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastattelemalla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta jatkaa yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnan toiminnassa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuonna 2019.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2019 olivat kaupunkistrategian tavoitteet ja niiden toteutuminen, kaupunkikonsernin taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, henkilöstöpolitiikan toimeenpano, työhyvinvointi, työvoiman saatavuus, työsuojaus, konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen sekä sivistyslautakunnan alaiset tehtäväalueet.

Kokouksissa oli kuultavana vs. hoito- ja kuntoutumispalveluiden johtaja, kuntoutus- ja muistikeskuksen osastonhoitaja, kaupunginjohtaja, varhaiskasvatuksen johtaja, henkilöstöpäällikkö, talousjohtaja, elinvoimajohtaja, sivistysjohtaja, opetuspäällikkö ja lukion rehtori.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tarkastuslautakunta alitti vuoden 2019 talousarviossa osoitetut toimintamenot 21,8 prosentilla. Talousarvio alitettiin lähinnä palvelujen ostoihin (mm. koulutuspalvelut) varatun määrärahan arvioitua vähäisemmän käytön vuoksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-64 678	-64 678	-50 609	-14 069	78,2
ulkoiset	-63 809	-63 809	-50 045	-13 764	78,4
sisäiset	-869	-869	-563	-306	64,8
Toimintakate	-64 678	-64 678	-50 609	-14 069	78,2

Asukaslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Uuden kaupunkistrategian mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen lautakunnan toimialueella.

Toteutuminen: Uuden kaupunkistrategian yhteisö- ja demokratiaroolin strategiakärkien jalkauttamiseksi järjestettiin avoin ideakilpailu syksyllä 2018. Ideakilpailussa esiin tulleita ideoita huomioitiin asukaslautakunnan hyväksymän vuoden 2019 kuntalaisten osallistamisraportin toimenpiteissä, jotka toteutuivat toimintavuoden aikana.

Uuden kaupunkistrategian mukaisesti asukkaiden osallisuutta sekä kaupungin toimintojen digitalisaatiota ja yleistä tietoisuutta tarjolla olevista sähköisistä palveluista edistettiin 2.10.2019 pääkirjasto Leijassa järjestetyssä avoimessa asukastapahtumassa. Tapahtuma oli uudenlainen kokeilu asukastapahtuman järjestämistavasta ja siitä saatavia kokemuksia tullaan hyödyntämään jatkossakin. Toteutus oli vapaa-muotoinen ja messutyypinen. Tapahtuman valmistelut ja toteutus tehtiin poikki-toimialallisesti asukaslautakunnan ja kaupungin osastojen välisenä yhteistyönä. Toteutustapa koettiin kävijämäärän ja tapahtumasta saadun palautteen perusteella onnistuneeksi.

14.3.2019 järjestettiin avoin asukasilta Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen Linjasto 2021 -suunnitelmasta. Suunnitelmasta oli mahdollisuus antaa palautetta myös verkossa.

2. Ylöjärvi 150 vuotta -juhlavuoden huomiointi lautakunnan toimialan osalta.

Toteutuminen: Ylöjärvi 150 vuotta juhlavuosi huomioitiin muun muassa vuoden 2019 talkoorahojen myöntämisen painotuksena siten, että talkoorahaa myönnettiin erityisesti sellaisille hankkeille ja kohteille, jotka liittyivät juhlavuoden teemaan. Valtaosa vuonna 2019 talkoorahaa saaneista hankkeista ja kohteista olivat tällaisia.

Asukaslautakunta

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Asukaslautakunnan tavoitteena on edistää kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia kaupungin hallintoon, päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Lautakunta edistää myös kuntalaisdemokratian toimivuutta.

Toimintaympäristön muutokset

Osallistamisen ja kuntalaisten mielipiteiden huomioon ottamisen tavat ja kanavat elävät ja uudistuvat jatkuvasti. Tämä edellyttää jatkuvaa toimintatapojen tarkastelua ja uudistamista. Digitalisaatio tarjoaa uusia kuntalaisten osallistamisen tapoja ja muotoja. Ulkoisiin muutostekijöihin vastattiin vuonna 2019 asukaslautakunnan toiminnassa esimerkiksi kokeiluina ja uudenslaisin avauksin.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuneet suunnitellusti talousarvion ja lautakunnan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Talkoorahaa saaneiden hankkeiden määrä	22	25	23
Järjestettyjen asukasillojen määrä	3	2	2

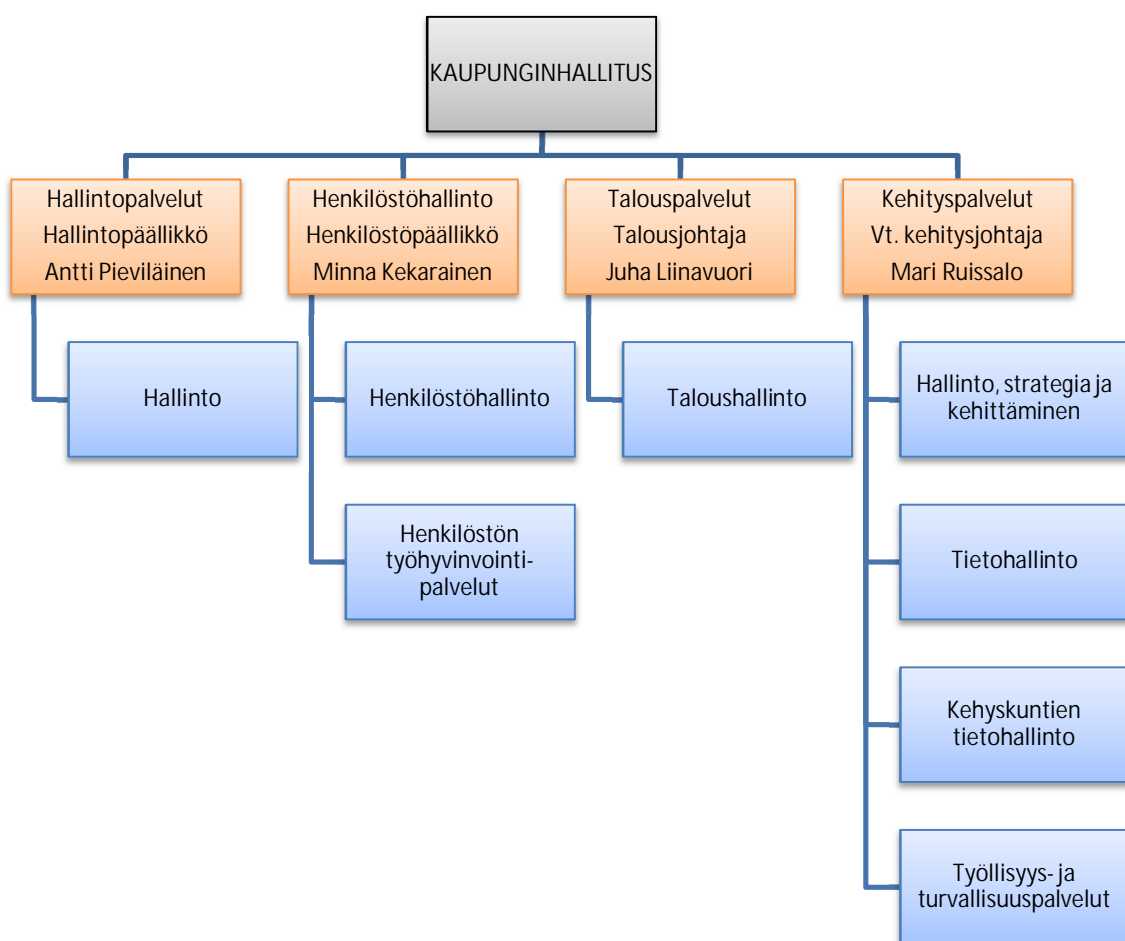
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-71 568	-71 568	-62 430	-9 138	87,2
ulkoiset	-70 979	-70 979	-60 417	-10 562	85,1
sisäiset	-589	-589	-2 012	1 423	341,6
Toimintakate	-71 568	-71 568	-62 430	-9 138	87,2

Kaupunginhallitus

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Henkilöstöohjelman jalkauttaminen ja ohjelman sisältämien painopistealueiden eteenpäin vieminen

Toteutuma: Kaupunginjohtaja on hyväksynyt henkilöstöhallinnon valmisteleman henkilöstöohjelman toimeenpanosuunnitelman. Suunnitelmassa on määritelty toimenpiteet, vastuut ja aikataulut.

2. Taloussuunnittelun kokonaiskoordinaatio siten, että talouden tasapaino pysyy yllä ja asukaskohtainen velkamäärä ei kasva valtuustokaudella.

Toteutuma: Talousarvio valmisteltiin näiden linjausten mukaisesti. Verotulojen kertymisvaje sekä sote-puolen voimakas menokasvu aiheuttivat sen, että tavoitteen saavuttaminen meno-tulotasapainon osalta ei toteutunut. Asukaskohtaiselle velkamäärälle asetettu tavoite saavutettiin

3. Kaupungin verkkosivujen kokonaisuudistuksen suunnittelu ja käynnistys siten, että uudet verkkosivut otetaan käyttöön kevään 2020 aikana.

Toteutuma: Projekti on edennyt tavoitteen mukaisesti. Verkkosivustoratkaisun kokonaispalvelun kilpailutus toteutettiin keväällä 2019. Hankintapäätös tehtiin kesäkuussa ja projektin jatkovaiheissa edettiin syyskaudella 2019 siten, että uudet verkkosivut on määrä ottaa käyttöön alkuperäisen suunnitelman mukaisesti kevätkaudella 2020.

4. Uuden seudullisen työvoima- ja yrityspalveluiden toimintamallin luominen ja siihen liittyvien päätösten toteuttaminen niin, että alueellisen työvoima- ja yrityspalveluiden kokeilun Pirkanmaalla aikaansaamat hyvät käytännöt ja tulokset voidaan turvata.

Toteutuma: Toteutunut. Päättyneen kokeilun resurssit on uudelleen suunnattu nykyinen lainsäädäntö huomioiden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 350 516	3 043 040	3 816 555	-773 515	125,4
ulkoiset	2 748 455	2 440 979	3 066 225	-625 246	125,6
sisäiset	602 061	602 061	750 331	-148 270	****
Toimintakulut	-15 769 800	-14 060 873	-14 079 757	18 884	100,1
ulkoiset	-14 850 221	-13 141 294	-13 121 395	-19 899	99,8
sisäiset	-919 579	-919 579	-958 361	38 782	104,2
Toimintakate	-12 419 284	-11 017 833	-10 263 201	-754 632	93,2

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Vastuualue huolehtii mm. kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja kehittämistoimikunnan toiminnasta, tiedottamisesta, viestinnästä ja markkinoinnista; arkistoinnista, postituksesta, kaupungintalon neuvontapalveluista, puhelinpalveluista sekä puhelinvaihdepalveluista.

Toimintaympäristön muutokset

Automaatio ja digitaalisuus ovat kehityksen painopistealueita. Muutokset näkyvät mm. tietojärjestelmien päivitys-/ kehittämis-/ täydennystarpeina sekä uusien toimintatapojen kehittymisenä perinteisiä asiointimahdollisuuksia kuitenkin kokonaan unohtamatta.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kaupungin verkkosivustoratkaisu (ylojarvi.fi) kilpailutettiin ja sivuston uudistustyö aloitettiin. Kaupungin visuaalisen ilmeen uudistaminen käynnistyi. Kaupunkimarkkinoinnissa painopiste oli Ylöjärvi 150 -juhlavuosi. Henkilöstöviestinnässä korostui uuden henkilöstöohjelman toteuttamisen tukeminen. Sähköpostiviestinnän ohje päivitettiin.

Vastuualue tuki eri tavoin teknistä toimialaa syksyllä 2019 pysäköinninvalvonnan käynnistymiseen liittyvissä valmisteluissa mm. asiaan liittyvässä viestinnässä ja viestinnän suunnittelussa sekä virastoalueen pysäköintiasioihin liittyvissä muutoksissa.

Hallintopalvelut osallistui Ylöjärven kaupungin osalta kehyskuntien yhteiseen suomi.fi -viestit -projektiin kevään ja kesän 2019 aikana. Suomi.fi -tunnistautumisen osalta kehitystyötä jatkettiin syksyllä 2019 yhdessä Väestörekisterikeskuksen ja järjestelmätoimittajan kanssa ja uusia asiointimahdollisuuksia saatiin avattua pilotointiin loppuvuonna 2019 ja laajempaan käyttöön alkuvuonna 2020. Tavoitteena on saada jatkossa myös eri toimialat hyödyntämään näitä mahdollisuuksia asiointimahdollisuuksien parantamiseksi.

Huhtikuussa 2019 toimitetut eduskuntavaalit sekä toukokuussa toimitetut europarlamenttivaalit näkyivät vastuualueen toiminnassa kevätkaudella 2019.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Maan myyntitulojen toteuma vuonna 2019 oli 1 088 190 euroa (alkuperäinen talousarviossa budjetoitu 1 500 000 euroa). Asfalttikartelliasiansa tehty sovinto (kh 16.12.2019 § 379) näkyi muissa tuotoissa 398 000 euroa (budjetoitu 0 euroa).

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 703 061	1 403 061	1 694 774	-291 713	120,8
ulkoiset	1 501 000	1 201 000	1 488 919	-287 919	124,0
sisäiset	202 061	202 061	205 856	-3 795	101,9
Toimintakulut	-5 391 359	-4 989 161	-4 788 048	-201 113	96,0
ulkoiset	-4 944 326	-4 553 001	-4 350 884	-202 117	95,6
sisäiset	-447 033	-436 160	-437 163	1 003	100,2
Toimintakate	-3 688 298	-3 586 100	-3 093 273	-492 827	86,3

Henkilöstöhallinto

Vastuuhenkilö henkilöstöpäällikkö Minna Kekarainen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinnon vastuualue kehittää ja tukee hallintokuntia henkilöstöön liittyvissä käytännön asioissa sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia tehtäviä, joihin sisältyy mm. HR-tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimusasiat sekä eläkeasiat.

Toimintaympäristön muutokset

Henkilöhallinto jatkoi edelleen työ- ja virkaehtosopimusten sopimusmuutosten ja palkankorotusten täytäntöönpanoa. Tammikuun 1. päivä jaettavaksi tullut järjestelyerä kohdistui kaikkiin kaupungin sopimukseen (KVTES, OVTES, TS, LS ja TTES). Kansallisen tulorekisterin käyttöönotto työllisti henkilöstöhallintoa merkittävästi vuonna 2019. Lisäksi sijaisresurssia henkilöstövajauksen vuoksi jouduttiin käyttämään palkanlaskennan turvaamiseksi tavanomaista enemmän.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Henkilöstöohjelman toimeenpanoa edistettiin toimeenpanosuunnitelman mukaisesti. Saavutetuista tavoitteista ja tehdyistä toimenpiteistä voidaan mainita muun muassa työterveyshuollon resurssitilanteen saattaminen sopimuksen mukaiseen tilaan ja työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen, osastojen henkilöstövastaavien roolin määrittely, työsuhde-etujen kokonaisuuden uudelleenarviointi sekä esimiesviestinnän parantaminen.

Toiminnan tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019
Palkkalaskelman tuotantokustannus	16,25	16,27	16,44
Henkilöstön määrä	8	9	9

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	873 000	873 000	1 074 219	-201 219	123,0
ulkoiset	473 000	473 000	564 182	-91 182	119,3
sisäiset	400 000	400 000	510 036	-110 036	127,5
Toimintakulut	-1 991 311	-1 960 712	-2 166 733	206 021	110,5
ulkoiset	-1 922 917	-1 881 445	-2 071 723	190 278	110,1
sisäiset	-68 394	-79 267	-95 010	15 743	119,9
Toimintakate	-1 118 311	-1 087 712	-1 092 514	4 802	100,4

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Talouspalvelut vastaa taloussuunnittelun koordinoinnista, kirjanpidosta, rahoituksesta ja maksuliikenteen hoidosta.

Toimintaympäristön muutokset

Automaatio ja digitaalisuus leimaavat taloushallinnon nykyhetkeä. Tämä näkyy myös alla esitettyjen toiminnan tunnuslukujen kehityksessä. Vuonna 2019 aloitettiin valmistuminen kuntien talousraportoinnin uudistamiseen. Kunnat tulevat vuoden 2021 alusta raportoimaan taloudestaan valtiolle yhtenäisen formaatin mukaisesti neljännesvuosittain. Muutokset tulevat näkymään taloushallinnon tietojärjestelmien jatkuvana päivitystarpeena sekä uusien toimintatapojen kehittymisenä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärvi suunnitteli yhdessä eräiden Tampereen ympäristökuntien kanssa talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien uudistamista sekä yhteisten toimintamallien kehittämistä.

Ylöjärvi oli mukana Kurob-hankkeen valmistelussa (Kunnille Robotteja). Kyseessä on kunnallinen yhteishanke toimintaprosessien uudistamiseen ohjelmistorobotiikkaa hyödyntäen. Valtiovarainministeriö myönsi hankkeelle 507 000 euron rahoituksen digitalisaation edistämisen ohjelmasta helmikuussa 2020.

Huolimatta alijäämäisestä tilikaudesta 2019 lainamäärä asukasta kohtaan laskettuna pieni jo viidettä vuotta peräkkäin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista, %	80,1	81,4	84,6
Sähköisten myyntilaskujen osuus kaikista myyntilaskuista, %	23,9	25,5	35,5
Henkilöstön lkm	8	7,5	8,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Verotuksen hoidosta verottajalle maksettavat kustannukset ylittivät budjetoidun noin 80 000 eurolla.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	2 882	-2 882	*****
ulkoiset	0	0	1 692	-1 692	*****
sisäiset	0	0	1 191	-1 191	*****
Toimintakulut	-2 317 110	-2 319 659	-2 335 445	15 786	100,7
ulkoiset	-2 249 467	-2 252 016	-2 263 026	11 010	100,5
sisäiset	-67 643	-67 643	-72 419	4 776	107,1
Toimintakate	-2 317 110	-2 319 659	-2 332 563	12 904	100,6

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

Vastuuhenkilö kaupunginjohtaja Jarkko Sorvanto

Toiminnan tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019
Ylöjärvellä perustetut uudet yritykset (kpl)	232	205	211
Yritystonttiluovutus (lkm)	16	14	12
Kaupungin asiantuntijapalveluiden osto Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:ltä	390 000	390 000	390 000
Kaupungin osuus erilaisista seudullisista hankkeista, euroa	359 816	362 716	376 319
Henkilöstö, kokoaikaista	3	3	2

Kehityspalvelut

Vastuuhenkilö vt. kehitysjohtaja Mari Ruissalo

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Vastuualue vastaa poikkitoimialallisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, tietohallinnosta, työllisyys- ja turvallisuuspalveluista, hyvinvointityöstä sekä yhteistyöhankkeiden koordinoinnista.

Toimintaympäristön muutokset

Vastuualueelle rekrytoitiin keväällä päätoiminen hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtävänä on poikkihallinnollisen hyvinvointityön koordinointi ja kehittäminen kaupunkitasolla.

Joukko- ja palveluliikenneasiat siirtyivät vuoden aikana kehityspalveluiden vastuualueelta tekniikka- ja ympäristösastolle.

Kaupunginvaltuuston päätettyä Ylöjärven liittymisestä hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostoon kehitysjohtaja nimettiin vastaamaan poikkitoimialallisesta ilmastotyöstä ja toimimaan HINKU-työryhmän puheenjohtajana.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven työttömyysprosentti oli vuoden lopussa 7,0 % ollen Pirkanmaan suurten kuntien matalin. Ylöjärven hakemus valtakunnalliseen työllisyyden kuntakokeiluun vuosina 2020-2022 hyväksyttiin syksyllä ja valmistelut kokeilun järjestämiseksi käynnistettiin.

Kaupungin turvallisuussuunnitelma päivitettiin ja eri toimijoiden yhteistyötoiminnalla aloitettiin tukemaan Arjen turvallisuus -tavoitteen toteutumista.

Siirtyminen Office365-pilvipalveluihin toteutettiin vuoden aikana osana seudullista hanketta.

Hyvinvointityön rakenteen uudistamisen valmistelu saatiin päätökseen ja hyväksyttiin käyttöön otettavaksi 1.1.2020 alkaen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä	604	662	540
Työttömyys -%	8,2	6,7	7

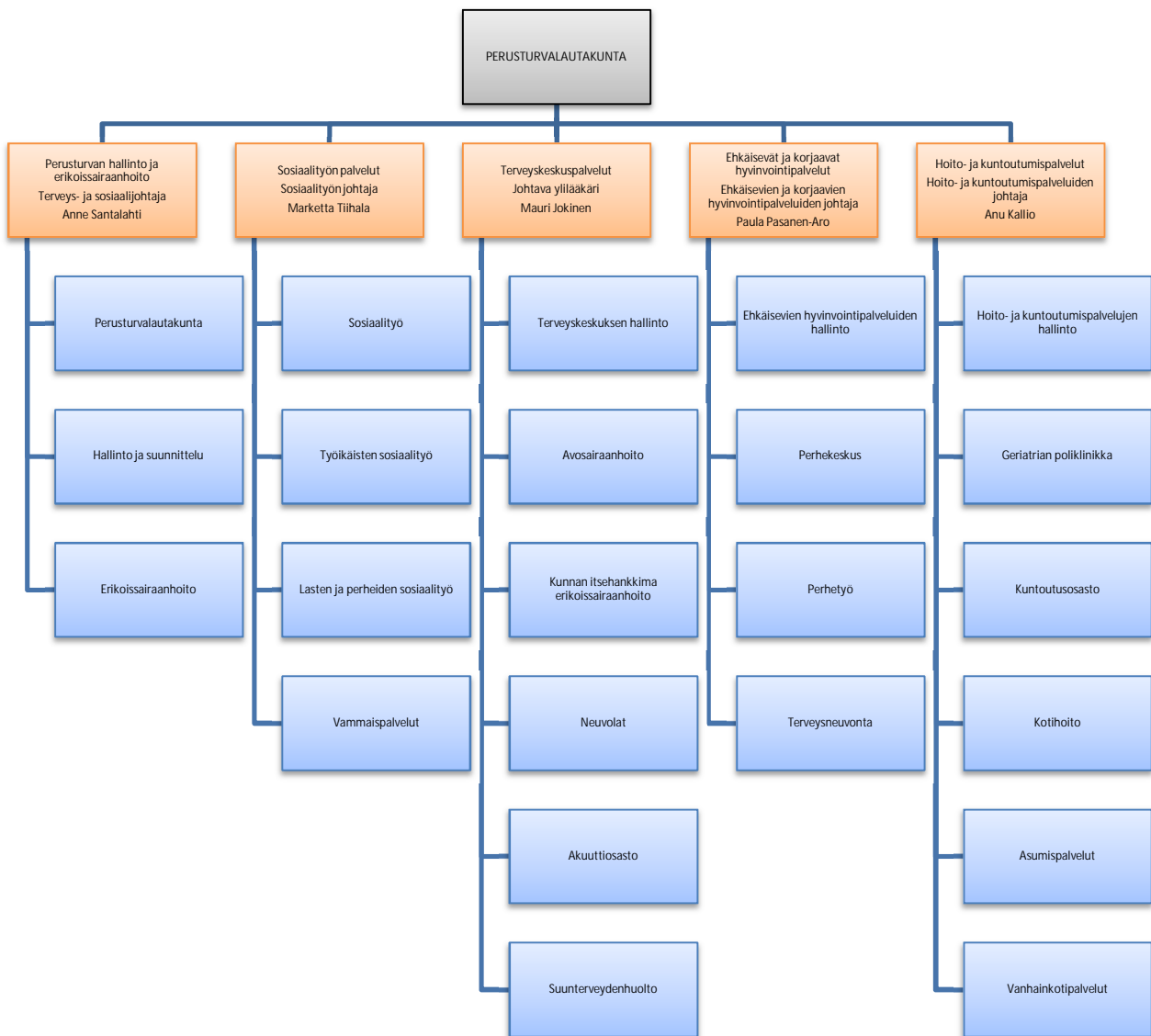
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Työllisyydenhoidon henkilöstölisäyksistä huolimatta työllisyys- ja turvallisuuspalveluiden nettotilinpäätös jäi plussalle parantuneiden toimintatuottojen ansiosta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	774 455	766 979	1 044 680	-277 701	136,2
ulkoiset	774 455	766 979	1 011 432	-244 453	131,9
sisäiset	0	0	33 248	-33 248	*****
Toimintakulut	-6 070 020	-4 791 341	-4 789 531	-1 810	100,0
ulkoiset	-5 733 511	-4 454 832	-4 435 762	-19 070	99,6
sisäiset	-336 509	-336 509	-353 770	17 261	105,1
Toimintakate	-5 295 565	-4 024 362	-3 744 852	-279 510	93,1

Perusturvalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Oikeudenmukaisen henkilöstöpolitiikan ja henkilöstömitoituksen varmistaminen kaikissa perusturvan toiminnoissa.

Toteutuminen: Aloitettiin TVA-uudistus sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon puolella, ja toteutettiin hoitohenkilöstön palkkauksen tasokorotus vastaamaan kehyskuntien palkkauksen keskitasoa sekä aloitettiin varahenkilöstöjärjestelmän laajennus. Ongelmaa tuotti sijaisuuksien ja lyhytaikaisten poissaolojen paikkaaminen, koska niin lähihoitajien kuin sairaanhoitajien sijaisia oli erittäin vaikea saada. Luotiin perusturvan yhteiset pelisäännöt työpaikoille ja muita toimintaohjeita päivitettiin.

2. Lasten ja perheiden palvelujen arviointiprosessia kehitetään eri toimijoiden verkostoa hyödyntäen ja palvelujen vaikuttavuutta aktiivisesti arvioiden.

Toteutuminen: Palvelutarpeen arviointiprosessin kehittäminen on lähtenyt käyntiin vuoden 2019 aikana. Työtä kuitenkin jatketaan edelleen v. 2020 alusta toteutetun organisaatiomuutoksen mahdollistaman moniammatillisen tiimityön ja vahvistettujen esimiesresurssien tuella.

Palvelujen vaikuttavuuden arvioinnin mahdollistamiseksi tarvittava raportointi on osittain aloitettu v. 2019. Riittävän luotettavan ja soveltuvan arviointimittarin löytäminen on edelleen kesken.

3. Käytetään uusia asiakaslähtöisiä toimintamalleja kuntalaisten terveyskeskusasiointin helpottamiseksi, hyödynnetään yhteydensaannissa teknisiä ratkaisuja, esimerkiksi sähköinen hoidon tarpeen arviointi ja asiointi -järjestelmä. Kartoitetaan myös muita käyttökelpoisia malleja.

Toteutuminen: Klinik pro- sähköinen hoidon tarpeen arvioinnin ja asiointin järjestelmä on otettu käyttöön 4/2019. Avosairaanhoito ja suun terveydenhuolto ovat suurimmat käyttöalueet, yhteydenottoja tätä kautta oli vuonna 2019: 2659 kappaletta. Neuvolassa on käytössä neuvola-chat palvelu, jonka kautta yhteydenottoja oli 320.

4. Uusien toimintamallien rohkea käyttöönotto nuorten ja heidän perheidensä palveluverkon vahvistamiseksi.

Toteutuminen: Nuorten intensiiviyksikön toimintamalli kirjattiin ja suunniteltiin yhteistyössä koulutoimen ja lastensuojelun toimijoiden kanssa. Toteutus siirtyy vuodelle 2020.

5. Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen prosesseja ja toimintamalleja kehitetään ja uudistetaan siten, että palveluja suunnataan entistä enemmän asiakkaan kotiin annettavaan kuntoutukseen ja palveluun. Ikääntyneen ympärivuorokautisen hoidon palvelurakennetta uudistetaan laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen palvelutarvetta vastaavaksi.

Toteutuminen: Kotikuntoutukseen luotiin asiakkuuksien mukaiset toimintamallit. Vuoden 2019 aikana uudet toimintatavat eivät vielä täysimääräisenä juurtuneet kotiiniin, kotihoidon ja kuntoutusosasto Kumuken työhön, joten toimintatapojen jalkauttamista jatketaan vuonna 2020. Ikääntyneiden palvelurakenteen uudistaminen

toteutui suunnitellulla tavalla. Oman tuotannon laitoshoidon osuutta vähennettiin ja tehostetun palveluasumisen paikkamäärää lisättiin.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	9 146 405	8 746 405	9 263 718	-517 313	105,9
ulkoiset	8 427 500	8 027 500	8 540 145	-512 645	106,4
sisäiset	718 905	718 905	723 573	-4 668	100,6
Toimintakulut	-92 098 418	-97 444 052	-99 218 121	1 774 069	101,8
ulkoiset	-86 022 700	-91 368 334	-93 053 925	1 685 591	101,8
sisäiset	-6 075 718	-6 075 718	-6 164 196	88 478	101,5
Toimintakate	-82 952 013	-88 697 647	-89 954 403	1 256 756	101,4

Hallinto ja erikoissairaanhoito

Vastuuhenkilö terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehti perusturvan luottamusmiesshallinnosta sekä perusturvalautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista, perusturvaosaston keskitetystä hallinnosta ja toimistopalvelusta. Vastuualue hoiti Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon tilaamisen ja toiminnan seurannan. Kehyskuntien tilaajarenkaan pääneuvottelijana toimi 1.9.2019 alkaen johtava ylilääkäri Mauri Jokinen. Vt. johtava hoitaja vastasi hoitotyön ja potilasturvallisuuden kehittamisestä ja henkilöstövastaavan tehtävistä. Perusturvassa toimii kaksi tietosuojavastaavaa, Pegasos-järjestelmällä ja Effica-järjestelmällä omansa.

Toimintaympäristön muutokset

Sipilän sote-uudistuksen kariutuminen 8.3.2019 aiheutti äkisti muuttuneen tilanteen, koska valmistautuminen varmana pidettyyn ja 1.1.2020 aloittavaksi suunniteltuun maakunnan toimintaan loppui ja tulikin valmistautua jatkamaan kaupungin oman perusturvan toimintaa kaupungin strategian mukaisesti. Rinteen hallituksen sote-uudistuksen päälinjaukset esitettiin hallitusohjelmassa, mutta toteutusaikataulusta saatiin alustavia tietoja vasta syksyllä. Rinteen hallituksen vaihtuminen Marinin hallitukseen toi sekin epävarmuutta sote-uudistuksen valmisteluun. Pirkanmaalla oli jo keväällä päätetty jatkaa omaa kuntavetoisen sotevalmistelun mallia. 1.10.2019 kunnat valitsivat Jaakko Herralan jatkamaan valmistelijana, sillä aiempi maakuntavalmistelu oli päättynyt 30.6.2019. Maakuntavalmistelussa mukana ollut hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Anu Kallio palasi omaan tehtäväänsä 1.7.2019. Sote-koordinaattoriksi maakuntaan palkattu johtava hoitaja Soile Ridanpää-Vuolle sen sijaan jatkoi tehtävässään vuoden 2019 loppuun asti.

Erikoissairaanhoidossa ilmeni jo maaliskuusta 2019 alkaen selvää ylitystä tilaukseen nähden. Yhdessä johtavan ylilääkärin kanssa tehtiin aktiivisesti sairaanhoitopiiristä hankitun erikoissairaanhoidon seurantaa. Ongelmaksi muodostui se, että vaativaa erikoissairaanhoitoa tarvittiin yllättäen enemmän kuin edellisenä vuotena. Samoin hoitopäiviä erikoissairaanhoidon sairaaloissa kertyi enemmän kuin vuonna 2018, koska omalla vuodeosastolla ei saatu lisäpaikkoja käyttöön hoitohenkilöstön vajauksen takia. Vt. johtavan hoitajan työpanoksesta kului merkittävä osuus henkilöstövastaavan tehtävien hoitoon. Hoitajapulan taltuttamiseksi toteutettiin hoitohenkilöstön palkkarakenteen korjaus ja TVA:n päivitys. Ylöjärvellä realisoituneen hoitohenkilöstön saatavuusongelmien ratkaisemiseksi tehdyt toimet, varahenkilöstöjärjestelmän käynnistäminen ja muut merkittävästi lisääntyneet henkilöstövastaavan tehtävät johtivat siihen, että todettiin tarpeelliseksi saada hallintoon toinen ylihoitaja. Tehtävää esitettiin vuoden 2020 henkilöstösuunnitelmaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Henkilöstöhallintoon ja oikeudenmukaiseen henkilöstöpolitiikkaan panostettiin ja toteutettiin palkkarakenteen tasokorjaus hoitohenkilöstön palkoissa tavoitteena olla kehyskuntien keskitasossa. Myös SOS-hinnoittelun TVA-tarkistus toteutettiin. Lisäksi luotiin työpaikkojen yhteiset pelisäännöt ja toteutettiin säännöllisesti henkilöstöinfot. Erikoissairaanhoidon osalta toteutuksen seurantaa lisättiin ja yhteydenpito sairaanhoitopiiriin lisääntyi, mutta se ei johtanut parempaan talouden hallittavuuteen, koska tiedot sairaanhoitopiirin käytöstä saadaan 1½ kuukauden viiveellä. Keväällä tilanne näytti sairaanhoitopiirin osalta johtavan jopa yli neljän miljoonan euron ylitykseen tilaukseen nähden, mutta lisäämällä ylipaikkoja omaan toimintaan onnistuttiin ylitys painamaan 3½ miljoonaan euroon. Tähän vaikutti myös Ylöjärven saama hyöty kalliin hoidon tasauksesta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Sairaanhoidopiirin kustannukset €/asukas (sis. ensihoidon ja sairaankuljetuksen)	923	964	1 064,64
Henkilöstö	25,5	25,5	26,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen taloussuunnitelma toteutui muutostalousarvioon nähden 99,8 %. Kuluja kertyi yli alkuperäisen taloussuunnitelman 3 727 000 €. Alkuperäinen talousarvio ylittyi merkittävästi erityisesti sairaanhoidopiiristä hankitun erikoissairaanhoidon osalta, joka ylitti alkuperäisen varauksen 3 370 000 €. Ylöjärvi sai kalliinhoidon hyvitystä, mutta summa pieneni syksyllä ennakoidusta. Myös vastuualueelle kirjautuvat eläkekulut ylittivät alkuperäisesti budjetoidun summan ja samoin tapahtui henkilöstösivukulujen osalta. Samoin tarvike- ja kalustohankinnat ylittivät varauksen n. 30 000 €. Tämä johtui mm. perusturvakiinteistöön hankituista työhyvinvoinnin kannalta välttämättömistä kalustehankinnoista ja ict-kuluista.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	403 705	403 705	413 617	-9 912	102,5
ulkoiset	34 800	34 800	38 416	-3 616	110,4
sisäiset	368 905	368 905	375 201	-6 296	101,7
Toimintakulut	-34 412 118	-38 232 597	-38 149 095	-83 502	99,8
ulkoiset	-34 181 344	-38 001 823	-37 910 430	-91 393	99,8
sisäiset	-230 774	-230 774	-238 665	7 891	103,4
Toimintakate	-34 008 413	-37 828 892	-37 735 478	-93 414	99,8

Sosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Sosiaalityön palvelut tuottavat ja järjestävät sosiaalihuollon viimesijaiset ja pääosin subjektiivisina oikeuksina toteutuvat työikäisten, lasten ja perheiden sekä vammaisten sosiaalityön palvelut. Vastuualueen hallintoon sijoittuvat sosiaalityön henkilöstökustannukset. Työikäisten sosiaalityön tehtäväalue vastaa ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tehtävistä sekä pakolaishuollon viranomaistehtävistä. Lasten ja perheiden sosiaalityön tehtäväalueella järjestetään ja tuotetaan palveluja lastensuojelulain sekä sosiaalihoitolain perusteella. Vammaispalvelujen tehtäväalue sisältää vammaispalvelulain ja kehitysvammahoitolain perusteella järjestettävät palvelut sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen palvelun.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2019 aikana ei toteutettu merkittäviä uusia lainsäädäntöhankkeita, toiminnan kehittäminen toteutettiin edellisen hallituskauden sote-valmistelun yhteydessä käynnissä olleiden Lape-hankeen ja Pro Sos-hankeen tavoitteiden suuntaan.

Seudullista yhteistyötä jatkettiin palveluhankintojen kilpailuttamisessa sekä maakunnallisen henkilökohtaisen avun keskuksen toiminnan käynnistämässä. Aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaisesti yksityisten sosiaalipalvelujen yksikköjen valvontaa tehostettiin vuoden aikana.

Lasten ja perheiden sosiaalityössä panostettiin lähijohtamiseen henkilövaihdosten jälkeen. Sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön saatavuuden ongelmat näkyivät erityisesti vammaispalvelujen tehtäväalueella.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Lasten ja perheiden palvelujen työruuhkaa saatiin purettua uusien vakanssien ja onnistuneiden rekrytointien seurauksena loppuvuoden 2019 aikana. Lastensuojelun systemaattisen toimintamallin juurruttamiseksi henkilöstölle järjestettiin lisäkoulutusta ja loppuvuoden aikana suunniteltiin yhteistyössä ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen kanssa toteutettu perhetyön organisaatiomuutos.

Vammaispalveluissa henkilöstöresurssien niukkuus ei mahdollistanut työn vaikuttavuuden arviointiin tähtäävän raportoinnin ja tilastoseurannan aloittamista. Kehitysvammahuollon toimintayksiköissä asiakkaiden hoidon vaativuuden lisääntyminen näyttäytyi mm. lisääntyneinä henkilöstöresurssien sekä hoito- ym. tarvikkeiden tarpeena.

Työikäisten sosiaalityössä aloitettiin yhteistyö kuntouttavan työtoiminnan palvelussa yhdessä kaupungin työllisyyspalveluyksikön kanssa sekä suunniteltiin pilottikokeilu jalkautumisesta Kurun alueelle.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot €/as	5	6	5
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 vuotiaat, huostassa 31.12.	53	59	52

Kiireellisten sijoitusten määrä vuoden aikana	47	42	36
Omaishoidon tukea vuoden aikana saavat (alle 65-vuotiaat, ikäraja muuttunut 1.5.2018-)	33	57	68
Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä vuoden aikana	123	142	139
Kehitysvammahuollon palveluasuminen, asiakkaita vuoden aikana	53	53	53
Henkilöstö	62	63*	66
* sis. määräaikaisen sosiaaliohjaajan vammaispalvelussa			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talouden toteumaan vaikuttavat toisaalta KHO:n lastensuojelun kuntakorvauksista antama päätös sekä vammaispalveluiden edellisen vuoden tasolla pysyneet kustannukset.

Tehtäväalueista sosiaalityön hallinnon ja työikäisten sosiaalityön toteutuneet menot alittivat talousarvioon varatut määrärahat.

KHO:n antaman päätöksen perusteella osa hallintoriidan alaisista lastensuojelun kuntakorvauksista oli mahdollista laskuttaa aiemmalta kotikunnalta, jonka seurauksena lasten ja perheiden palvelujen tehtäväalueen nettomenot toteutuivat alle budjettivaruksen, 98,4 %. Tulokseen vaikuttivat positiivisesti myös Kiiruksen kasvaneet myyntitulot.

Mikäli KHO olisi ratkaissut kiistan kokonaisuudessaan Ylöjärven eduksi, kuntalaskutuksen kautta olisi ollut mahdollista kattaa vammaispalvelujen tehtäväalueella syntyneet ylitykset.

Vammaispalvelujen tehtäväalueella poikkeamat talousarvioon nähden kohdentuvat asumispalveluyksiköiden henkilöstömenoihin, joissa sijaismäärärahat sekä palkkamenojen sivukulut ylittivät talousarviovarauksen. Ottaen huomioon sosiaalityön palkkamäärärahojen alituksen, koko vastuualueen tasolla palkkamenojen ylitys oli 1,7 % ja sivukulujen osalta 35,5 %.

Palvelujen ostot ylittivät vammaispalvelujen tehtäväalueella määrärahavaruksen 25,8 %. Menojen kasvusta suuri osa on seurasta v. 2018 aikana lisääntyneistä palvelutarpeista. Vammaispalvelujen viimesijaisesta luonteesta ja palvelutarpeiden pitkäaikaisuudesta johtuen (suurimpina kustannuksina palveluasuminen, henkilökohtainen apu, kuljetuspalvelut) kustannukset ovat olleet edelleen v. 2019 korkealla tasolla.

Palvelujen ostojen kokonaiskustannukset kasvoivat 4,8 % vuoden 2018 toteutuneista kustannuksista. Tätä kasvua selittävät mm. henkilökohtaisen avun ja palveluasumisen hankinnan vaikeutuminen ja kuljetuspalvelujen kustannusten kasvu. Palvelua myös järjestettiin entistä useammalle paljon apua tarvitsevalle asiakkaalle omaan kotiin hoivayksiköiden kuormittumisen välttämiseksi.

Omaishoidon tukea on myönnetty vuoden aikana kaikille kriteerit täyttävälle hakijoille. Tämä on johtanut asiakkaiden määrän nousuun ja samalla myös kustannukset ovat kasvaneet sekä tuen että siihen liittyvän vapaan järjestämiseksi ostettujen palvelujen lisääntymisen myötä. Kaikkiaan omaishoidon tuen kustannukset ylittivät talousarviovarauksen 29,1 %.

Kokonaisuutena vastualueen nettomenot ylittivät 707 958 € talousarviovarauksen alittaen kuitenkin 862 000 € vuoden 2018 tason.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 497 700	1 897 700	2 338 718	-441 018	123,2
ulkoiset	2 157 700	1 557 700	2 008 972	-451 272	129,0
sisäiset	340 000	340 000	329 747	10 253	97,0
Toimintakulut	-15 140 834	-15 203 922	-16 352 898	1 148 976	107,6
ulkoiset	-13 839 217	-13 902 305	-15 022 825	1 120 520	108,1
sisäiset	-1 301 617	-1 301 617	-1 330 073	28 456	102,2
Toimintakate	-12 643 134	-13 306 222	-14 014 180	707 958	105,3

Terveyskeskuspalvelut

Vastuuhenkilö johtava ylläkäri Mauri Jokinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Terveyskeskuspalveluiden vastuualueen tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluita, joilla edistetään väestön hyvinvointia, tuetaan arjessa pärjäämistä sekä tuotetaan terveyshyötyä. Tehtävänä on järjestää vastuualueeseen kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, hoito ja kuntoutus. Vastuualueeseen kuuluvat myös kunnan itse hankkima erikoissairaanhoido, jota hankitaan palveluseteleillä tuottajien tiloissa tai sopimuksilla, osa lähipalveluna terveyskeskuksen tiloissa, sekä päihdehuolto.

Vastuualueen perusterveydenhuollon palveluihin kuuluvat avosairaanhoido, suun terveydenhuolto, terveyskeskuksen akuuttiosasto sekä neuvola- koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Toimintaympäristön muutokset

SoTe uudistus siirtyi eteenpäin ja Pirkanmaalla kehittämistä jatkettiin kuntavetoisesti. AluePegasos potilastietojärjestelmän seudullista yhteisprojektia vietiin eteenpäin Tampereen ja muiden Pegasosta käyttävien kuntien kanssa.

Palvelujen digitalisoinnissa otettiin terveyskeskuksessa käyttöön sähköinen hoidon tarpeen arviointi ja asiointi-järjestelmä 4/2019. Loppuvuoden aikana yhteydenottoja Klinik järjestelmän kautta oli 2659 kappaletta. Puheluiden määrät hoitajille vähenivät selvästi.

Omalääkäreiden virkaehtosopimuksen poistuessa valmisteltiin siirtymistä työajalliseen malliin kaikkien terveyskeskuslääkäreiden osalta ja muutos toteutettiin vuoden lopussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Avosairanhoidossa parannettiin edelleen potilaiden yhteydensaantia sähköisen hoidon tarpeen arviointi ja asiointi -järjestelmän avulla, joka tuli hyvin toimivan takaisinsoittojärjestelmän rinnalle. Ennaltaehkäisevässä työssä aloitettiin diabeteksen riskitestien tulosten kirjaaminen ja niiden raportointi. Suoritemäärien lisäksi potilastietojärjestelmän tietovaraston kautta tuotettiin tietoa esimiehille ja omalääkäreille omien potilaiden lähetemääristä, diagnoosien kirjaamisesta sekä diabetespotilaiden hoitotasapainoista.

Kouluterveydenhuollossa lääkäripalveluita kehitettiin ja virkasuhteessa aloitti uusi koululääkäri, isojen koulujen lääkäripalveluista vastaavat pääosin kaksi lastentautien erikoislääkäriä sekä opiskeluterveydenhuollossa oleva nuorisolääkäri. Neuvolassa aloitettiin neuvolachat palvelun tarjonta, yhteydenottoja puolen vuoden aikana oli 320.

Maksuton ehkäisy alle 20- vuotiaille aloitettiin ja aloituskäyntejä tilastoitiin 128 kappaletta, vuoden 2019 tilastoja tämän ikäryhmän raskauden keskeytysten määristä ei ole vielä käytettävissä.

Terveyskeskuksen akuuttiosaston potilaskuormitus oli keväästä lähtien poikkeuksellisen suurta ja hoitoajat pitenevät merkittävästi, kun potilaille ei löytynyt nopeasti jatkohoitopaikkoja tai paikkaa palveluasumiseen. Syksyllä otettiin käyttöön myös 3 lisäpaikkaa ja palkattiin lisähenkilökuntaa, näistä aiheutui ylitystä henkilöstömenoissa. Lisäksi merkittäviä lisäkuluja tuli vieraskuntalaskutuksesta, kun potilaita oli hoidossa muiden kuntien terveyskeskusten osastoilla. Osaston kuormitusprosentti nousi edellisvuodesta 6 % tasolle 94,1 %.

Fysioterapeutin uusi toimi näkyi yksilö- ja ryhmäkäyntien lisääntymisessä ja samalla lääkinnällisen kuntoutuksen fysioterapiaa ostettiin vähemmän.

Suun terveydenhuollon röntgenkuvien siirto Kanta-arkistoon toteutettiin. Hammashoittoon on päässyt hoitoon pääsän määräaikojen puitteissa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Terveyskeskuspalvelujen avosairaanhoidon peittävyys (%)	58	56	56
Käynnit terveydenhoitajan vastaanotolla	27 332	25 989	25 809
Akuuttiosaston keskimääräinen hoitajakson pituus	9,0	8,6	11,3
Suun terveydenhuollon asiakaskäyntien peittävyys väestöstä viimeisen 3 vuoden aikana (%).	66	66	66
Päihdehuollon asiakkaita palveluasumisen piirissä	18	16	19
Henkilöstö	178	179	180,6

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Muutostalousarvion jälkeen terveyskeskuspalveluiden toimintakate oli 100,4 %. Henkilöstökulut alittuivat ennakoidusta, selittyä pääosin suun terveydenhuollon oikojahammaslääkärin puuttumisella. Tuloslaskelman menokohtia sekoittaa loppuvuodesta talouspalveluissa tehty palvelusetelien menojen siirto avustuksiin, jolloin palveluiden ostot kohta näyttää alitusta. Todellisuudessa palveluiden ostoissa oli nousua. Erityisesti aiemmin kuvattu akuuttiosaston vieraskuntalaskutus ylitti arvion merkittävästi. Lakisääteisen maksuttoman hoitotarvikkejakelun menot nousivat edelleen pääosin diabeteksen hoitotarvikkeista johtuen.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 896 200	2 776 200	2 801 936	-25 736	100,9
ulkoiset	2 796 200	2 766 200	2 784 945	-18 745	100,7
sisäiset	100 000	10 000	16 992	-6 992	169,9
Toimintakulut	-18 937 764	-19 294 976	-19 385 944	90 968	100,5
ulkoiset	-16 595 238	-17 042 450	-17 096 081	53 631	100,3
sisäiset	-2 342 526	-2 252 526	-2 289 863	37 337	101,7
Toimintakate	-16 041 564	-16 518 776	-16 584 008	65 232	100,4

Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja

Paula Pasanen-Aro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien ja korjaavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden. Vastuualue sisältää mielenterveyskeskuksen, perhekeskuksen, perhetyön ja terveystioskin toiminnot.

Toimintaympäristön muutokset

Soteuudistuksen kaatuminen hiljensi alueelliseen kehittämistyöhön panostamisen ja oman kaupungin palveluiden monipuolistaminen käynnistyi erityisesti nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämistyössä.

Erikoissairaanhoidon ruuhkautuminen, pitkät hoitojonot ja päihdekäytön lisääntyminen erityisesti nuorten kohdalla on aiheuttanut tarvetta lasten ja nuorten palveluiden vahvistamiselle ja uusien toimintatapojen kehittämiseksi entistä matalammalle tasolle.

Kaupungin asukasluvun kasvu on lisännyt myös perheneuvolan käyttöä ja kysyntä kasvoikin loppuvuonna 2018 ja alkuvuonna 2019 kaksinkertaiseksi, mutta laantui aiemmalle tasolle kohti vuoden loppua. Kysynnän kasvu lisää tarvetta digitaalisten ohjausmenetelmien mukaanottoon palveluvalikoimaan. Vuoden 2019 aikana perhe- ja mielenterveyspalvelut siirtyivät sähköiseen työajan seurantaan ja liukuvaan työaikaan, mikä on mahdollistanut myös perheiden ja ryhmähoitojen järjestämisen virka-ajan ulkopuolella.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Lastenpsykiatrin kokoajaistaminen on vähentänyt jonotusaikaa lääkärin vastaanotolle esim. lääkitysasioissa, mutta perheneuvonnan ja parityöskentelyn jono on kasvanut vuoden aikana ja pääsy ensikäynnille on edelleen hidastunut. Viime vuosina on lisätty perheneuvolan parisuhde- ja sovitteluosaamista, mikä on lisännyt näiden toimintamuotojen kysyntää. Lasten ADHD- diagnostiikan ja lääkitysten aloittaminen Käypähoito- suosituksen mukaisesti kouluterveydenhuollon alaisuuteen ei ole vielä onnistunut, mikä kuormittaa perheneuvolan ja nuorisotiimin lääkäreitä. Lasten pääsy kehitysviivutkimuksiin ja toimintaterapeutille on hidastunut kysynnän kasvun myötä ja jonot ovat kasvaneet kuukausien mittaisiksi. Myös puheterapiajono on kasvanut yli puolen vuoden mittaiseksi, mikä johtuu erikoissairaanhoidosta siirtyneiden tehtävien lisääntymisestä ja Kela-terapioiden vaatimasta lisäarviointityöstä.

Mielenterveyshäiriöiden hoitoa perustasolla on lisätty ja tehostettu viimeisten vuosien aikana ja TAYS:ssa annetun hoidon kustannusten lasku oli selkeää edellisten vuosien aikana lasten- ja aikuispsykiatrian puolella, mutta kustannukset nousivat v. 2019 aikana uudelleen aiempiin vuosiin verrattuna, mutta eivät toisaalta ole edelleenkään v. 2014 tasolla. Nuorisotiimin jonoja on saatu purettua niin, että ensikäyntiajalle kaikki nuoret pääsevät 3 kuukauden sisällä. Hoitoon pääsyä tulisi kuitenkin nopeuttaa ja tiiviimpää hoitoa tulisi saada nykyistä paremmin.

Lapsia lähetettiin erikoissairaanhoidon aiempaa vuotta enemmän vaikeiden komplisoituneiden perhetilanteiden takia ja osa neuropsykiatrisista häiriöistä vaati lääkearviointia erikoissairaanhoidossa. Nuorten erikoissairaanhoidon päätyi 2,4 % vähemmän nuoria kuin vuonna 2018, mutta EVA-yksikössä oli jatkuvasti nuoria hoidossa, mikä nosti kustannuksia 12 %. Aikuisten osastoilla oli muutama potilas erittäin pitkällä hoitojaksoilla, mikä nosti kokonaiskustannuksia aiemmista vuosista.

Aikuisten mielenterveyspotilaiden asumispalveluiden tarve on säilynyt tavoitteen mukaises-

ti ennallaan ja osa kuntoutuu lyhyempien asumispalvelujaksojen ja kotiin annettavan tuen avulla nopeammin itsenäiseksi asujaksi. Kuntouttavan päivätoiminnan kustannukset resursipajalla nousevat joka vuosi, koska entistä useampi potilas pystyy tavoitteen mukaisesti asumaan kotonaan toimintakykyä kuntouttavan päivätoiminnan ansiosta. Kuntouttavaan päivätoimintaan on vuoden 2019 aikana lisätty kotikäyntityö, mikäli potilaan kunto on huonontunut ja päivätoimintaan osallistuminen on keskeytynyt.

Koulupsykologit siirtyivät vuoden 2019 alussa sivistystoimen alaisuuteen. Terveyskioskilla toteutettu Cosmos-hanke ei saanut enää lisärahoitusta ja päättyi keväällä 2019. Ikäihmisten psykiatrisen sairaanhoitajan käynnit ovat olleet hyvin kysyttyjä ja palvelua on edelleen tarjottu sekä Kurussa (50%) että Ylöjärven terveyskeskuksessa (50%). Arkeen voimaa vertaisryhmätoiminta on vakiinnutettu terveyskioskin terveydenhoitajan koordinoimaksi toiminnaksi. Terveyskioskin vastaava terveydenhoitaja toimi vuodesta 2018 alkaen kevääseen 2019 asti osa-aikaisena hyvinvointikoordinaattorina. Työ siirtyi kaupungin uudelle hyvinvointikoordinaattorille keväällä 2019. Terveyskioskilla on kehitetty chat-neuvontaa, uniongelmiä ennaltaehkäisevää hoitoa ja paikallista uniapnean hoitoketjumallia yhteistyössä terveyskeskuksen kanssa. Perhetyössä kehitettiin isille kohdistettua työmallia ja ryhmätoimintaa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmän asiakkaat	384	320	337
Avohoidon psykiatrisen intensiiviyksikkö Avekin hoidossa olleet potilaat	117	139	149
Perheneuvolan keskim. jonoaika (työpäiviä)	42	38	46
Asiakasperheiden määrä	248	310	320
Perhetyö			
Asiakasperheiden määrä	490	494	482
Terveysneuvonta			
Asiakkaita	8 650	9 160	9 750
Henkilöstö	54	56	58
joista osa-aikaisia	2	2	0

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Maksutuotot eivät ole kertyneet arvioidulla tavalla, koska asumispalveluissa olevien mielenterveyskuntoutujien maksamat vuokraosuudet ovat vähentyneet heidän saatuaan vähävaraisuuden takia maksuallennuksen tai vapautuksen. Muut tuotot ovat kuitenkin lisääntyneet ennakoitua enemmän (mm. ulkokuntalaismaksut).

Palvelujen ostojen ylittyminen selittyy mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnan kustan-

nusten nousulla ja asumispalveluiden kustannusten kattamiseen varatun rahan niukkuudella suhteessa tarpeeseen. Vuoden 2019 aikana vaihdettiin henkilökunnan työhyvinvoinnin liisäämiseksi osa tavallisista työpöydistä sähköpöytiin, minkä vuoksi kalustekustannukset ylityivät (aineet, tarvikkeet ja tavarat). Ostopalveluiden lisäksi suurimpia ylityksiä oli henkilö- ja eläkekuluissa (yhteensä 80 000 €).

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	227 700	197 700	224 969	-27 269	113,8
ulkoiset	227 700	197 700	224 969	-27 269	113,8
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-5 154 995	-5 274 682	-5 407 342	132 660	102,5
ulkoiset	-4 813 579	-4 933 266	-5 056 252	122 986	102,5
sisäiset	-341 416	-341 416	-351 090	9 674	102,8
Toimintakate	-4 927 295	-5 076 982	-5 182 373	105 391	102,1

Hoito- ja kuntoutumispalvelut

Vastuuhenkilö Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Anu Kallio

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen vastuualueen perustehtävänä on edistää ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia sekä kotona asumisen mahdollisuuksia. Toimintaperiaatteena kaikessa työssä ovat asiakaslähtöisyys ja asiakkaiden osallisuus. Vastuualue tuottaa ja järjestää itse julkisen sektorin toimijana mm. geriatrian palveluja, kuntoutusta, kotihoitoa, kotihoidon tukipalveluja, omais- ja perhehoitoa sekä asumispalveluja. Henkilöstö koulutus ja osaaminen ovat monialaista. Yhteistyötä ikäihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen turvaamiseksi tehdään Pirkanmaan muun julkisen sektorin, yritysten, järjestöjen ja vapaaehtois-toimijoiden kanssa.

Toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelu jatkuu nykyisellä hallituskaudella. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushjelma käynnistyy vuonna 2020 ja sen yhteydessä kehitetään myös ikäihmisten kotiin vietäviä palveluja. Tavoitteena on keventää palvelurakenteita, lisätä mm. digitaalisia ja ympärivuorokautisia kotona asumista auttavia palveluja. Hoitajamitoitusta koskeva uusi lainsäädäntö astuu siirtymäaikaan voimaan kesällä 2020 ja tämä tulee lisäämään henkilöstö- ja määräraharahatarpeita asumispalveluissa. Sosiaali- ja terveysministeriön ilmoitusten mukaan seuraavana käynnistyy myös kotihoidon resurssiarviointi. Vanhuspalvelulain uudistuksen lisäksi valmistumassa ovat valtakunnallinen Ikästrategia ja ikääntyneiden palvelujen uusi laatusuositus. Nämä ja lähivuosien useat lakiuudistukset tulevat linjaamaan ikäihmisten palvelujen järjestämistä ja toteuttamista.

Ylöjärven ikäihmisten palvelut kehittää toimialansa palveluprosesseja ja palvelurakenteita yhdessä Pirkanmaan muiden kuntien kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen uudistusta viedään eteenpäin hallituksen linjausten ohella STM:n ja THL:n tekemien maakuntarviointien mukaisesti, pohjana myös edellisen valmistelukauden aikana tuotetut aineistot. Palvelurakenteiden kehittämisessä keskeisiä huomioitavia ilmiöitä ovat väestön ikärakenteen muutokset, ikäihmisten taloudellisen tilanteen kehitys, iäkkäiden yksin asuvien määrä, hyvinvointi- ja terveyserot sekä muistisairauksien esiintyvyys.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ikäihmisille suunnattujen matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen on edennyt kunnassa. Lähitoritoiminnassa, ikäihmisten puhelinneuvonta Ikäneuvossa ja ikääntyneiden asiakasohjauksessa on asiakkaiden palvelutarpeisiin pystytty vastaamaan monipuolisesti, hyödyntäen julkisen, yksityisen ja järjestöjen palveluja sekä vapaaehtoistyötä.

Geriatrian poliklinikka on moniammatillisena tiiminä tuottanut monialaisia asiantuntijapalveluja, laaja-alaista geriatrista arviointia ja kuntoutuksen palveluja. Geriatripalvelujen sekä poliklinikan muiden palvelujen asiakasmäärät ovat vuoden 2019 aikana jatkaneet kasvuaan, mm. muistitutkimusten ja -ohjauksen osalta.

Omaishoidon tukea on myönnetty Ylöjärvellä kaikille kriteerit täyttävälle. Odotettavissa on, että sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa asetettujen palvelurakenne- ja yhtenäistämistavoitteiden myötä omaishoidon tuen kysyntä ja resurssitarpeet tulevat edelleen kasvamaan.

Ikääntyneiden palvelujen rakennetta kevennettiin Ylöjärven ikäihmisten palveluissa vuonna 2019 vähentämällä laitoshoidon määrää ja lisäämällä tehostetun palveluasumisen osuutta. Myös kotitiimin ja kotihoidon henkilöstöresursseja lisättiin. Tehostetun palveluasumisen

ostobudjettia lisättiin väestöllisten ennakoarviointien perusteella, mutta palvelujen tarve kasvoi varausta suuremmaksi vuonna 2019. Kun samaan aikaan yksityiset palvelut rajoittivat paikkatarjontaansa Aluehallinnon viranomaisten valvontapäätösten perusteella, ei kaikkeen lyhytaikaispaikka- ja asumispalvelukysyntään pystytty vastaamaan ajoissa. Myöskään kuntoutus- ja muistikeskus Kumuke ei pystynyt omassa toiminnassaan toteuttamaan suunniteltua palvelurakennemuutosta kotikuntoutuksen lisäämiseksi. Erikoisairanhoidon ja terveyskeskuksen kotiutuksissa, yhteisen hoitopaikkatarpeen tasaamiseksi, Kumukessa ja Tiuravuoren lyhytaikaisyksikössä oli koko vuoden ajan useita asiakkaita yli vakioidun paikkaluvun. Tämän vuoksi myös henkilöstöresursseja tarvittiin näihin yksikköihin budjetoitua enemmän.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Kotona asuvat 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 91-92 %)	92,6 % (2 018)	92,7 % (2 136)	92,3 % (2 234)
Säännöllisessä kotihoidossa 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 13-14 %)	8,8 % (191)	12 % (276)	10,5 % (256)
Tehost. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 6-7 %)	6,2 % (135)	6,3 % (146)	7,1 % (171)
Asumispalveluiden asiakasmäärä:			
tehostettu pa ja vk oma	89	61	63
tehostettu pa ostopalvelu	65	96	96
tehostettu pa palveluseteli		37	50
tavallinen pa ostopalvelu	33	30	21
tavallinen pa palveluseteli		13	21
Omaishoidon tuen saajien määrä vuoden aikana	160	154*	174*
Henkilöstö	219	175	176

*Sisältää 65 -vuotta täyttäneet omaishoidon asiakkaat. Alle 65 -vuotiaat asiakkaat ovat sosiaalipalvelujen tilastossa.
Muutos 1.5.2018.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen kulujen toteuma oli 102,5 % ja tulojen toteuma 100,4 %. Tilikauden tulos oli 102,9 % (budjettiylitys 462 849 €). Henkilöstökulujen toteuma oli koko vastuualueella 102,8 % (229 608 €). Henkilöstökulujen sisällä merkittävin ylitys oli eläkekuluissa, toteuman ollessa 113,2 % (166 935 €). Asumispalvelujen ostot on aiempina vuosina kirjattu asiakaspalvelujen ostoihin. Vuonna 2019 palvelusetelillä hankitut asumispalvelut on kirjattu avustuksiin, jolloin tilikohtaan sisältyy asumispalveluita, omaishoitopalveluita ja kotihoidon tukipalveluita. Asiakaspalvelujen ostojen ja avustusten yhteenlaskettu ylitys oli euroina 272 753 €.

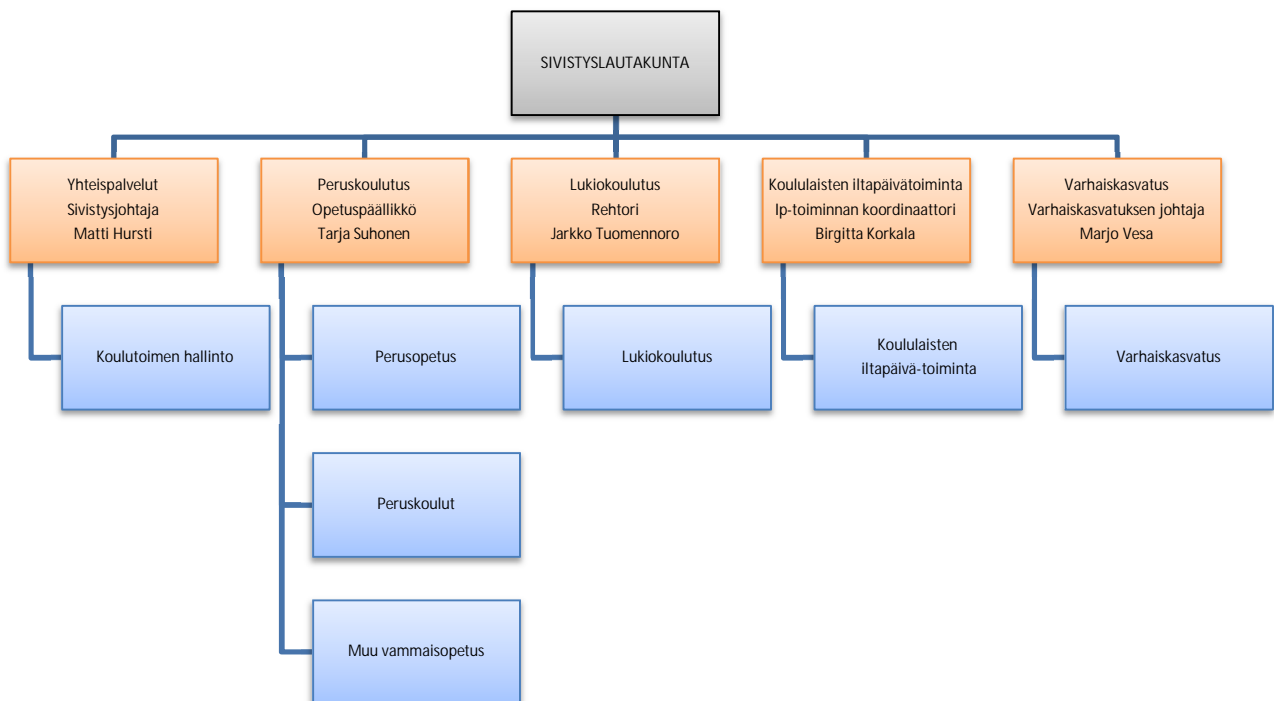
Arvioitua suuremmasta tulokertymästä huolimatta vastuualueen kokonaisbudjetti ylittyi. Taustalla ovat pääosin sijaiskulut kotihoidossa sekä kuntoutusosaston ylipaikkojen sijais-

henkilöstökulut, jotta erikoissairaanhoidon ja terveyskeskuksen kotiutuksia on saatu tasatua edullisimmilla hoitopaikoilla. Lisäksi ylitystä on muodostunut lakisääteisistä ja aikarajaidonnoisista asumispalvelupaikkojen ostoista.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 211 100	3 471 100	3 484 477	-13 377	100,4
ulkoiset	3 211 100	3 471 100	3 482 843	-11 743	100,3
sisäiset	0	0	1 634	-1 634	
Toimintakulut	-18 542 707	-19 437 875	-19 922 842	484 967	102,5
ulkoiset	-16 593 322	-17 488 490	-17 968 336	479 846	102,7
sisäiset	-1 949 385	-1 949 385	-1 954 506	5 121	100,3
Toimintakate	-15 331 607	-15 966 775	-16 438 365	471 590	103,0

Sivistyslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Sivistyslautakunnan alaisia palveluja kokonaisuutena koskeva yleistavoite:
Sivistysosasto toteuttaa Rohkea edelläkävijä-visiota muokkaamalla ja uudistamalla palvelu-
jaan. Tavoite on synnyttää vuoden 2019 aikana vähintään yksi uusi tai päivitetty toiminta
jokaiselle vastuualueelle.

Vastuualuekohtaisten teemojen tavoitteet

1. Yhteispalvelut

Oppilas- ja opiskeluhoito siirtyy 1.1.2019 lukien sivistysosaston alaisuuteen. Tässä
yhteydessä päivitetään toiminnan organisointi. Koulujen palvelusihteerien resurssi-
jakoa tarkastellaan alueellisena ratkaisuna. Keskustan ja Vuorentaustan kaupungin-
osien palveluverkkotarkastelu valmistuu 31.12.2019 mennessä.

Toteutuminen:

Oppilas- ja opiskeluhoito siirto toteutui suunnitellusti. Toiminnan organisoinnissa
osoitettiin kullekin koulukuraattorille ja -psykologille vastuukoulut. Yksi koulupsy-
kologi nimettiin psykologitiimin vastaavaksi.

Koulusihteerin vastuukoulut määriteltiin uudelleen, jotta resurssijako saatiin vas-
taamaan entistä paremmin koulujen oppilasmääriä.

Palveluverkkotarkastelu saatiin päätökseen Vuorentaustan osalta. Työryhmä linjasi,
että Vuorentaustan uudet päiväkotitilat toteutetaan kahteen toimipistee-
seen. Kaavoitustyön edetessä ratkaistaan se, rakennetaanko uusi alakoulu-päiväkoti
vanhalle paikalle vai uudelle Hatolan alueelle. Yläkoulu säilyy nykyisellä paikallaan
Tornitiellä.

Keskustan kaupunginosien palveluverkkotarkastelu keskittyi Soppeenmäen alueelle.
Mikkolan päiväkotitilat luovutetaan perusturvan uuden intensiiviyksikön käyttöön kesällä
2020. Korvaavat tilat osoitetaan Ylöjärven yhtenäiskoululta siten, että neljä perus-
opetusryhmää siirtyy kahdeksi vuodeksi Topintuvalle. Yhdelle kokonaan uudelle päi-
väkotiyksikölle yritetään löytää rakennuspaikka läheltä yhtenäiskoulua. Tämä uusi
yksikkö tulisi korvaamaan aikanaan Saurion päiväkodin.

Palveluverkkotarkastelu jatkuu vuonna 2020.

2. Perusopetus

Liikkuva koulu-teemaa kehitetään edelleen panostamalla resurssia toiminnan oh-
jaamiseen kouluilla. Erityisopetuksen auditoinnista toimenpide-ehdotusten
maastoutus jatkuu. Painopisteenä on koulujen työrauhan vahvistaminen sekä tähän
liittyvien toimien arviointi.

Toteutuminen:

Liikkuva koulu -koordinaattorin koulukäyntien yhteydessä opettajat ja oppilaat ovat
miettineet toimenpiteitä koulupäivän aikana toteutettavan liikunnan edistämiseksi.
Tarkastelussa on etenkin ollut välituntiliikunnan olosuhteiden monipuolistaminen.

Erityisopetuksen auditointiraportin valmiita materiaaleja (luokan toiminnan suunnitelmaa ja tsekkauslistaa) on käytetty kouluissa. Koulujen työrauhan vahvistamiseksi kerättiin jokaisesta koulusta oppilaiden ajatuksia siitä, miten työrauha luodaan.

Työrauhaan kiinnitettiin kouluissa huomiota myös positiivisen pedagogiikan näkökulmasta.

3. Iltapäivätoiminta

Perheille tarjotaan vähintään yksi uusi palveluvaihto.

Toteutuminen:

Iltapäivätoiminta käynnisti perheille mahdollisuuden ostaa yksittäisiä hoitopäiviä. Lukuvuoden alkaessa palvelun tarve oli vähäistä, mutta kysyntä kääntyi selvään kasvuun vuoden lopussa.

4. Lukio

Ylöjärvi järjestää lukioiden kansallisen yrittäjyyskasvatuksen foorumin.

Toteutuminen:

I kansallinen yrittäjyyskasvatusfoorumi järjestettiin Valossa 17.1.2019. Osallistujia oli useita kymmeniä ympäri Suomen.

5. Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen muodostetaan digitutor-järjestelmä, jolla tuetaan sekä pedagogista toimintaa että osaamisen kehittämistä.

Toteutuminen:

Alkuvuodesta varhaiskasvatuksessa työskenteli digitutor. Henkilöstö toteutti itsearviointin, ja tämän pohjalta digitutor suunnitteli osaamista vahvistavat käynnit päiväkotiyksiköihin. Loppuvuodesta varhaiskasvatukseen nimettiin kolme digitutoria, jotka oman työnsä ohella vahvistavat tieto- ja viestintäteknologista osaamista.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	4 501 900	4 501 900	4 682 331	-180 431	104,0
ulkoiset	4 421 900	4 421 900	4 582 551	-160 651	103,6
sisäiset	80 000	80 000	99 781	-19 781	124,7
Toimintakulut	-70 491 063	-70 624 043	-70 300 752	-323 291	99,5
ulkoiset	-52 182 991	-52 315 971	-51 938 276	-377 695	99,3
sisäiset	-18 308 072	-18 308 072	-18 362 476	54 404	100,3
Toimintakate	-65 989 163	-66 122 143	-65 618 421	-503 722	99,2

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalvelut-vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2019 sivistysosaston talousarvio oli kasvubudjetti. Sivistyslautakunnan alaiset toimintakulut kasvoivat vuoteen 2018 verrattuna peräti 4,1 miljoonaa euroa. Henkilöstömenojen osuus käyttömenojen kasvusta oli 2,3 miljoonaa euroa ja palvelujen ostojen osuus 0,8 miljoonaa euroa. Raamin kasvu mahdollisti merkittävät henkilöresurssilisäykset etenkin varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Toimintatuotot pysyivät lähes ennallaan, sillä muutos oli + 0,1 miljoonaa euroa.

Lapsi- ja oppilasmäärän tarkastelussa merkille pantavaa oli syntyvyyden laskusta aiheutuva lapsimäärän muutos varhaiskasvatuksessa. Jos syntyvyys ei lähivuosina käänny nousuun eikä nettomuutosta aiheutuva kasvu olennaisesti voimistu, palvelujen kysyntä tulee varhaiskasvatuksessa lähivuosina supistumaan. Tämän on otettava huomioon jo vuoden 2021 talousarvion valmistelussa.

Toimipisteiden osalta merkittävimmät tapahtumat olivat vuoden vaihteeseen osuneet Kurun uuden päiväkodin ja Viljakkalan uuden liikuntasalin valmistumiset käyttöön.

Palveluverkkotarkastelu saatiin päätökseen Vuorentaustassa. Tarkastelun painopiste on tällä hetkellä Soppeenmäessä ja Siltatien alueilla.

Vuoden 2019 alusta lukien koulupsykologit siirtyivät perusturvaosastolta sivistysosastolle. 1.8.2019 lukien psykologien määrä nousi kuuteen. Tämän ansiosta oppilas- ja opiskeluhuollon palveluihin muodostui kuusi kuraattori-psykologi työparia.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kaupunkistrategian toteutus jatkui vuonna 2019 etenkin ns. kesujen (toimintasuunnitelmat) ja tulospalkkiotavoitteiden kautta. Vastuualueiden kesu-tavoitteet ovat voimassa valtuustokauden loppuun ja niiden toteutumisesta raportoidaan sivistyslautakunnalle. Tupa-tavoitteissa painotettiin kokeilukulttuurin edistämistä ja tämä tavoite toteutuikin hyvin. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2019-22 valmistui. Sen tavoitteiden toteuttaminen käynnistettiin vuoden 2020 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Toiminnan laajuus: kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	4* ja 3**	3* ja 3**	- ***
*** Hanketoiminta on siirtynyt muille vastuu- alueille			
Henkilöstö * sisältää oppilashuollon henkilöstön (koulu- kuraattorit ja koulupsykologit)	5	11*	17*

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Yhteispalvelussa vuoteen 2019 osui monia pitkiä sairauslomia, jonka takia sijaisten palkkausmenoja kertyi 47 000 € yli arvion. Jaksotetut palkat (lomarahojen palautus) aiheutti tämän lisäksi 42 000 € ylimääräisen menoerän. Yhteispalvelujen toimintakulut ylittyivät edellä mainittujen kulujen takia 50 000 €.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	10 750	-10 750	*****
ulkoiset	0	0	10 750	-10 750	*****
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-1 122 123	-1 125 437	-1 175 422	49 985	104,4
ulkoiset	-1 090 789	-1 094 103	-1 138 465	44 362	104,1
sisäiset	-31 334	-31 334	-36 958	5 624	117,9
Toimintakate	-1 122 123	-1 125 437	-1 164 672	39 235	103,5

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen ja muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti vuosiluokilla 1-10.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksessa oppilaan on mahdollista suorittaa oppivelvollisuus laajan yleissivistyksen mukaisesti. Oppilaita ohjataan myös löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille annetaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Toimintaympäristön muutokset

Oppilasmäärä kasvoi syyskuun tilastopäivän laskennan perusteella 53 oppilaalla edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten kasvoivat Siivikkalan koulun ja Metsäkylän Yhtenäiskoulun oppilasmäärä. Oppilasmäärä väheni eniten Vuorentaustan koulussa, 23 oppilaalla.

Vuoden 2019 aikana valmistauduttiin A1-kielen varhennukseen laatimalla seudullinen opetussuunnitelma A1-kielen osalta vuosiluokille 1-2. Tulevat 1.luokan A1-kieltä opettavat opettajat koulutettiin opetussuunnitelman toimeenpanon osalta ja samalla heille jaettiin vinkkejä alaluokkien kielten opettamisesta.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Peruskoulutuksen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet, sillä liikkuvaan kouluun panostettiin jokaisessa koulussa, kuten myös työrauha-temaan. Oppilaita on osallistettu molempia teemoja toteutettaessa: oppilaat ovat esimerkiksi hoitaneet välituntivälineiden lainaamoja eri kouluissa sekä pohtineet työrauhan luomisen keinoja.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Käyttömenot € /oppilas	7 675	7 910	8 249
Toiminnan laajuus/ oppilasmäärät			
Alakoulut	2 948	3 009	3 072
Yläkoulut	1 455	1 415	1 405
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Rehtorit ja opettajat	327	329	345
Kuraattorit	6	6	6
Toimistohenkilöstö	9	9	9
Koulunkäynninohjaajat	86	86	89
*sisältää myös muilta kunnilta laskutettavat ohjaajat			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta
Peruskoulutuksen tulot ylittivät hanketulojen vuoksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 180 000	1 180 000	1 407 844	-227 844	119,3
ulkoiset	1 180 000	1 180 000	1 403 228	-223 228	118,9
sisäiset	0	0	4 616	-4 616	*****
Toimintakulut	-38 123 359	-38 180 937	-38 337 537	156 600	100,4
ulkoiset	-26 498 260	-26 555 838	-26 697 195	141 357	100,5
sisäiset	-11 625 099	-11 625 099	-11 640 342	15 243	100,1
Toimintakate	-36 943 359	-37 000 937	-36 929 692	-71 245	99,8

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa opiskelijoilleen laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja työelämän tietoja sekä taitoja. Lisäksi koulutus tukee opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukion valtakunnallisena erityistehtävänä on yrittäjyys, johon otetaan vuosittain 40 uutta opiskelijaa.

Toimintaympäristön muutokset

Opiskelijamäärä kasvoi edelleen, joka aiheutti lisäkustannuksia opetuksen järjestämiseen. Opiskelijamäärän kasvu tasaantuu syksyllä 2020, jolloin opiskelijamäärä on n. 500 päiväluokiossa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yrittäjyyden erityistehtävän mukainen koulutus on toisena toimintavuonnaan vakiintunut. Sidosryhmäverkosto on laajentunut käsittämään mm. noin 20 yrittäjyyskasvatusta painopisteenään käsittäviä lukioita, yrityksiä eri toimialoilta sekä koulutuksellista yhteistyötä niin ammatillisen kuin korkea-asteen tahojen kanssa. Olemme luoneet yrittäjyyslukioverkoston, jonka osalta toteutamme vuosittain tammikuussa yrittäjyyskasvatusfoorumin Ylöjärvellä. Tämän lisäksi olemme mukana yrittäjyyslukioverkoston eloseminaarissa syksyllä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Suoritetavoitteet			
Ylioppilaiden määrä/hylätyt	131/<4 %	142/<4 %	142/1,4%
Kaksoistutkinto	24		
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot /opiskelija €	6 730	6 655	6 662
Toiminnan laajuus			
Lukiolaisten määrä	434	450	466
Kaksoistutkinto	58		52
Henkilöstö			
- Päätoimiset opettajat	26	27	27
- Sivutoimiset tuntiopettajat	3	4	5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvio ylittyi 27 000 euroa henkilöstökulujen (mm. jaksotetut palkat) kasvun takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	223 900	223 900	259 826	-35 926	116,0
ulkoiset	223 900	223 900	259 491	-35 591	115,9
sisäiset	0	0	335	-335	*****
Toimintakulut	-3 295 282	-3 301 655	-3 364 527	62 872	101,9
ulkoiset	-2 549 344	-2 555 717	-2 621 225	65 508	102,6
sisäiset	-745 938	-745 938	-743 302	-2 636	99,6
Toimintakate	-3 071 382	-3 077 755	-3 104 701	26 946	100,9

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan koordinaattori Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristön muutokset

Lapsimäärien kasvu jatkui. Haasteet lapsiryhmissä lisääntyneet merkittävästi. Haastavasti käyttäytyviä lapsia useassa toimipisteessä. Tämä lisännyt henkilökohtaisten ohjaajien määrää.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toimintasuunnitelmassa lisätty lasten harrastusmahdollisuutta iltapäivätoiminnan sisällä. Lapsille tarjottu mahdollisuutta harrastaa liikuntaa ja musiikkia maksutta iltapäivän aikana. Harrastustoimintaa järjestänyt Pirkanmaan musiikkiopisto sekä Tappara ry. Lasten hyvinvoinnin edistämiseen kiinnitetty erityistä huomiota. Liikuntamäärää lisätty ja välipalan yhteydessä kerrottu terveellisen ravitsemuksen merkityksestä. Yhteistyötä tehty ruokahuollon kanssa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Suoritetavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä	426	501	512
- kaupunki	253	276	287
- seurakunta	130	145	136
- Danny's Bollywood Dance Crew	43	80	89
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 515	1 227	1 478
Henkilöstö			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	17	18	25

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	318 000	318 000	375 191	-57 191	118,0
ulkoiset	238 000	238 000	280 020	-42 020	117,7
sisäiset	80 000	80 000	95 171	-15 171	119,0
Toimintakulut	-1 102 780	-1 107 317	-1 131 814	24 497	102,2
ulkoiset	-884 668	-889 205	-912 090	22 885	102,6
sisäiset	-218 112	-218 112	-219 725	1 613	100,7
Toimintakate	-784 780	-789 317	-756 623	-32 694	95,9

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Marjo Vesa

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatustlain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidtona, perhepäivähoittona ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkodeissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Vuonna 2019 kunnallisia hallinnollisia päiväkotiyksiköitä oli 13 ja kunnallisia perhepäivähoitajia oli 16. Avointa varhaiskasvatusta järjestettiin kolmessa toimipisteessä. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja oli viisi ja yksityisiä perhepäivähoitajia seitsemän ja yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkoti. Työsopimussuhteisia, perheen palkkaamia hoitajia oli 11. Ostopalveluna hankittiin ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä suomenkielistä ja englanninkielistä esiopetusta. Vuoden 2019 lopussa noin 19 prosenttia varhaiskasvatukseen osallistuneista lapsista oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on hieman laskenut vuodesta 2018. Vuonna 2019 perhepäivähoitajia oli vähemmän kuin edellisellä vuotena. Varhaiserityisopetus ja varahenkilöjärjestelmä vahvistuivat, kun 1.8.2019 aloitti kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajaa ja kymmenen uutta varahenkilöä. Varhaiskasvatuksen hallinnossa kehittämisspäällikön tehtävä päättyi ja tehtävät uudelleenorganisointiin. Päiväkoteihin muodostettiin jaetun johtajuuden malli. Hallinnollisessa päiväkodissa toimii päiväkodin johtaja ja apulaismojohtaja.

Kaurasmäen päiväkodin kunnostaminen aloitettiin kesällä 2019. Kaurasmäen päiväkodin lapset sijoitettiin kaupungin muihin yksiköihin. Kurun uusi päiväkotikoti valmistui vuoden 2019 lopussa.

Valtakunnallisia varhaiskasvatussuunnitelman perusteita päivitettiin ja Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2019. Laadukasta varhaiskasvatusta toteutettiin toiminnan arviointia hyödyntäen ja laadun kehittämistyötä tullaan jatkamaan. Vuoden aikana kehitettiin lasten laatupeli. Sähköisten palvelujen kehittämistä jatkettiin ja loppuvuodesta otettiin käyttöön lapsen sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatustlain edellyttämät varhaiskasvatuksen tietovaranto (Varda) ja esiopetuksen tietopalvelu (Koski) otettiin käyttöön. Varhaiskasvatus osallistui valtakunnallisiin Loisto-kehittämiskeskitykseen ja kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden kehittämisen Reimari-kehittämiskeskitykseen. Tampereen kaupunkiseudun kehittämistyö oli tiivistä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven varhaiskasvatuksen painopistealueena oli toimintakulttuurin kehittäminen ja tunne- ja vuorovaikutustaidot sekä lasten hyvinvointi. Päiväkotien ja perhepäivähoidon pedagogista toimintaa tuettiin ja henkilökunnan osaamista vahvistettiin kehittämällä digitorttoimintaa. Yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa toteutettiin varhaiskasvatuksen opettajien ja päiväkodin johtajien mentorointia. Mentoroinnista muodostettiin pysyvä käytäntö var-

haiskasvatukseen. Lisäksi vahvistettiin turvallisuuden johtamista ja osallistettiin työntekijät turvallisen toimintakulttuurin luomiseen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
0-6 v lapset % asukkaista	9,8	9,5	8,95
Suoritettavatavoitteet (lasten lukumäärä)			
Päiväkodit	1 776	1 715	1 713
Perhepäivähoito	97	90	59
Avoin varhaiskasvatus	110	89	71
Ostopalvelut	18	13	19
Palveluseteli	232	318	341
Lasten kotihoidontuki	545	508	452
Yksityisen hoidon tuki	79	82	58
Osittainen hoitoraha/Joustava hoitoraha	142	155	195
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	88	88	86
Henkilöstö			
- kokoaikainen	397	397	398

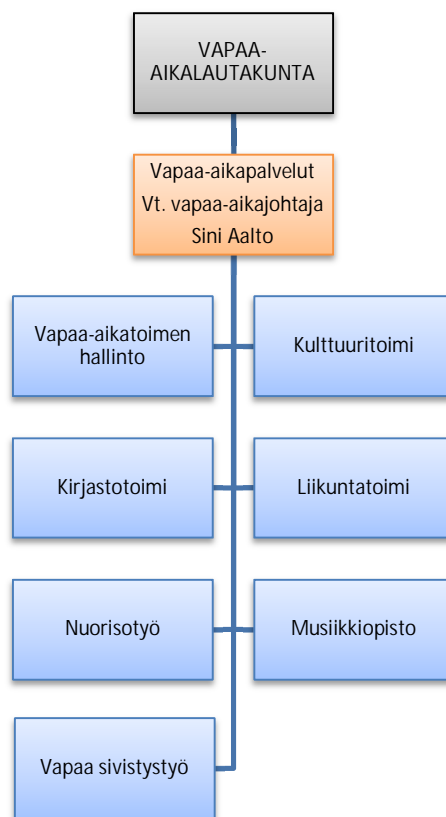
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Varhaiskasvatuksen myyntitulot alittuivat, koska lasten määrä omassa tuotannossa on vähentynyt. Henkilöstökulut ylittyivät, koska sairauslomien määrä lisääntyi ja varhaiskasvatustulain mukaisesti henkilökunnalle oli palkattava sijaisia. Myyntitulojen alitus ja henkilöstökulujen ylitys kompensoitiin tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnalla.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 780 000	2 780 000	2 628 720	151 280	94,6
ulkoiset	2 780 000	2 780 000	2 629 062	150 938	94,6
sisäiset	0	0	-341	341	****
Toimintakulut	-26 847 519	-26 908 697	-26 291 452	-617 245	97,7
ulkoiset	-21 159 930	-21 221 108	-20 569 302	-651 806	96,9
sisäiset	-5 687 589	-5 687 589	-5 722 150	34 561	100,6
Toimintakate	-24 067 519	-24 128 697	-23 662 732	-465 965	98,1

Vapaa-aikalautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Vapaa-aikapalveluja kokonaisuutena koskeva yleistavoite:

Ylöjärvi-rohkea edelläkävijä -vision toteuttaminen tapahtuu kehittämällä uusia palveluja ja tapahtumia yhdessä kuntalaisten sekä sidosryhmien kanssa. Tavoite on synnyttää vuoden aikana vähintään yksi palvelumuoto jokaiselle tehtäväalueelle.

Tehtäväkohtaiset teemat tavoitteille

1. Kirjastopalvelut

Senioreiden digitaitoja vahvistavia kirjastopalveluja tuodaan asiakkaiden saataville. Lisäksi palvelujen markkinointiin panostetaan uusin avauksin.

Toteutuminen: Senioreiden digitaitoja vahvistavia kirjastopalveluja tuotiin asiakkaiden saataville yhteistyössä ATK Seniorit Mukanetti ry:n kanssa. Ylöjärven kirjasto 150 -juhlavuonna järjestettiin erilaisia tapahtumia sekä kirjaston voimin että yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Pikkulapsiperheiden lukemaan innostamista ja kirjastonkäyttöä tuettiin yhteistyöllä neuvoloiden kanssa sekä järjestämällä VauvaKino-tilaisuuksia Leijassa.

2. Kulttuuripalvelut

Kaupungin kulttuuripalveluilla on Ylöjärvi 150-vuotta tapahtumien koordinointi- ja järjestämisvastuu. Vanhan Räikän toiminnan ja sisältöjen suunnittelu ja käynnistäminen on toisessa suuressa roolissa vuoden aikana.

Toteutuminen: Juhlavuosi toteutui onnistuneesti ja kaupungissa järjestettiin monipuolisesti erilaisia tapahtumia ja hankkeita. Järjestäjinä olivat kaupungin eri yksiköt, kolmas sektori ja yritykset. Osa juhlavuonna lanseeratuista tapahtumista ja hankkeista jatkuu tulevina vuosina. Syyskuussa avattu Vanha Räikän toiminta käynnistyi aktiivisesti monella eri tasolla (tapahtumatuotanto, kokoustoiminta, ravintolatoiminta, yksityistilaisuudet).

3. Liikuntapalvelut

Kesäajan toiminnan ja palvelutarjonnan monipuolistaminen ja järkevöittäminen toteutetaan osana uimahallin kesätauon lyhentymistä 5 viikkoon. Tavoitteena on myös järjestää e-urheilutapahtuma, johon mahdollisesti liitetään muita suppean harrastajajoukon urheilulajeja erityisryhmät huomioon ottaen.

Toteutuminen: Kevään ohjauksen jälkeen tarjontaan lisättiin 7 krt maksuttomia kesäjumppia, avoin kuntosaliryhmä 7 krt, avoin vesijumppa 7 krt, virtuaalivesijumppa 7 krt ja maksuton kesäkävely 7 krt. Kävijämäärät yhteensä näissä oli 702 hlöä. E-urheilutapahtuma järjestettiin 3.11.2019 urheilutalolla yhdessä kirjasto-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden kanssa. Tarjonnan monipuolistaminen strategian tavoitteena on siis toteutunut.

4. Nuorisopalvelut

Yhden suuren nuorille suunnatun tapahtuman järjestäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on yksi päätavoitteista. Lisäksi tavoitteena on koota yhteen suppean harrastajajoukon toimintoja/lajeja erityisryhmät huomioon ottaen esim. e-urheilu, lautapelit, beachvolley, parkour, rullalautailu jne. Tämän lisäksi vuoden 2019 aikana laaditaan selvitys ja toimintasuunnitelma liikkuvasta nuorisotyötä. Tähän kokonaisuuteen liittyy myös palvelualueen kattava palveluverkkoselvitys.

Toteutuminen: Nuorisopalvelut järjesti yhdessä liikunta-, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kanssa lajikokeilutapahtuman Urheilutalolla sekä pelaamiseen liittyvän konsertin ja paneelin kirjastolla. Liikkuvan nuorisotyön selvitys tehtiin ja päätös auton hankkimisesta liikkuvan työn tarpeisiin saatiin marraskuussa. Liikkuvan työn kehittämistä tuki osaltaan liikkuvan digitaalisen nuorisotyön hanke. Palveluverkon osalta todettiin, että nuorisokeskus Olka ei vastaa enää puitteiltaan nuorisopalveluiden tarpeita ja auditointiraportin mukaista nuorisokeskusta on syytä miettiä muihin tiloihin.

5. Pirkanmaan musiikkiopisto

Pirkanmaan musiikkiopisto osallistuu osaan Ylöjärvi 150 -vuotta tapahtumista ja lisää jalkautumista päiväkoteihin ja kouluihin mm. soitinesittelykonserteilla.

Toteutuminen: Pirkanmaan musiikkiopisto osallistui aktiivisesti Ylöjärven kaupungin 150-vuotisjuhlailaisuuksiin järjestämällä musiikit 150-vuotisjuhlaan (24.1.), Urheilugaalaan (6.2.) sekä nuorten itsenäisyyspäivän gaalaan (5.12.). Lisäksi musiikkiopisto tuotti juhluvuoteen liittyen Eläinlasten karnevaalit-konsertin (21.2.) ja konserttisarjan Leija-kirjastolla (18.-21.11.) sekä oli mukana Nuorten Y-fest -musiikkitapahtumassa (7.9.). Juhlavuoden kunniaksi musiikkiopisto tarjosi oppilaspaikan syksyllä kaikille halukkaille ylöjärveläisille.

6. Tampereen seudun työväenopisto

Työväenopiston ja vapaa-aikapalvelujen toimesta käynnistetään toimenpiteet taukoliikuntatarjonnan lisäämiseksi kysyntää vastaavaksi. (esim. avoimet taukojummat henkilöstölle kaupungintalolla tai muissa virastoissa kohtuullista työnantajalle suunnattua korvausta vastaan)

Toteutuminen: Ei ole toteutunut. Ylöjärven kaupungin henkilöstölle on sen sijaan hankittu henkilöstöhallinnon toimesta virtuaalinen taukojumppaohjelmisto.

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vt. vapaa-aikajohtaja Sini Aalto

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä sekä tuottaa itse ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuorisoi-, musiikkikoulutus- sekä kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata kulttuurinen ja sivistyksellinen hyvinvointi sekä hyvä fyysinen toimintakyky.

Palvelujen tarkoituksena on pitää kuntalaiset yhteiskunnan toiminnassa kiinni ja ennaltaehkäistä palvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa. Laadukkailla vapaa-aikapalveluilla voidaan myös lisätä kaupungin vetovoimaisuutta ja profiloitua dynaamiseksi elinympäristöksi kaupunkiseudun sisällä.

Toimintaympäristön muutokset

Vanhan Räikän remontti valmistui syksyllä 2019. Viljakkalan paloaseman kuntosali saatiin korjattua käyttökuntoiseksi ja samaan aikaan Viljakkalaan rakentui uusi liikuntahalli Vilske, joka sisältää palloilusalin sekä pienen kuntosalin.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Painopistealueet toteutuivat suunnitellusti tehtäväalueiden sisällä. Kulttuuripalvelut keskittyivät Ylöjärvi 150 -juhlavuoden toimintoihin sekä Vanhan Räikän toiminnan käynnistämiseen. Nuorisopalveluissa kartoitettiin liikkuvan nuorisotyön tarvetta sekä vahvistettiin henkilöstön osaamista digitaalisissa työmuodoissa. Liikuntapalvelut olivat aktiivisesti mukana Viljakkalan paloaseman kuntosalin uudelleen varustamisessa sekä uuden, Viljakkalan liikuntahallin yhteyteen avattavan, kuntosalin suunnittelussa. Ylöjärven kirjasto täytti 150 vuotta, ja sitä juhlistettiin eri tavoin. Senioreiden digitaitoja edistettiin yhteistyössä ATK Seniorit Mukanetti ry:n kanssa.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Kirjastopalveluissa säästyä rahaa ICT-palveluista sekä henkilöstömenoista johtuen johtavan informaation paikan täyttämättä jättämisestä ja Valon informaation opintovapaan sijaisjärjestelyistä. Vapaa-aikahallinnossa henkilöstömenot ylittyivät vapaa-aikajohtajan sijaisjärjestelyistä johtuen. Lisäksi kirjaston auditointityö lisäsi vapaa-aikahallinnon menoja. Kokonaisuutena vastuualueen talousarvion voidaan katsoa toteutuneen suunnitellusti.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	843 550	843 550	947 505	-103 955	112,3
ulkoiset	839 550	839 550	911 051	-71 501	108,5
sisäiset	4 000	4 000	36 454	-32 454	911,4
Toimintakulut	-6 115 867	-6 263 308	-6 226 960	-36 348	99,4
ulkoiset	-3 788 953	-3 936 394	-3 879 918	-56 476	98,6
sisäiset	-2 326 914	-2 326 914	-2 347 042	20 128	100,9
Toimintakate	-5 272 317	-5 419 758	-5 279 455	-140 303	97,4

Tehtäväalueiden toiminnan kuvaukset

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalvelut luo edellytyksiä sekä tuottaa mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuurin harrastamiseen Ylöjärvellä. Kulttuuripalvelut järjestää vuosittain lukuisia tapahtumia yksin sekä yhdessä kaupungin muiden yksiköiden ja paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut hallinnoi kulttuurihistoriallisesti arvokkaita museorakennuksia sekä kaupungin taidekokoelmaa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Taiteen perusopetuksen oppilaspaikat	190	217	198
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	219	189	240
€/asukas	9,32	10,12	16,58
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	3	3	3
osa-aikaiset	7	7	7

Kirjastotoimi

Kirjasto on kaupungin peruspalvelu, joka edistää ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia elämyksiin, tietojen ja taitojen hankkimiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjasto tarjoaa pääsyn erilaisiin aineistoihin ja kulttuurisisältöihin ja ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Kirjaston tehtävä on myös edistää kaikkia lukutaitoja sekä tarjota asiantuntijapalveluja ja tiloja oppimiseen, harrastamiseen ja työskentelyyn ja edistää yhteisöllisyyttä ja yhteiskunnallista vuoropuhelua.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Kokonaislainaus	659 428	640 208	639 070
Kävijämäärä/hlöä	307 845	295 777	308 323
€ /asukas	49,87	52,26	52,53
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	21	20	19
osa-aikaiset	1	2	1

Liikuntatoimi

Liikuntapalvelujen tehtävänä on huolehtia kuntalaisten mahdollisuuksista harrastaa omaehtoista liikuntaa sekä tuottaa ohjattua liikuntaa. Liikuntapalvelut koordinoi kaupungissa tapahtuvaa liikuntatoimintaa ja vastaa merkittävien liikuntalaitosten (mm. Urheilutalo) toiminnasta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Ohjausryhmien määrä/käyntikerrat	142/22 927	158/21 741	152/21 373
Uimahallin kävijämäärä	112 792	116 520	131 111
€ / asukas	38,26	43,52	46,33
Henkilöstö / vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	10	10	9
-osa-aikaiset	5	5	6

Nuorisotyö

Nuorisotyö tuottaa palveluja nuorten kasvun ja elämänhallinnan tukemiseksi sekä osallisuuden lisäämiseksi. Tavoitteena on tuottaa palveluita yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden periaatteiden mukaisesti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Nuorisotilat	7	6	6
Kokonaiskävijämäärä	15 363	12 457	13 767
€ /asukas	24,10	23,94	24,50
Henkilöstön /vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	9	10	12
-osa-aikaiset	10	8	7
-lasten- ja nuorten ohjaajat	1	1	1

Musiikkiopetus

Pirkanmaan Musiikkiopisto on lakisääteistä taiteen perusopetusta antava oppilaitos, jossa annetaan taiteen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa. Vastuualue sisältää Pirkanmaan musiikkiopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset. Opetustoiminta sisältää varhaisiän musiikkikasvatusta (muskarit) sekä henkilökohtaista soitinopetusta ja ryhmäaineita, joita ovat musiikin perusteet, orkesterit ja bändit. Lisäksi järjestetään konsertteja ja soitinesittelyjä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Päätötodistukset (jatkat /vanha ops)	21	16	8
Perusopintojen todistukset (ent. perustason päätötodistus / uusi ops)			4
Päätötodistus (ent. opistotason päätötodistus / uusi ops)			1
Oppilasmäärä yhteensä	314	317	366
€ /asukas	7,04	6,99	6,42

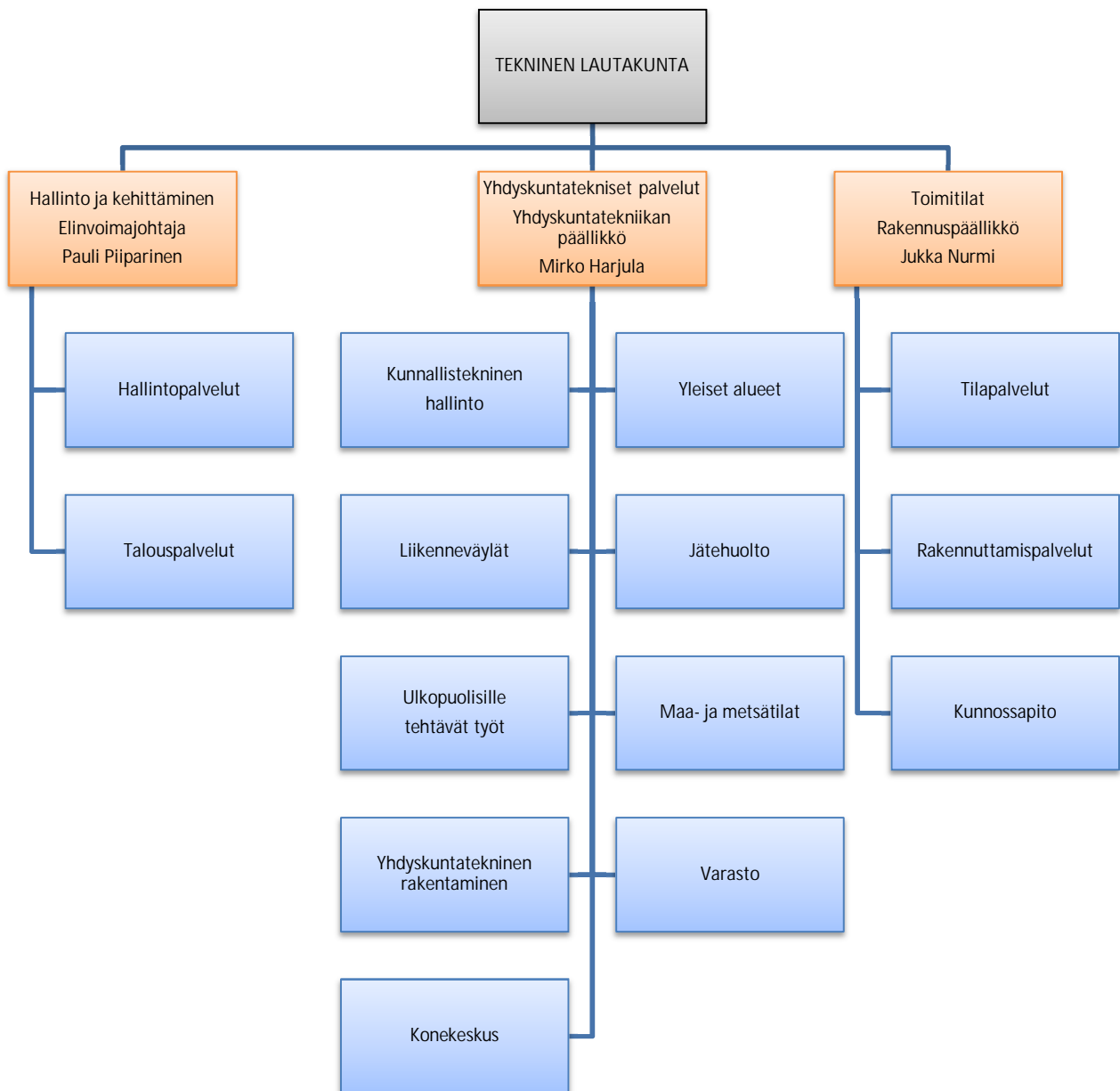
Vapaa sivistystyö

Tehtäväalue sisältää Tampereen seudun työväenopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset sekä Tampereen kesäyliopiston jäsenmaksun.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Toteutuneiden kurssien määrä	424	415	466
Oppilasmäärä yhteensä	5 824	5 602	6 098
€ / asukas	6,28	5,66	6,27

Tekninen lautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Investointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuttaminen hyväksytyjen aikataulujen ja kustannusarvioiden puitteissa.

Toteutuminen:

Sitovuustaso kaupunginvaltuustoon nähden on hankeryhmäkohtainen. Kaikki hankeryhmät pysyivät määrärahojen rajoissa. Vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta investoinnit toteutettiin myös tavoitellussa aikataulussa. Merkittävimmät talonrakennuskohteet olivat Viljakkalan liikuntasalin rakentaminen ja Vanhan Räikän peruskorjaus. Merkittävimmät liikenneväyläkohteet olivat Työläjärven alueen 1.-vaihe ja Siltatien alueen 1.-vaihe. Merkittävimmät yleisten alueiden kohteet olivat Yhtenäiskoulun kentän korjaus, Soppeenharjun tekonurmikentän peruskorjaus sekä Räikänpuiston leikki- ja seniorialueet sekä hiihtoreitit.

2. Keskustan kehittämishankkeiden edistäminen ja markkinointi- viestintä

Toteutuminen:

Keskustan kehittämisen työpajat on pidetty vuosisuunnitelman mukaisesti.

- o Räikän alue lähiympäristöineen
 - o Vanhan Räikän saneeraushanke valmistui, puiston hankkeet toteutuivat suunnitellusti (esim. leikkikenttä)
 - o selvitys sähköautojen latauspisteiden sijoittamisesta Räikän alueelle valmistui
 - o alueen kerrostalohankkeet ovat edenneet aikataulussa
 - o taksitoiminnot on sijoitettu uudelleen
 - o telemaston uusien sijaintipaikkojen tarkastelut käynnistettiin tulevia kerrostalohankkeita ajatellen
 - o Teivon alue lähiympäristöineen
 - o aiesopimus Tampereen kaupungin kanssa hyväksyttiin
 - o Teivo-Mäkkylän osayleiskaava laitettiin vireille joulukuussa
 - o Raideliikenteen edistäminen (esim. raitiotieselvitys).
 - o raitiotien yleissuunnitelma on ollut aktiivisessa valmistelussa, valtuustoinfo yleissuunnittelusta järjestettiin lokakuussa ja kaupunginhallitus valitsi kaksi linjausvaihtoehtoa jatkosuunnitteluun marraskuussa
 - o Tampere-Seinäjoki pääradan osuuden kehittämistarpeiden tarveselvitys valmistui
 - o puuterminaalien uuden sijaintipaikan selvitys eteni viimeistelyvaiheeseen
3. Tekniikka- ja ympäristöosaston toimitilajärjestelyissä onnistuminen
 - o vaiheittainen palaaminen kaupungintalon yhteyteen

Toteutuminen:

Topin tuvalla väistötiloissa olevat henkilöt palasivat kaupungintalon yhteyteen syksyllä 2019 valmistuneeseen Vivace-kerrostaloon ja edelleen väistötilana olevaan Musikanttiin. Vuonna 2020 väistötilajärjestelyt päättyvät Moderato-kerrostalon valmistuessa.

4. Sähköisten palveluiden kehittäminen

- o laajennetaan karttapohjaisia palveluja ja sähköisiä vuorovaikutuskanavia asteittain

Toteutuminen:

Seudullisen joukkoliikenteen informaatiojärjestelmä uusittiin ja otettiin käyttöön reaaliaikainen matkan seuranta mobiilisti, busseihin asennettiin uudet matkustajainformaationäytöt sekä otettiin käyttöön mobiililipputuotteet. Teams otettiin osassa toiminnoissa käyttöön jo 2019 aikana sisäisessä ja seudullisessa yhteistyössä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	32 907 839	32 915 315	33 145 676	-230 361	100,7
ulkoiset	2 728 300	2 735 776	3 126 484	-390 708	114,3
sisäiset	30 179 539	30 179 539	30 019 192	160 347	99,5
Valm. omaan käyt	200 000	200 000	132 177	67 823	66,1
Toimintakulut	-27 255 249	-28 279 635	-28 406 306	126 671	100,4
ulkoiset	-23 540 375	-24 564 761	-24 775 096	210 335	100,9
sisäiset	-3 714 874	-3 714 874	-3 631 210	-83 664	97,7
Toimintakate	5 852 590	4 835 680	4 871 546	-35 866	100,7

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö elinvoimajohtaja Pauli Piiparinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue käsittää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous-, ja henkilöstötoiminnot. Vastuualueelle kuuluu myös keskustan kehittämiseen ja osaston yleiseen kehittämiseen liittyvät tehtävät. Vuoden 2019 aikana myös joukko- ja palveluliikenneasiat siirtyivät vastuualueelle keskushallinnosta.

Hallintopalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstöasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen sekä teknisen keskuksen asiakaspalvelutehtävät.

Taluspalvelut sisältävät osaston talousasioiden koordinoinnin, mukaan lukien talousseuran ja -raportoinnin kehittäminen. Taluspalveluita myydään myös vesilaitokselle.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2019 aikana myös joukko- ja palveluliikenneasiat siirtyivät vastuualueelle keskushallinnosta.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Keskustan kehittämisen työpajat on pidetty vuosisuunnitelman mukaisesti. Joukkoliikenneasioiden siirto vastuualueelle, väistöiloista siirtyminen pysyviin työtiloihin kaupungintalon viereen ja vastuualueen toiminta muutoinkin toteutui suunnitellusti.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vastuualueen tuotot ovat toteutuneet 8 212 euroa yli arvioidun. Kulut ovat ylittyneet 59 286 eurolla. Sekä tuottojen että kulujen ylitys on aiheutunut joukkoliikenteen tuotoista ja kuluista. Joukkoliikenteen kulujen ylitys oli 146 517 euroa. Tämä aiheutui Tampereen kaupungin joukkoliikenteen alibudjetoinnista sekä Kurun alueen palvelubussin hinnan korotuksesta, joka ei ollut vielä tiedossa talousarviota laadittaessa.

Vastuualueen toimintakate oli 51 075 euroa (3,2 %) yli arvioidun.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	6 000	13 476	21 688	-8 212	160,9
ulkoiset	6 000	13 476	21 688	-8 212	160,9
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-652 909	-1 630 805	-1 690 091	59 286	103,6
ulkoiset	-618 187	-1 596 083	-1 658 422	62 339	103,9
sisäiset	-34 722	-34 722	-31 670	-3 052	91,2
Toimintakate	-646 909	-1 617 329	-1 668 404	51 075	103,2

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mirko Harjula

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniset palvelut kattavat ulkoilu- ja urheilualueiden, asemakaava-alueiden liikenneväylien ja muun infran, puistojen ja yleisten alueiden rakentamisen, yllä- ja kunnossapidon, kaupungin maa- ja metsätilojen hoitotoimenpiteet sekä talousmetsien puukaupan.

Vastuualue huolehtii jätehuollon osalta Metsäkylän vanhan kaatopaikan sekä maa-aineisten vanhojen ottoalueiden- ja maankaatopaikkojen jälkihoitotoista, mahdollisten pilaantuneiden alueiden saneerauksista sekä romuajoneuvoihin, öljyntorjuntaan ja katulupiin liittyvistä viranomaistoimenpiteistä.

Vastuualue pitää sisällään myös Ylöjärven kaupungin varasto- ja varikkotoiminnot sekä huolehtii kaupungin konekalustosta.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2019 osalta ei toimintaympäristössä tapahtunut merkittäviä ulkoisia tai sisäisiä muutoksia edellisen vuoteen nähden.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikenneväylät:

Uusia kaavateitä on toteutettu voimassa olevan talousarvion ja MAPSTO:ssa esitettyjen kohteiden mukaisesti.

Uusia kaavateitä rakennettiin pääasiassa Siltatien, Viljakkalan Särkänmäen, Metsäkylän Työläjärven alueille sekä Kolmenkulman ja Heinikon teollisuusalueilla.

Kaavateiden kunnossapitokorjauksia tehtiin tarpeen mukaan ja peruskorjauksia investointiohjelman mukaisesti.

Kesällä 2019 päivitettiin edellisenä vuonna tehty asemakaava-alueiden liikenneväylien kuntokartoitus.

Hulevesijärjestelmien osalta merkittävimmät työlliset toimenpiteet olivat Viljakkalan Mannin alueen hulevesisuunnitelman valmistuminen (Tekniseen lautakuntaan keväällä 2020) sekä Siivikkalantien alittavan Myllypuron kohdalla olevien suurten rumpuputkien vaihto. Muutoin hulevesijärjestelmien kunnostuksia ja esimerkiksi hulevesikasettien asennuksia ja ojien avauksia on tehty koko kaupungin taajamien alueilla.

Yleiset alueet

Ulkoilu- ja urheilualueet:

Räikän puiston alueella on toteutettu investointiohjelman mukaisia töitä suunnitellusti.

Soppeenmäen yhtenäiskoulun kenttää peruskorjattiin investointiohjelman mukaisesti ja Vuorentaustan koulun kentälle uusittiin tekonurmi. Kentän vanhaa tekonurmea hyödynnettiin Tiuranniemen alueen kentän muuttamisessa sorakentästä tekonurmikentäksi.

Tiuranniemen ja Asuntilan alueen kentille uusittiin valaistukset.

Haaviston ulkoilureitille rakennettiin Siltatien päätien alittava alikulkutunneli. Haaviston ulkoilureitti siirretään vuoden 2020 aikana kulkemaan alikulkutunnelin kautta.

Vahannan koulun yhteyteen toteutettiin monitoimikenttä.

Puistot ja muut yleiset alueet:

Katuviheralueet ovat lisääntyneet asemakaavoitettujen teiden rakentamisen yhteydessä.

Leikkikenttien peruskorjausta toteutettiin investointiohjelman puitteissa. Vuoden aikana peruskorjattiin Pehkutien ja Urkonpuiston leikkikentät.

Viheralueiden kunnossapitoa sekä leikkikenttien kunnostusta on suoritettu voimassa olevan hoitoluokituksen mukaisesti. Hoitoluokituksia on joillakin alueilla pudotettu kunnossapito-toiminnan mahdollistamiseksi.

Skeittialueen suunnittelu aloitettiin 2019 aikana.

Asemakaava-alueiden sisäisissä puisto- ja lähimetsissä toteutettiin järjestelmällistä alueiden metsällistä ja maisemallista kunnostamista.

Maa- ja metsätilat:

Puuta myytiin pääasiassa Kurusta sekä asemakaavoitettavilta alueilta. Tekninen lautakunta hyväksyi Metsätaloussuunnitelman.

Jätehuolto:

Metsäkylän vanhan kaatopaikan viimeistelytyöt on saatettu loppuun ja alue on siirtynyt tarkkailu- ja kunnossapitovaiheeseen.

Jätehuoltotoiminnoissa toimitaan tiiviissä yhteistyössä asiaa valvovien viranomaisten kanssa sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa.

Haverin vanhan rikastushiekka-alueen kunnostamistöitä toteutettiin pintamaiden peitto- ja suojaamistoimilla. Alueen kunnostustoimille haettiin ELY-keskukselta avustusta vuoden 2019 lopussa kunnostuksen tulevien vuosien jatkotoimien osalta.

Nikron alueella suunniteltiin ja toteutettiin ns aktiivihiihi/rautaseinämä pohjaveden kunnostamiseksi. Kyseessä oli alueen loppukunnostamisen 1. vaiheen työ, jonka jälkeen ELY-keskuksen ohjauksessa jatkettiin suunnittelua vuoden aikana tehdyissä tutkimuksissa täsmentyneen päästölähteen kunnostamiseksi. Tavoiteaikataulu kunnostuksen loppuunsaattamiselle alueella on vuosi 2020, jonka jälkeen kohteessa siirryttäisiin tehtyjen toimenpiteiden tulosten ja tilanteen seurantaan.

Varikko- ja varastotoiminnot (sisäiset tekniset palvelut):

Sisäiset tekniset palvelut kattavat varikon ja varaston varastotoiminnot ja materiaali hankintoja sekä käyttötalous- että investointikohteisiin ja niiden varastoinnin. Toimintaan kuuluu konekeskuksen pienkoneiden ja ajoneuvo- ja konekaluston hankinnat, huoltotoimenpiteet sekä kaluston kaupungin sisäinen vuokraaminen.

Varastohallintajärjestelmän kehittämistä jatkettiin ja jatketaan edelleen päivittämällä nykyinen järjestelmä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Painopistealueet toteutuivat odotetusti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
	tiet/klv:t	tiet/klv:t	tiet/klv:t
Suoritettavatavoitteet			
- uusien liikenneväylien hoidon lisäys /km	3,0/3,0	2,0/2,0	2,75/1,65
- teiden peruskorjaus / km	1,2	0,8	1,5
- hoidettavien puisto- ja viheralueiden lisäys/ha	15,3	7,96	-
- leikkikenttien peruskorjaus / kpl	-	2	2
- urheilukenttien peruskorjaus	1	-	3
- uusien leikkikenttien rakentaminen /kpl	1	1	-
- uusien urheilu- ja vapaa-alueiden rakentaminen /km	2	1	-
- uusien katuviheralueiden hoito /ha	1,8	3,8	2,6
- Liikenneväylien korjausvelka 1 000 €	-	8 340	7 260
- Yleisten alueiden korjausvelka 1 000 €	-	1 774	1 264
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
- kaavateiden hoito €/km	8 661	7 175	6 548*
- yksityisteiden avustus 1 000 €	226,6	224	247
- metsänmyyntitulot 1 000 €	427	274	242
*) Kunnossapitokustannukset € / (tiet + klv) km			
Liikenneväylät			
- kaavateitä /km	226,6	228,6	231,35
- kevyen liikenteen väyliä /km	91,6	93,6	95,25
- sillat- ja alikulkutunnelit	5	14	15
Yleiset alueet			
- Talousmetsiä	1150	1 380	1 380
- Leikattavia puistoja / ha	25	25	25
- Katuviheralueita / ha	20,2	24	26,6
- kaava-alueen puistometsiä/ha	484,8	492,8	498,2
- torit, Kuru ja Soppeenmäki	2	2	2
- leikkikenttä / kpl	41	42	42
- luistinratoja/kaukaloita	22	22	22
- urheilukeskuksia	2	2	2
- pallokenttiä (kesäkäyttö luistinrata/kaukalo)	21	21	21
- monitoimikenttiä	4	5	6
- Uimarannat	10	10	10
- maton pesupaikkoja	10	10	10
- venerantoja	8	8	8
- hiihtolatuja / retkeilyreittejä /km, josta	130	130	131
valaistuja / km	34	34	34
- moottorikelkkareittejä / km	60	60	60
Konekeskus			
Kokonaiskalustomäärä	57	60	61
o henkilöautoja	10	11	12
o päältä ajettavia leikkureita	2	3	3
o raskaat kuorma-autot	2	2	2

o kevyt kuorma-auto	1	1	1
o latukone	1	1	1
o moottorikelkat	1	0	0
o pakettiautot ja avolavat	24	24	24
o pienkuormaajat	4	5	5
o pyöräkuormaajat	2	2	2
o tiehöylä	1	1	1
o traktorit	5	5	5
o mönkijä	2	3	3
o traktorikaivuri	1	1	1
o rataimuri/kentänhoitokone	1	1	1
Henkilöstö tehtäväalueittain/htv			
Yhdyskuntatekniikan hallinto			
Kokoaikainen	1	1	1
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	19	19
- osa-aikainen	5,5	6	6
Liikenneväylät			
- kokoaikainen	3,4	3,4	3,4
Konekeskus	10,3	10,3	10,3
Varikko	1,3	1,3	1,3
Yhdyskuntarakentajat	14	14	14
Kaikki yhteensä			
Kokoaikainen	48	48	48
Osa-aikainen	5,5	6	6
Koko henkilöstö	53,5	54	54

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuottoja on kertynyt 242 826 euroa arvioitua enemmän. Suurimpana on ollut maanvuokra-tuottojen kertyminen yli 100 000 euroa yli arvioidun. Maanvuokrasopimuksia on solmittu vuoden aikana yhteensä 31 kappaletta. Lisäksi on myyty käytöstä poistettua kalustoa noin 78 000 euroa. Osa kaluston myyntituotoista on käytetty uuden pienkaluston hankintaan.

Kulujen osalta henkilöstökulut ovat ylittyneet noin 100 000 eurolla, joista palkkakulut 82 361 eurolla. Ylityksen ovat aiheuttaneet lähinnä alkuvuoden runsas lumisesta talvesta aiheutuneet erilliskorvaukset sekä palkkojen jaksotukset.

Tarvikkeiden ostoissa näkyy lähinnä kesäsuolan tilaus, josta osa jäi käytettäväksi vuonna 2020. Lisäksi tilattiin hulevesikasetteja kahdelle vuodelle. Siivikkalantien rumpu jouduttiin uusimaan ja siihen tarvikkeet lisäsivät tarvikkeisiin käytettyjä määrärahoja. Kuruntien reu-nakiviä hankittiin käyttötalouden määrärahoilla.

Nikron, Haverin ja Metsäkylän kaatopaikan kulut on katettu aiemmin tehdyillä varauksilla eivätkä ne näy toteumassa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 979 400	2 979 400	3 222 226	-242 826	108,2
ulkoiset	1 755 600	1 755 600	2 154 035	-398 435	122,7
sisäiset	1 223 800	1 223 800	1 068 191	155 609	87,3
Valm. omaan käyt.	20 000	20 000	177	19 823	0,9
Toimintakulut	-5 860 373	-5 865 535	-6 014 255	148 720	102,5
ulkoiset	-4 839 941	-4 845 103	-5 053 406	208 303	104,3
sisäiset	-1 020 432	-1 020 432	-960 849	-59 583	94,2
Toimintakate	-2 860 973	-2 866 135	-2 791 852	-74 283	97,4

Toimitilat

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Kaupungin omistuksessa ja käytössä olevien rakennusten ja tilojen hallinta, rakennuttaminen, kunnossapito- ja ylläpitotoiminta sisältäen kiinteistönhoidon, ruokapalvelut sekä siivouksen. Vastuualue vastaa myös tilaomaisuuden omistamiseen liittyvien asioiden hoidosta.

Toimintaympäristön muutokset

Kurun palvelukeskus, opistotalo Saurio, Paijalan saunat ja Kurjen sauna on myyty. Vanhan Räikän saneeraus on valmistunut. Vanha koulu on otettu perusturvan käyttöön. Kurun siirtokelpoinen päiväkotitoimi on otettu käyttöön. Tukipalveluissa ja ylläpidossa on kiinteistömäärän ja toimintojen muutos huomioitu.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Investointien matalasta tasosta ja syntyneestä korjaustarpeesta johtuen kiinteistöjen kunnossapidon määrärahat ylittyivät. Vastaavasti kiinteistöjen ylläpidossa, kiinteistönhoidossa, ruokapalveluissa ja siivouksessa määrärahojen käyttö oli hivenen alle budjetoidun. Kokonaisuutena toimitilat vastuualue pysyi budjetissa.

Toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019
Toiminnan laajuus			
Toimitilat ja rakennukset			
Kaupungin omistamat tilat m ²	117 136	114 808	110 563
Kaupungille vuokratut tilat m ²	9 889	10 405	11 302
Yhteensä	127 025	125 213	121 865
Toimintojen käytössä			
- Koulukiinteistöt m ²	55 030	56 811	56 811
- Päivähoitokiinteistöt m ²	18 440	18 440	18 855
- Sote kiinteistöt m ²	25 910	22 877	19 769
- Sivistystoimen muut m ²	15 050	15 050	15 552
- Muut tilat omassa käytössä m ²	8 867	6 412	5 233
Rakennusten lukumäärä (ei sisällä osakkeita)	100	96	91
Korjausvelka m€			13,9M€
Lämmön kulutus MWh	19 200	19 800	19 900
Sähkön kulutus MWh	13 000	13 000	13 100
Veden kulutus m ³	72 500	69 400	68 600
Rakennusten ylläpitokulut €/kk/hm ²	4,40	4,67	4,91
Kiinteistöhoito €/kk/hm ²	0,72	0,75	0,74
Siivottava huoneistoala	111 000	106 600	107 600
Siivoustunnit/pv	614	589	592,5
Siivoustunnit/vuosi	158 997	152 765	153 457
Siivous €/kk/hm ²	2,42	2,52	2,55

Ruokapalveluiden suoritteet/vuosi (suoritelaskenta; lounas on 1 suorite, aamupala 0,5, välipala 0,5 sekä dieetti korottaa aina 0,5)	1 749 882	1 751 419	1 753 180
Käyttökulut €/suorite, josta	3,11	3,13	3,11
- Palkat €/suorite	1,48	1,47	1,43
- Elintarvikkeet €/suorite	0,83	0,84	0,86
Henkilöstö, htv			
- ruokapalvelut	76,5	76,5	76,5
- siivouspalvelut	96,5	94,0	92,0
- kiinteistönhoito	22,3	22,3	18,5
- isännöinti	4,7	4,7	4,7
- rakennuttaminen ja kunnossapito	11,0	11,0	11,0
Kaikki yhteensä			
Kokoaikaiset	211	208,5	202,7
Osa-aikaiset	14	13,5	13,5
Koko henkilöstö	225	222	216,2

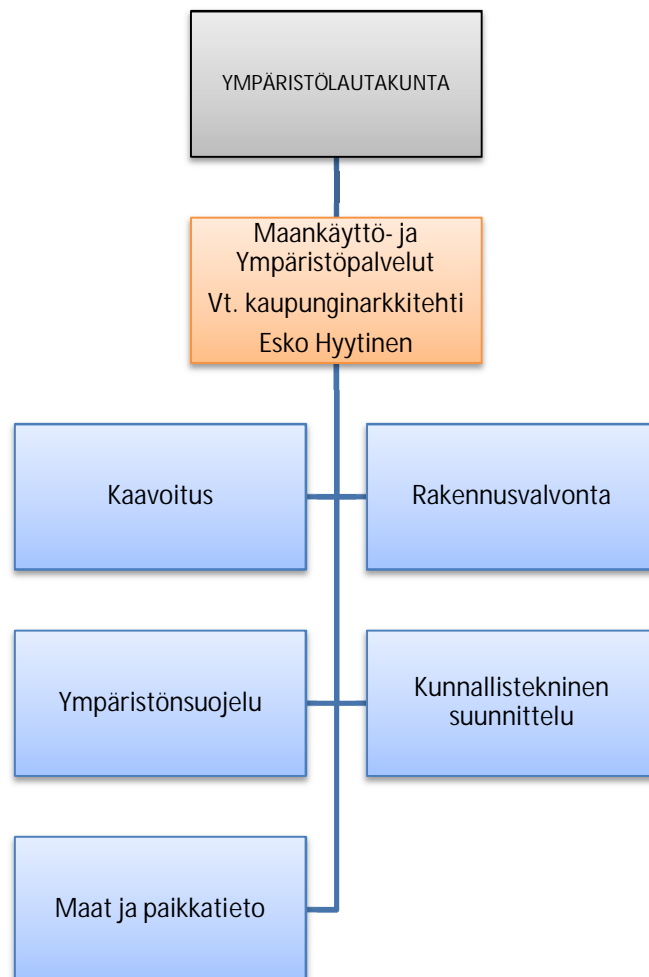
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Rakennusten kunnossapidon ja rakennusten purkumäärärahat ylittyivät, mutta vastuualue pysyi budjetissa. Henkilöstökulut toteutuivat suunniteltua alhaisempia, mutta vastaavasti vuokratyövoiman kustannukset olivat korkeammat. Rakennusten kunnossapidossa on satsattu sisäilmatutkimuksiin sekä -korjauksiin ja muihin pakollisiin remontteihin.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	29 922 439	29 922 439	29 901 762	20 677	99,9
ulkoiset	966 700	966 700	950 762	15 938	98,4
sisäiset	28 955 739	28 955 739	28 951 001	4 738	100,0
Valm. omaan käyt.	180 000	180 000	132 000	48 000	73,3
Toimintakulut	-20 741 967	-20 783 295	-20 701 960	-81 335	99,6
ulkoiset	-18 082 248	-18 123 575	-18 063 269	-60 306	99,7
sisäiset	-2 659 720	-2 659 720	-2 638 692	-21 028	99,2
Toimintakate	9 360 472	9 319 144	9 331 802	-12 658	100,1

Ympäristölautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelu sekä tonttitarjonnan toteuttaminen MAPSTO:n mukaisesti.

Toteutuma:

Siivikkala keskustan ja Heinikon teollisuusalueen asemakaavat hyväksyttiin valtuustossa syyskuussa ja Siltatie 2:n asemakaava lokakuussa. Kolmenkulman teollisuusalueen itäpuolen laajennus ja Siltatie 3:n asemakaavaluonnokset valmisteltiin luonnosvaiheeseen. Vuorentaustan kaavahankkeiden (Hatolan alue) osalta laadittiin kaavarunko ja kaavoitushanke on tarkoitus toteuttaa pääosin konsulttityönä vuonna 2020. Ydinkeskustan osayleiskaava sai lainvoiman.

Omakotitontteja laitettiin jakoon 29, rivi/paritalotontteja 12 ja 2 kerrostalotonttia (AKR).

2. Keskustan kehittämishankkeiden edistäminen ja markkinointi-viestintä

Keskustan kehittämisen työpajat on pidetty vuosisuunnitelman mukaisesti.

- o Räikän alue lähiympäristöineen
 - o Vanhan Räikän saneeraushanke valmistui, puiston hankkeet toteutuivat suunnitellusti (esim. leikkikenttä)
 - o selvitys sähköautojen latauspisteiden sijoittamisesta Räikän alueelle valmistui
 - o alueen kerrostalohankkeet ovat edenneet aikataulussa
 - o taksitoiminnot on sijoitettu uudelleen
 - o telemaston uusien sijaintipaikkojen tarkastelut käynnistettiin tulevia kerrostalohankkeita ajatellen
- o Teivon alue lähiympäristöineen
 - o aiesopimus Tampereen kaupungin kanssa hyväksyttiin
 - o Teivo-Mäkkylän osayleiskaava laitettiin vireille joulukuussa
- o Raideliikenteen edistäminen (esim. raitiotieselvitys).
 - o raitiotien yleissuunnitelma on ollut aktiivisessa valmistelussa, valtuustoinfo yleissuunnittelusta järjestettiin lokakuussa ja kaupunginhallitus valitsi kaksi linjausvaihtoehtoa jatkosuunnitteluun marraskuussa
 - o Tampere-Seinäjoki pääradan osuuden kehittämistarpeiden tarveselvitys valmistui
 - o puuterminaalien uuden sijaintipaikan selvitys eteni viimeistelyvaiheeseen

3. Täydennysrakentamisen ja kantakaupungin kehärakenteen suunnittelu ja toteuttaminen

- o maanhankintaa ja kaavoitusta kohdistetaan erityisesti täydennysrakentamisen sekä kantakaupungin kehärakenteen toteuttamisen kannalta olennaisille alueille.

Toteutuma:

- o Täydennysrakentamis- ja liikennehankkeet: Soppeenmäen kerrostalohankkeen asemakaava valmistui päätöksentekovaiheeseen, Siivikkalan asemakaava hyväksyttiin, Asuntilan/Kuruntien asemakaavaa valmisteltiin ja saadaan luonnosvaiheeseen alkuvuonna 2020.
- o Maanhankinnassa edettiin Teivo-Mäkkylän alueella, josta osa alueesta on hankittu omistukseen v. 2019 aikana. Neuvotteluja on jatkettu myös Kolmenkulman läntisen alueen osalla sekä Siltatien jatkoalueella. Asuntila-Siivikkalan väliseltä alueelta

neuvotteluja on käyty eteläisimmän alueen osalta ja neuvotteluja laajennetaan v. 2020 aikana.

Maankäyttö ja ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö vt. kaupunginarkkitehti Esko Hyytinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue on vastannut tavoitteiden mukaisesti maankäytön suunnittelusta, maankäytöstä ja maaomaisuuden hallinnasta, paikkatiedon tuottamisesta ja hallinnasta, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta ja -valvonnasta.

Toimintaympäristön muutokset

Merkittäviä ylikunnallisia hankkeita ovat olleet esim. raidehankkeisiin liittyvät selvitykset (raitiotiehankkeen yleissuunnittelu, Tampere-Seinäjoki osuudelta pääradan kehittämisen tarveselvitys, puuterminaalien siirtoselvitys) sekä keskustan kehittämiseen liittyvät muut selvitykset (esim. Teivon alue). Selvitysten tekeminen on edellyttänyt vastuualueelta tiivistä osallistumista ja resurssien käyttöä.

Sisäisen toimintaympäristön keskeiset muutokset ovat liittyneet sähköisen tiedonhallinnan, lupaprosessien, sekä tehtäväalueiden välisen yhteistyön kehittämiseen ja tehostamiseen. Vastuualueella toteutettiin vuodenvaihteessa 2019-2020 uudelleenjärjestely. Uusien toimintatapojen ja vastuualueella tehtyjen muutosten vakiinnuttamista ja sujuvuutta on edesautettu työhyvinvointiin panostamalla.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Kaavoituksen henkilöresursseja on kohdennettu erityisesti MAPSTO:n aikataulutuksen ja priorisoinnin mukaisten asemakaava- ja kehityshankkeiden valmisteluun. Kuluvana vuonna lainvoimaiseksi saatiin mm. Ydinkeskustan osayleiskaava, Siivikkalan keskustan asemakaava, Siltatien 2. vaiheen asemakaava sekä Heinikon asemakaavan muutos. Kolmenkulman itäisen alueen yritystonttikaavoitusta on jatkettu ja kaava etenee hyväksyntään vuoden 2020 alkupuolella. Keskustan alueen kehityshankkeiden valmistelua on jatkettu yhteistyössä hankepäällikön kanssa.

Osana toiminnan tehokkuuden parantamista ja seuranta on pyritty lisäämään yhteistyötä eri yksiköiden välillä ja kehittämään toimintatapoja mm. sähköisiä järjestelmiä.

Seudulliseen ja muuhun ylikunnalliseen yhteistyöhön on osallistuttu aktiivisesti.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2017	TP2018	TP2019
Suoritetavoitteet			
Ympäristötarkastukset	145	154	152
Valmistuneista asemakaavoista syntynyt kaavavarannon lisäys			
- kerrostalotonttien kerrosala (k-m2)	0	0	6 000
- rivitalotonttien kerrosala (k-m2)	0	6 753	19 800
- omakotitonttien lukumäärä, kaikki	0	57	61
- yritystonttien lukumäärä, kaikki	0	0	0
Uudet asemakaavoitetut alueet ha /vuosi	0	19,3	41,8
Poikkeusluvut	59	46	39
Suunnittelutarveratkaisut	5	2	7
Maisematyöluhia	9+3=12	4+12=16	20
Rakennusluvut			
rakennusten kerrosala (m2)	253	166	255
josta asuinhuoneistojen ala (m2)	51 217	52 229	43 067
Toimenpideluvat	14 566	20 708	20 738
Ilmoitukset	116	185	154
Muut päätökset	59	42	34
Katselmukset	84	77	93
Työnjohtajapäätökset	1 947	1 648	1 940
joista vastaavia työnjohtajapäätöksiä	387	311	380
	182	175	250
Kunnallistekninen suunnittelu			
Uudisrakennussuunnittelu			
- katu (km)	2,5	4,7	2,9
- vesihuolto (km)	4,2	2,9	2,9
Perusparannussuunnittelu			
- katu (km)	1,2	1,7	1,5
- vesihuolto (km)	1,1	0,7	1,4
Henkilöstö			
- kaavoitus	8	9	9
- maat ja paikkatieto	7,8	7,8	7,8
- rakennusvalvonta	7,5	7,5	8,4
- ympäristönsuojelu	2	2	2
- kunnallistekninen suunnittelu	3	3	3
-			
Kokoaikaiset	28	28,5	30,2
Osa-aikaiset	1	1	0
Koko henkilöstö yhteensä htv	28,5	29,3	30,2

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Avoimina olleiden vakanssien myötä ovat henkilöstökulut toteutuneet alle arvioidun 21 817 euroa. Palveluiden ostot ovat myös toteutuneet alle arvioidun 70 824 euroa. Suurin muutos on tullut Pirkkalan kunnan laskuttamista yhteistoimintaosuuksista yhteensä 56 501 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu. Lisäksi asiantuntijapalveluita oli käytetty 30 840 euroa arvioidua vähemmän. Alueiden kunnossapitoon oli varattu 27 006 euroa, jota ei ole ollut tarvetta käyttää. Toisaalta taas ICT-palveluissa on tullut ylitystä 34 313 euroa. Tämä on aiheutunut lähinnä sähköisten palveluiden edelleen kehittämisestä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	716 900	616 900	642 299	-25 399	104,1
ulkoiset	716 900	616 900	620 115	-3 215	100,5
sisäiset	0	0	22 184	-22 184	*****
Valm. omaan käyt.	14 200	14 200	0	14 200	*****
Toimintakulut	-2 783 710	-2 691 189	-2 605 406	-85 783	96,8
ulkoiset	-2 612 922	-2 520 401	-2 429 046	-91 355	96,4
sisäiset	-170 788	-170 788	-176 360	5 572	103,3
Toimintakate	-2 052 610	-2 060 089	-1 963 107	-96 982	95,3

8.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikkeaa- ma %
Toimintatulot						
Myyntitulot	16 895	-420	16 475	19 343	-2 868	17,4
Maksutulot	10 288	-80	10 208	9 769	439	-4,3
Tuet ja avustukset	1 281	0	1 281	1 855	-575	44,9
Muut toimintatulot	23 109	-300	22 809	23 360	-551	2,4
Valmistus omaan käyttöön	5 114	0	5 114	5 406	-292	5,7
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-84 959	-143	-85 102	-85 398	296	0,3
Palvelujen ostot	-90 574	-4 711	-95 285	-95 589	304	0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 366	-397	-10 763	-12 459	1 696	15,8
Avustukset	-9 867	200	-9 667	-11 050	1 384	14,3
Muut toimintamenot	-23 922	202	-23 720	-23 574	-146	-0,6
Toimintakate	-163 001	-5 649	-168 650	-168 337	-313	-0,2
Verotulot	133 949	-2 550	131 399	129 803	1 596	-1,2
Valtionosuudet	40 400	1 000	41 400	41 491	-91	0,2
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	478		478	478	0	0,0
Muut rahoitustulot muilta	1 293	600	1 893	2 346	-453	23,9
Korkomenot	-1 230	0	-1 230	-1 215	-15	-1,3
Muut rahoitusmenot	-268		-268	-383	115	42,7
Vuosikate	11 621	-6 599	5 022	4 183	839	-16,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 663		-10 663	-10 231	-432	-4,1
Tilikauden tulos	958	-6 599	-5 641	-6 048	407	7,2
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	333	0	333	-796	1 129	-339,2
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		500	500	1 267	-767	153,3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 291	-6 099	-4 808	-5 578	769	16,0

Verotulojen erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Verotulot					
Kunnan tulovero	120 149	-2 550	117 599	116 140	1 459
Kiinteistövero	7 500	0	7 500	7 563	-63
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 300	0	6 300	6 099	201
Verotulot yhteensä	133 949	-2 550	131 399	129 803	1 596

Tuloveron määräytymisen perusteet 2015-2019

	Tulovero- prosentti	Verotettavat tulot milj. €	Verotettavien tulojen muutos -%
Verovuosi 2015	20,50	702,2	3,2
Verovuosi 2016	20,50	725,1	3,3
Verovuosi 2017	20,50	739,4	2,0
Verovuosi 2018	20,50	767,2	3,8
Verovuosi 2019	20,50		

Kiinteistövero vuonna 2019

- yleinen kiinteistövero	0,93 %
- vakituiset asunnot	0,45 %
- muut asuinrakennukset	1,00 %
- rakentamattomat tontit	3,00 %

Valtionosuuksien erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	40 400	1 000	41 400	51 808	-10 408
Verotul. perustuva valtionos. tasaus				-6 579	6 579
Järjestelmämuutoksen tasaus				-3 739	3 739
Opetus- ja kulttuuritoimen muut					0
Valtionosuudet yhteensä	40 400	1 000	41 400	41 491	91

8.3. Investointien toteutuminen

Talonrakennusinvestoinnit 2019

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio + muutokset 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama 2019	Kustannus- arvioista käytetty	Selvitykset
8340 Nummikodin aidan uusiminen	20 000	0	0	20 000	19 526	474	19 526	Vanha lauta-aita on uusittu verkkoaidaksi.
8356 Vuorentaustan pääväkoti, aidan uusiminen	25 000	0	0	25 000	24 298	702	24 298	Vanha lauta-aita on uusittu verkkoaidaksi.
8365 Asuntilan koulu	15 000	0	0	15 000	14 216	784	14 216	Leikkivälineitä on uusittu tarvittavilta osin.
8379 Kangasniemen pääväkoti	20 000	0	0	20 000	19 133	867	19 133	Siirtokelpoisen osan lauta-aita on uusittu verkkoaidaksi.
8461 Moision koulu tilamuutos	325 000	0	0	325 000	324 315	685	324 315	Sisäilmakorjauksia on tehty vanhimmalla osalla. Työt jatkuu v. 2020. Vanhalla osalla osa vesikattoa on uusittu.
8474 Veittijärven monipalvelukeskus	75 000	29 560	0	45 000	44 182	818	73 742	Koululla kentän puoleisen pihan leikkivälineet on uusittu.
8476 Siltatien koulu	14 300 000	0	0	30 000	29 520	480	29 520 v.2020.	Hankesuunnittelua on toteutettu ja työ jatkuu v.2020.
8630 Kaupungintalon arkistointitila	35 000	0	0	35 000	40 087	-5 087	40 087	Kaupungintalon varavoima on asennettu syksyn 2019 aikana. Käyttöönottaminen ennakoitua hankalampaa.
8631 Talonrakennus kohdentamattomat mr.			730 000					Määrärahat on käytetty eri kohteisiin teknisen lautakunnan päätöksellä.
8632 Vanhan Räikän peruskorjaus	1 586 000	658 613	660 000	986 000	985 525	475	1 644 138	Vanha Räikkä saneerattiin kokonaan kaupungin kulttuuri- ja kokoustilaksi.
8635 Kaurasmäen pääväkoti	1 540 000	0	540 000	384 000	399 960	-15 960	399 960	Pääväkodin saneeraus käynnistettiin keväällä 2019 ja jatkuu 5/2020 saakka.
8636 Kurun leasing pääväkoti	250 000	0	220 000	380 000	389 831	-9 831	389 831	Kurun uuden pääväkodin pohjatyt ja koulun pihan uudet liikennejärjestelyt. Kohde valmistui 12/2019
8637 Viljakkalan Yhtenäiskoulun liikuntasali	1 747 000	0	1 717 000	1 517 000	1 487 728	29 272	1 487 728	Viljakkalan uusi liikuntasali käynnistettiin kvi-urakkana keväällä 2019 ja valmistuu 1/2020.
8640 Varikko, pressuhalli	85 000	0	0	85 000	84 182	818	84 182	Varikon pihaan asennettiin uusi pressuhalli sovitussa laajuudessa.
	20 023 000	688 173	3 867 000	3 867 000	3 862 506	4 494	4 550 679	

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-Tot. 2019	TA-%
Liikenneväylät					
9017 Hiitintien viimeistely					
Kulut	-180 000	-74 000	-71 317	-2 683	96,4
Netto	-180 000	-74 000	-71 317	-2 683	96,4
9020 Heinikon teollisuusalue					
Kulut	-690 000	-600 000	-588 169	-11 831	98,0
Netto	-690 000	-600 000	-588 169	-11 831	98,0
9042 Töyränojantie					
Kulut	-200 000	-65 000	-58 588	-6 412	90,1
Netto	-200 000	-65 000	-58 588	-6 412	90,1
9046 Rantajätkäntie					
Kulut	-40 000	-15 000	-14 527	-473	96,8
Netto	-40 000	-15 000	-14 527	-473	96,8
9047 Vakkatie ja Kylvötie					
Kulut	-250 000	-200 000	-173 992	-26 008	87,0
Netto	-250 000	-200 000	-173 992	-26 008	87,0
9048 Kotipellontie alku ja liit.tie					
Kulut	-385 000	-385 000	-331 348	-53 652	86,1
Netto	-385 000	-385 000	-331 348	-53 652	86,1
9103 Idäntien kaava-al./Mansikkatie					
Kulut	-100 000	-24 000	-23 409	-591	97,5
Netto	-100 000	-24 000	-23 409	-591	97,5
9154 Mettistön alueen laajennus					
Kulut	-200 000	-169 000	-164 600	-4 400	97,4
Netto	-200 000	-169 000	-164 600	-4 400	97,4
9158 Myllyrinteentien peruskorjaus					
Kulut	-600 000	-600 000	-624 247	24 247	104,0
Netto	-600 000	-600 000	-624 247	24 247	104,0
9207 Kolmenkulman teollisuusalue					
Kulut	-200 000	-160 000	-204 567	44 567	127,9
Netto	-200 000	-160 000	-204 567	44 567	127,9
9214 Koreeniitty					
Kulut	-150 000	-124 000	-121 374	-2 626	97,9
Netto	-150 000	-124 000	-121 374	-2 626	97,9
9215 Vuorenahteentie					
Kulut	-30 000	-19 000	-18 700	-300	98,4
Netto	-30 000	-19 000	-18 700	-300	98,4
9216 Tonttien esivalm. Kolmenkulman					
Kulut	-100 000	-100 000	0	-100 000	0,0
Netto	-100 000	-100 000	0	-100 000	0,0
9217 Polvitie					
Kulut	-120 000	-120 000	-86 115	-33 885	71,8
Netto	-120 000	-120 000	-86 115	-33 885	71,8

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-Tot. 2019	TA-%
9218 Kauppakuja					
Kulut	-125 000	-125 000	-114 897	-10 103	91,9
Netto	-125 000	-125 000	-114 897	-10 103	91,9
9257 Siltatie 1. vaihe					
Kulut	-500 000	-1 100 000	-1 116 227	16 227	101,5
Netto	-500 000	-1 100 000	-1 116 227	16 227	101,5
9260 Työlänojan 1. vaihe					
Tuotot	0	0	61 921	-61 921	*****
Kulut	-150 000	-135 000	-98 759	-36 241	73,2
Netto	-150 000	-135 000	-36 838	-98 162	27,3
9264 Työläjärven alue 1. vaihe					
Kulut	-1 374 000	-1 374 000	-1 236 027	-137 973	90,0
Netto	-1 374 000	-1 374 000	-1 236 027	-137 973	90,0
9402 Särkängtien alue					
Kulut	-120 000	-215 000	-201 399	-13 601	93,7
Netto	-120 000	-215 000	-201 399	-13 601	93,7
9703 Kevyenliikenteenväylät					
Kulut		-50 000	-72 820	22 820	145,6
Netto		-50 000	-72 820	22 820	145,6
9704 Kohdentamattomat määräraha					
Kulut	-790 000	0	0	0	0,0
Netto	-790 000	0	0	0	0,0
9705 Katuval.pkorj/täydennysrak					
Kulut		-100 000	-100 352	352	100,4
Netto		-100 000	-100 352	352	100,4
9706 Liikennev. päällystykset					
Kulut		-500 000	-432 940	-67 060	86,6
Netto		-500 000	-432 940	-67 060	86,6
9711 Joukkoliikenteen infrahank					
Kulut		-50 000	-24 090	-25 910	48,2
Netto		-50 000	-24 090	-25 910	48,2
Liikenneväylät yhteensä					
Tuotot	0	0	61 921	-61 921	*****
Kulut	-6 304 000	-6 304 000	-5 878 464	-425 536	93,2
Netto	-6 304 000	-6 304 000	-5 816 543	-487 457	92,3
Yleiset alueet					
9720 Kohdentamatt. mrahat yl-alueet					
Kulut	-30 000	-7 473	0	-7 473	0,0
Netto	-30 000	-7 473	0	-7 473	0,0
9721 Haverin alueen pienparannukset					
Kulut	-20 000	-20 000	-15 007	-4 993	75,0
Netto	-20 000	-20 000	-15 007	-4 993	75,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-Tot. 2019	TA-%
9747 Räkänpuisto p-alue, hiihtorei					
Kulut	-170 000	-170 000	-185 454	15 454	109,1
Netto	-170 000	-170 000	-185 454	15 454	109,1
9752 Yhtenäiskoulun kentän korjaus					
Tuotot	0	0	44 100	-44 100	*****
Kulut	-300 000	-300 000	-296 139	-3 861	98,7
Netto	-300 000	-300 000	-252 039	-47 961	84,0
9753 Urkonpuiston leikkikentän pk					
Kulut	-55 000	-58 568	-58 568	0	100,0
Netto	-55 000	-58 568	-58 568	0	100,0
9754 Tiuravuoren kentän valojen pk					
Kulut	-30 000	-30 000	-39 414	9 414	131,4
Netto	-30 000	-30 000	-39 414	9 414	131,4
9755 Asuntilankentän valojen pk					
Kulut	-25 000	-25 000	-35 963	10 963	143,9
Netto	-25 000	-25 000	-35 963	10 963	143,9
9756 Soppeenharj.tekonurmikentän pk					
Kulut	-300 000	-300 000	-298 498	-1 502	99,5
Netto	-300 000	-300 000	-298 498	-1 502	99,5
9757 Harjun reitin valojen peruskor					
Kulut	-50 000	-53 959	-55 584	1 625	103,0
Netto	-50 000	-53 959	-55 584	1 625	103,0
9758 Pehkutien leikkikentän perusk.					
Kulut	-50 000	-50 000	-37 471	-12 529	74,9
Netto	-50 000	-50 000	-37 471	-12 529	74,9
9759 Mettistön alueen laajennus					
Kulut	-40 000	-40 000	0	-40 000	0,0
Netto	-40 000	-40 000	0	-40 000	0,0
9760 Vahannan koulun monitoimikentt					
Kulut	-50 000	-50 000	-48 260	-1 740	96,5
Netto	-50 000	-50 000	-48 260	-1 740	96,5
9761 Tiuranniemi veneranta ruo					
Kulut	0	-15 000	0	-15 000	0,0
Netto	0	-15 000	0	-15 000	0,0
Yleiset alueet yhteensä					
Tuotot	0	0	44 100	-44 100	*****
Kulut	-1 120 000	-1 120 000	-1 070 358	-49 642	95,6
Netto	-1 120 000	-1 120 000	-1 026 258	-93 742	91,6
Kalusto					
8808 Jäänhoitokone					
Kulut	0	-40 000	-39 600	-400	99,0
Netto	0	-40 000	-39 600	-400	99,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-Tot. 2019	TA-%
8810 Perusturvaosasto/kalusto					
Kulut	-30 000	-30 000	-19 058	-10 942	63,5
Netto	-30 000	-30 000	-19 058	-10 942	63,5
8820 Sivistysosasto/kalusto					
Kulut	-295 000	-295 000	-296 427	1 427	100,5
Netto	-295 000	-295 000	-296 427	1 427	100,5
8823 Taajamakone					
Kulut	-170 000	-150 000	-149 460	-540	99,6
Netto	-170 000	-150 000	-149 460	-540	99,6
8824 Moottorityökone					
Kulut	-45 000	-45 000	-51 376	6 376	114,2
Netto	-45 000	-45 000	-51 376	6 376	114,2
8825 Huoltoauto, auraus ja hiekoitu					
Kulut	-55 000	-42 000	-41 870	-130	99,7
Netto	-55 000	-42 000	-41 870	-130	99,7
8826 Huoltoauto, sähkökäyttöinen					
Kulut	-35 000	-35 000	-31 698	-3 302	90,6
Netto	-35 000	-35 000	-31 698	-3 302	90,6
8827 Pakettiauto					
Kulut	-40 000	-40 000	-34 666	-5 334	86,7
Netto	-40 000	-40 000	-34 666	-5 334	86,7
8828 Pakettiauto					
Kulut	-55 000	-48 000	-42 892	-5 108	89,4
Netto	-55 000	-48 000	-42 892	-5 108	89,4
8829 Vivacen kalusteet					
Kulut	-50 000	-50 000	-36 240	-13 760	72,5
Netto	-50 000	-50 000	-36 240	-13 760	72,5
8840 Vapaa-aikalkk / kalusto					
Kulut	-35 000	-35 000	-34 715	-285	99,2
Netto	-35 000	-35 000	-34 715	-285	99,2
8854 Kuljetusvälineet myynti					
Tuotot	0	0	33 278	-33 278	*****
Kulut	0	0	0	0	0,0
Netto	0	0	33 278	-33 278	*****
Kalusto yhteensä					
Tuotot	0	0	33 278	-33 278	*****
Kulut	-810 000	-810 000	-778 002	-31 998	96,0
Netto	-810 000	-810 000	-744 724	-65 276	91,9
Maa- ja vesialueet yhteensä					
Tuotot	0	0	119 623	-119 623	*****
Kulut	-900 000	-900 000	-994 643	94 643	110,5
Netto	-900 000	-900 000	-875 020	-24 980	97,2

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-Tot. 2019	TA-%
Osakkeiden ostot ja myynnit yhteensä					
Kulut	0	-10 000	-14 934	4 934	149,3
Netto	0	-10 000	-14 934	4 934	149,3

Investoinnit yhteensä					
Tuotot	0	0	258 922	-258 922	*****
Kulut	-13 001 000	-13 011 000	-12 598 909	-412 091	96,8
Netto	-13 001 000	-13 011 000	-12 339 987	-671 013	94,8

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	11 621	-6 599	5 022	4 183	839	-16,7
Tulorahoituksen korjaukset	-1 500	300	-1 200	-1 713	513	42,8
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-13 001	-10	-13 011	-12 599	-412	-3,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin				106	-106	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot				1 271	-1 271	
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 880	-6 309	-9 189	-8 752	-438	-4,8
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-3	3	
Antolainasaamisten vähennys				591	-591	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 700	0	15 700	13 500	2 200	-14,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 800	0	-13 800	-13 793	-8	-0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset				485	-485	
Vaihto-omaisuuden muutokset				-30	30	
Saamisten muutos				1 091	-1 091	
Korottomien velkojen muutos				4 096	-4 096	
Rahoituksen rahavirta	1 900	0	1 900	5 937	-4 037	212,5
Rahavarojen muutos	-980	-6 309	-7 289	-2 815	-4 474	-61,4

8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Toimintakate						
1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Keskusvaalilautakunta	-32	0	-32	-17	-15	-46,6
Tarkastuslautakunta	-65	0	-65	-51	-14	-21,8
Kaupunginhallitus	-12 419	1 401	-11 018	-10 263	-755	-6,8
Asukaslautakunta	-72	0	-72	-62	-9	-12,8
Perusturvalautakunta	-82 952	-5 746	-88 698	-89 954	1 257	1,4
Sivistyslautakunta	-65 989	-133	-66 122	-65 618	-504	-0,8
Vapaa-aikalautakunta	-5 272	-147	-5 420	-5 279	-140	-2,6
Tekninen lautakunta	5 853	-1 017	4 836	4 872	-36	0,7
Ympäristölautakunta	-2 053	-7	-2 060	-1 963	-97	-4,7
TULOSLASKELMAOSA						
Verotulot	133 949	-2 550	131 399	129 803	1 596	-1,2
Valtionosuudet	40 400	1 000	41 400	41 491	-91	0,2
Korkotuotot	478	0	478	478	0	0,0
Muut rahoitustulot	1 293	600	1 893	2 346	-453	23,9
Korkomenot	-1 230	0	-1 230	-1 215	-15	-1,3
Muut rahoitusmenot	-268	0	-268	-383	115	42,7
INVESTOINTIOSA						
Osuudet ja osuudet						
Kaupunginhallitus						
Osakkeiden ostot ja myynnit	0	-10	-10	-15	5	49,3
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueet	-900	0	-900	-875	-25	-2,8
Muut rakennukset						
Rakennukset	-3 867	0	-3 867	-3 863	-4	-0,1
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Liikenneväylät	-6 304	0	-6 304	-5 817	-487	-7,7
Yleiset alueet	-1 120	0	-1 120	-1 026	-94	-8,4
Koneet ja kalusto						
Perusturvalautakunta	-30	0	-30	-19	-11	-36,5
Sivistyslautakunta	-295	0	-295	-296	1	0,5
Vapaa-aikalautakunta	-35	0	-35	-35	0	-0,8
Tekninen osasto	-450	0	-450	-428	-22	-4,9
Kuljetusvälineet myynti				33	-33	
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset				-3	3	
Antolainasaamisten vähennykset				591	-591	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 700	0	15 700	13 500	2 200	-14,0
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-13 800	0	-13 800	-13 793	-8	-0,1
Vaikutus maksuvalmiuteen				6 167	-6 167	
Yhteensä	520	-6 609	-6 089	-1 695	-4 394	-72,2

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2019		2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	7 106 878,12		6 663 899,87	
Maksutuotot	9 612 190,85		9 686 026,10	
Tuet ja avustukset	1 855 445,21		1 783 229,32	
Muut toimintatuotot	4 101 405,24	22 675 919,42	7 126 585,64	25 259 740,93
Valmistus omaan käyttöön		5 405 840,17		3 812 821,52
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-68 509 869,01	-68 509 869,01	-65 798 653,83	-65 798 653,83
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 725 712,57		-14 148 821,62	
Muut henkilösivukulut	-2 162 852,35	-16 888 564,92	-2 662 904,94	-16 811 726,56
Palvelujen ostot	-83 237 295,75		-77 833 256,16	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 418 457,99		-11 375 104,27	
Avustukset	-11 045 466,44		-8 516 795,81	
Muut toimintakulut	-4 319 465,35	-196 419 119,46	-3 955 317,75	-184 290 854,38
Toimintakate		-168 337 359,87		-155 218 291,93
Verotulot		129 802 736,68		125 360 188,48
Valtionosuudet		41 490 686,00		40 818 663,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	477 809,21		486 291,30	
Muut rahoitustuotot	2 346 075,29		2 591 362,67	
Korkokulut	-1 214 542,37		-1 103 060,17	
Muut rahoituskulut	-382 526,33	1 226 815,80	-624 797,01	1 349 796,79
Vuosikate		4 182 878,61		12 310 356,34
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 230 982,70		-10 656 045,52	
Arvonalentumiset		-10 230 982,70		-10 656 045,52
Tilikauden tulos		-6 048 104,09		1 654 310,82
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-796 457,88		-3 086 734,13
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		1 266 746,98		3 896 794,15
Tilikauden yli-/alijäämä		-5 577 814,99		2 464 370,84

9.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 182 878,61	12 310 356,34
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 713 233,92	-5 421 505,92
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 598 908,95	-12 217 027,55
Rahoitusosuudet investointimenoihin	106 021,00	18 360,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 271 498,90	6 365 233,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-8 751 744,36	1 055 416,69
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-2 640,00	-19 910,00
Antolainasaamisten vähennys	590 500,13	586 019,72
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 500 000,00	8 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 792 500,00	-15 004 000,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	484 909,40	35 109,25
Vaihto-omaisuuden muutos	-30 199,58	-6 320,87
Saamisten muutos	1 090 571,25	2 168 107,43
Korottomien velkojen muutos	4 096 043,73	4 306 119,62
Rahoituksen rahavirta	5 936 684,93	65 125,15
Rahavarojen muutos	-2 815 059,43	1 120 541,84
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	21 688 460,71	24 503 520,14
Rahavarat 1.1.	24 503 520,14	23 382 978,30
	-2 815 059,43	1 120 541,84

9.3 Tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	226 060 993,59	224 539 849,06	A OMA PÄÄOMA	111 477 609,35	117 055 424,34
I Aineettomat hyödykkeet	1 599 861,21	1 802 468,69	I Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
1. Aineettomat oikeudet	24 151,52	50 012,21	II Edellisten tilikausien ylijäämä	51 267 983,82	48 803 612,98
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 575 709,69	1 752 456,48	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5 577 814,99	2 464 370,84
II Aineelliset hyödykkeet	158 639 088,27	156 342 410,28	B POISTOERO JA VAPAA-		
1. Maa- ja vesialueet	38 535 497,36	37 660 477,31	EHTOISET VARAUKSET	20 034 047,65	20 504 336,75
2. Rakennukset	89 427 852,38	93 646 413,29	1. Poistoero	9 664 588,78	8 868 130,90
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	19 008 572,88	17 875 002,03	2. Vapaaehtoiset varaukset	10 369 458,87	11 636 205,85
4. Koneet ja kalusto	2 435 624,07	2 382 929,89	C PAKOLLISET VARAUKSET	7 003 108,78	7 597 744,39
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68 221,79	68 221,79	1. Muut pakolliset varaukset	7 003 108,78	7 597 744,39
6. Ennakkomaksut ja kesken-	9 163 319,79	4 709 365,97			
eräiset hankinnat			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 634 598,82	1 152 155,22
III Sijoitukset	65 822 044,11	66 394 970,09	1. Valtion toimeksiannot	18 162,32	50 123,53
1. Osakkeet ja osuudet	35 801 616,11	35 786 681,96	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	579 216,00	581 582,17
2. Osakkuusyhteisöosuudet	27 291,69	27 291,69	3. Muut toimeksiant. pääomat	1 037 220,50	520 449,52
3. Muut lainasaamiset	29 568 161,31	30 158 661,44	E VIERAS PÄÄOMA	122 880 094,85	119 076 551,12
4. Muut saamiset	424 975,00	422 335,00	I Pitkäaikainen	68 229 351,86	68 978 065,88
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	655 307,46	657 773,26	1. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	61 260 000,00	61 350 000,00
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatte-	579 216,00	581 582,17	2. Lainat julkisyhteisöiltä		0,00
2. Muut toimeksiantojen varat	76 091,46	76 191,09	3. Saadut ennakot	6 967 976,35	7 625 967,35
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	36 313 158,40	40 188 589,50	4. Liittymismaksut ja muut velat	1 375,51	2 098,53
I Vaihto-omaisuus	161 898,41	131 698,83	II Lyhytaikainen	54 650 742,99	50 098 485,24
1. Aineet ja tarvikkeet	161 898,41	131 698,83	1. Joukkovelkakirjalainat	10 500 000,00	10 500 000,00
II Saamiset	14 462 799,28	15 553 370,53	2. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	13 590 000,00	13 792 500,00
Pitkäaikaiset saamiset	6 977 812,65	7 343 209,99	3. Lainat julkisyhteisöiltä		0,00
1. Lainasaamiset	757 100,65	825 927,99	4. Saadut ennakot	1 270 030,26	1 348 697,62
2. Siirtosaamiset	6 220 712,00	6 517 282,00	5. Ostovelat	6 127 952,45	8 539 900,15
Lyhytaikaiset saamiset	7 484 986,63	8 210 160,54	6. Liittymismaksut ja muut velat	3 815 739,50	2 923 546,04
1. Myyntisaamiset	4 170 514,46	3 161 023,84	7. Siirtovelat	19 347 020,78	12 993 841,43
2. Lainasaamiset	68 827,34	68 827,34	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>263 029 459,45</u>	<u>265 386 211,82</u>
3. Muut saamiset	770 065,31	1 624 290,21			
4. Siirtosaamiset	2 475 579,52	3 356 019,15			
III Rahoitusarvopaperit	17 060 492,50	16 321 056,92			
1. Sijoitukset rahamarkkina-					
instrumentteihin	17 043 224,23	16 313 228,97			
2. Muut arvopaperit	17 268,27	7 827,95			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 627 968,21	8 182 463,22			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>263 029 459,45</u>	<u>265 386 211,82</u>			

9.4 Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	87 306 055,28	87 458 742,71
Toimintakulut	-247 218 323,36	-235 201 385,48
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	71 128,90	12 578,58
Toimintakate	-159 841 139,18	-147 730 064,19
Verotulot	129 781 478,42	125 336 806,05
Valtionosuudet	41 490 686,00	40 818 663,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	25 563,82	24 348,63
Muut rahoitustuotot	2 380 873,50	2 555 619,53
Korkokulut	-1 452 859,19	-1 262 560,29
Muut rahoituskulut	-648 850,55	-854 741,90
Vuosikate	11 735 752,82	18 888 070,84
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 654 393,27	-15 146 465,58
Omistuksen eliminointierot	-6 819,17	
Tilikauden tulos	-2 925 459,62	3 741 605,26
Tilinpäätössiirrot	369,43	1 244,71
Tilikauden verot	-140 719,84	-137 897,66
Laskennalliset verot	-25 493,66	-15 328,53
Vähemmistöosuudet	-164 008,94	-189 103,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 255 312,63	3 400 520,19

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 735 752,82	18 888 070,84
Tilikauden verot	-140 719,84	-137 897,66
Tulorahoituksen korjauserät	-2 523 228,26	-4 998 536,13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 822 094,46	-23 259 878,02
Rahoitusosuudet investointimenoihin	329 314,97	18 360,00
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	1 396 887,29	6 355 972,29
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-13 024 087,48</u>	<u>-3 133 908,68</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-17 330,79	-19 910,00
Antolainasaamisten vähennys	16 030,51	16 030,51
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 976 317,61	15 312 286,87
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 186 189,08	-15 736 734,51
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 474,73	-75 031,49
Oman pääoman muutokset	25 833,04	-942 279,96
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	360 231,74	90 489,76
Vaihto-omaisuuden muutos	-55 684,68	-50 543,32
Saamisten muutokset	3 416 658,66	-621 175,86
Korottomien velkojen muutokset	3 371 447,26	5 586 253,39
Rahoituksen rahavirta	<u>12 914 788,99</u>	<u>3 559 385,38</u>
Rahavarojen muutos	-109 298,48	425 476,70
Rahavarat 31.12.	28 066 538,83	28 175 837,32
Rahavarat 1.1.	<u>28 175 837,32</u>	<u>27 750 360,62</u>
	-109 298,48	425 476,70

9.6 Konsernitase (lyhennetty)

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	246 806 175,03	238 147 445,63	OMA PÄÄOMA	116 949 192,48	120 200 045,14
Aineettomat hyödykkeet	3 793 016,41	3 968 911,79	Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
Aineettomat oikeudet	175 582,74	200 937,21	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13 135,82	13 135,82
Muut pitkävaikutteiset menot	3 446 202,99	3 767 974,57	Arvonkorotusrahaso	19 306,92	19 306,92
Ennakkomaksut	171 230,68		Muut omat rahastot	177 014,84	177 383,74
Aineelliset hyödykkeet	225 090 099,13	217 434 100,17	Edellisten tilikausien ylijäämä	54 207 607,01	50 802 257,95
Maa- ja vesialueet	39 640 993,29	38 728 440,61	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 255 312,63	3 400 520,19
Rakennukset	113 479 957,37	114 061 135,87	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 070 662,71	890 831,91
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 292 458,84	43 754 920,21	PAKOLLISET VARAUKSET	8 664 392,85	9 972 641,66
Koneet ja kalusto	5 402 381,15	5 121 766,39	Muut pakolliset varaukset	8 664 392,85	9 972 641,66
Muut aineelliset hyödykkeet	97 148,09	97 185,39	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 222 179,68	1 953 531,45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 177 160,39	15 670 651,70	VIERAS PÄÄOMA	166 406 812,75	157 219 620,50
Sijoitukset	17 923 059,49	16 744 433,67	Pitkäaikainen korollinen vieras po	86 474 931,67	81 009 740,82
Osakkuusyhteisöosuudet	481 126,88	451 952,45	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	11 637 300,84	12 351 368,71
Muut osakkeet ja osuudet	16 579 360,23	15 431 208,83	Lyhytaikainen korollinen vieras po	25 749 735,79	25 417 323,67
Muut lainasaamiset	139 600,38	155 631,18	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	42 544 844,45	38 441 187,30
Muut saamiset	722 972,00	705 641,21	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>295 313 240,46</u>	<u>290 236 670,67</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 084 023,92	1 175 607,44			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	47 423 041,52	50 913 617,59			
Vaihto-omaisuus	857 734,67	802 049,98			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	6 360 148,28	6 651 781,94			
Lyhytaikaiset saamiset	12 138 619,74	15 283 948,36			
Rahoitusarvopaperit	17 202 127,02	16 512 115,10			
Rahat ja pankkisaamiset	10 864 411,81	11 663 722,21			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>295 313 240,46</u>	<u>290 236 670,67</u>			

Tilinpäätöksen liitetiedot

10. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista mukaisesti.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan kalenterikuukausittain ao. tilikauden verotuloksi verotilityslain muutoksen mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 11.10.2012 92 § 1.1.2013 alkaen.

Muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjatus Kyröskoskentie kevyenliikenteenväylän (esine 9811152) poistoajaksi on pidennetty kaupunginhallituksen päätöksellä 22.1.2018 § 22. Kohteen investointikustannukset poistetaan kymmenen vuoden tasapoistoilla, kun poistosuunnitelman mukainen poistoajaksi on kahden vuoden tasapoisto. Kyseessä on osallistuminen toisen toimijan investointeihin, ja kevyenliikenteen taloudellinen poistoajaksi on pidempi kuin kaksi vuotta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintamenetelmällä, eli merkitty vaihto-omaisuuden hankintamenoiksi toteutuneiden hankintamäärien painotettujen hankintamenojen keskiarvo.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia. Sopimukset on tehty suojaamaan joko yksittäisen lainan tai lainasalkun korkoriskiä. Sijainti Tampereen kaupunkialueen kasvukeskuksessa tarkoittaa väestömäärän jatkuvaa kasvua, palveluiden kasvavaa kysyntää sekä jatkuvia infrastruktuuri-investointeja.

Näin ollen kaupungilla tulee olemaan jatkuva lainojen uudelleenrahoitustarve. Rahoitukseen sisältyy korkoriski, jolta koronavaihtosopimuksilla suojaudutaan.

Osa sopimuksista sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskeva erityisehdon. Kyseessä on erityisehto, joka antaa molemmille sopijapuolille oikeuden purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti markkina-arvoonsa. Johdannaissopimus, joka sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon, solmitaan lähtötilanteessa aina niin, että sopimuksen on tarkoitus olla voimassa koko sovitun sopimusajan. Erityisehto ei siten vaikuta suojauksen tehokkuuteen.

Ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon sisällyttäminen sopimusehtoihin on kansallisesti ja kansainvälisesti markkinakäytäntö, ja vastaavia sopimuksellisia erityisehtoja käytetään myös muissa pitkissä sopimusvastuissa kuten mm. luotonannossa ja vuokrasopimuksissa. Erityisehdon mahdollistaman oikeuden käyttämisen arviointi, ei välttämättä johda johdannaissopimuksen purkamiseen, koska sopijapuolet voivat neuvotella johdannaissopimuksen uudelleen hinnoittelusta tai muuttamisesta muulla tavalla niin, että siitä ei välttämättä seuraa ennenaikaista kassavirtavaikutusta kummallekaan sopijapuolelle.

Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi erityisehdon mahdollistamaa oikeutta, ei voida pitää normaalitilanteessa merkittävänä.

Sopimuskohtaiset tiedot johdannaissopimuksista on kerrottu liitetiedossa 41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2. Perustelu tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutoksesta
Ei ilmoitettavaa.

3. Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin
Ei ilmoitettavaa.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Tilikauden tuloslaskelmatietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että sosiaali- ja terveyspalveluihin kohdistuvien palvelusetelikulujen kirjaustapa on muuttunut. Edellisellä tilikaudella palvelusetelikulut kirjattiin kuluerään Asiakaspalvelujen ostot (2 021 678 euroa), ja tilikaudella ne on kirjattu kuluerään Avustukset (2 829 358 euroa).

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset
Ei ilmoitettavaa.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus
Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuusi kaupunkikonsernin tytäryhteisöä ja yksi osakkuusyhteisö. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaupungin omistama tytär As Oy Ylöjärven Aureenrivi sekä osakkuusyhteisö Kuntien Hankintapalvelu Kuha on jätetty yhdistelemättä konserniin. Ne ovat merkitykseltään vähäisiä ja niiden yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan tytäryhteisöillä sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta, mikäli tytäryhteisö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan.

Mikäli kiinteistötytäryhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja on ai-neellisten hyödykkeiden poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ilmoitettavaa.

Poikkeavat tilikaudet

Ei ilmoitettavaa.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella.

Ei ilmoitettavaa.

11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	3 438 223,72	6 649 999,31	3 172 922,58	6 404 034,04
Sosiaali- ja terveyspalvelut	64 548 692,87	62 168 321,34	8 540 144,70	8 363 902,49
Opetus- ja kulttuuripalvelut	5 331 610,41	5 397 844,05	5 493 601,41	5 284 616,93
Yhdyskuntapalvelut	13 987 528,30	13 242 578,01	5 469 250,73	5 207 187,47
Toimintatuotot yhteensä	87 306 055,28	87 458 742,71	22 675 919,42	25 259 740,93

7) Verotulojen erittely		
	2019	2018
Kunnan tulovero	116 140 107,35	111 980 369,97
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 099 188,71	5 804 888,47
Kiinteistövero	7 563 440,62	7 574 930,04
Verotulot yhteensä	129 802 736,68	125 360 188,48

8) Valtionosuuksien erittely		
	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	51 807 985,00	51 306 300,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (-6 578 508,00	-6 675 936,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	-3 738 791,00	-3 811 701,00
Valtionosuudet yhteensä	41 490 686,00	40 818 663,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	55 145 322,96	53 135 408,90
Muiden palvelujen ostot	28 091 972,79	24 697 847,26
Palvelujen ostot yhteensä	83 237 295,75	77 833 256,16

10) Valtuustoryhmille annetut tuet	
Ei ilmoitettavaa.	

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistomenetelmä	Poisto aika	Poisto %
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	
Liiketarve	tasapoisto	2	
Muut	tasapoisto	2	
Muut esine 9811152	tasapoisto	10	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20-30	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	
Muut rakennukset /talousrakennukset	tasapoisto	10	
Rakennusten peruskorjaukset	tasapoisto	*	
Vanhana ostetut rakennukset	tasapoisto	*	
Kiinteät rakennukset ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäännöspoisto		15-20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäännöspoisto		15-25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto		20

	Poistomenetelmä	Poistoaika	Poisto %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10-20	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	
Muut raskaat koneet /kuorma-autot	tasapoisto	10	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	
Laitoskoneet ja laitteet			
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	tasapoisto	3	
Atk-laitteet	tasapoisto	3	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3-5	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		

Investointiraja 10 000 €.

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa vaan kaluston.

* Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	158 712,68	0,00	-158 712,68	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	11 287,32	170 000,00	11 287,32	170 000,00
Maaperän puhdistamisvaraus 1.1	7 427 744,39	8 096 582,25	7 427 744,39	8 096 582,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	435 922,93	668 837,86	435 922,93	668 837,86
Maaperän puhdistamisvaraus 31.12	6 991 821,46	7 427 744,39	6 991 821,46	7 427 744,39
Muut pakolliset varaukset 1.1.	42 429,51	25 389,06	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	19 647,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	21 362,78	2 606,55	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	21 066,73	42 429,51	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	2 332 467,77	2 022 118,62	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	310 349,15	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	692 250,42	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	1 640 217,35	2 332 467,77	0,00	0,00

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 088 190,38	3 366 831,66	1 088 190,38	3 366 831,66
Kuljetusvälineiden luovutusvoitot	27 820,93	10 100,00	27 820,93	10 100,00
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutusvoitot	2 601,00	1 448 967,02	2 601,00	1 448 967,02
Muut luovutusvoitot	94 015,63	4 393,76	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	1 212 627,94	4 830 292,44	1 118 612,31	4 825 898,68
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	14,00	0,00	14,00	0,00
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	73 230,62	0,00	73 230,62
Muut luovutustappiot	17,93	50 045,75	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	31,93	123 276,37	14,00	73 230,62

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	
Ei ilmoitettavaa.	

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	629 392,32	206 129,75
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	223 236,35	223 236,35
Yhteensä	852 628,67	429 366,10

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron lisäys	-1 266 746,98	-3 500 000,00
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	470 289,10	413 265,87
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	-796 457,88	-3 086 734,13

12. Tasetta koskevat liitetiedot

12.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19) Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	50 012,21	1 752 456,48	0,00	1 802 468,69	37 660 477,31	93 646 413,29	17 875 002,03	2 382 929,89	68 221,79	4 709 365,97	156 342 410,28
Lisäykset tilikauden aikana	19 058,00	0,00	0,00	19 058,00	994 642,57	985 525,42	3 575 099,45	758 944,54	0,00	6 250 704,82	12 564 916,80
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-106 021,00	0,00	0,00	0,00	-106 021,00
Vähennykset tilikauden aikana	-7 075,73	0,00	0,00	-7 075,73	-119 622,52	0,00	0,00	-33 278,07	0,00	0,00	-152 900,59
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	658 612,69	1 138 138,31	0,00	0,00	-1 796 751,00	0,00
Tilikauden poisto	-37 842,96	-176 746,79	0,00	-214 589,75	0,00	-5 862 699,02	-3 473 645,91	-672 972,29	0,00	0,00	-10 009 317,22
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	24 151,52	1 575 709,69	0,00	1 599 861,21	38 535 497,36	89 427 852,38	19 008 572,88	2 435 624,07	68 221,79	9 163 319,79	158 639 088,27
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 151,52	1 575 709,69	0,00	1 599 861,21	38 535 497,36	89 427 852,38	19 008 572,88	2 435 624,07	68 221,79	9 163 319,79	158 639 088,27
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamis			
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht.	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk-laina-saamis	Saamis	Saamis	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 469 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 348 132,85	0,00	30 069 896,93	0,00	511 099,51
Lisäykset	10 000,00	0,00	0,00	4 934,15	0,00	0,00	0,00	2 640,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-581 156,29	0,00	-9 343,84
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-590 500,13
Hankintameno 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 353 067,00	0,00	29 488 740,64	0,00	504 395,67
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 479 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 353 067,00	0,00	29 488 740,64	0,00	504 395,67

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	381 755,47	339 141,40	186 053,46	143 439,39
Muut maa- ja vesialueet	39 259 237,82	38 389 299,21	38 349 443,90	37 517 037,92
Maa- ja vesialueet yhteensä	39 640 993,29	38 728 440,61	38 535 497,36	37 660 477,31

20-22) Omistuksia muissa yhteisöissä						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytär yhteisöt						
Ylöjärven Yrityspalvelu Oy	Ylöjärvi	100	100	253	75	28
Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat	Ylöjärvi	100	100	48	983	46
Asunto Oy Viljakkalan Viertotie	Ylöjärvi	65,55	65,55	395	1	0
Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut	Ylöjärvi	100	100	80	652	0
Ylöjärven Jaähalli Oy	Ylöjärvi	99,90	99,90	617	1 400	-85
Ylöjärven Vesi Oy	Ylöjärvi	100	100	11 504	30 087	484
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi	Ylöjärvi	55	55	21	2	1
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	Tampere	5,90	5,90	11 990	33 403	553
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,27	5,27	76	331	0
Tampereen kaupunkiseudun ky	Tampere	6,87	6,87	38	31	0
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Viljakkalan Liikekeskus	Ylöjärvi	26,26	26,26	75	0	0
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy	Pirkkala	21,30	21,30	184	27	18

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 529 360,08	0,00	296 591,37
Lainasaamiset	757 100,65	68 827,34	825 927,99	68 827,34
Muut saamiset	0,00	9 009,27	0,00	183 236,09
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	167 880,58
Yhteensä	757 100,65	1 607 196,69	825 927,99	716 535,38
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	4 876,39	0,00	4 237,51
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	223 236,35	0,00	223 236,35
Yhteensä	0,00	228 112,74	0,00	227 473,86
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	1 214,73	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	1 214,73	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	757 100,65	1 836 524,16	825 927,99	944 009,24

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronvaihtosopimukset	6 220 712,00	6 517 282,00	6 220 712,00	6 517 282,00
Muut siirtosaamiset	108 226,10	90 106,02	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	6 328 938,10	6 607 388,02	6 220 712,00	6 517 282,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	210 065,41	210 065,41	223 236,35	223 236,35
Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	167 880,58
Kelan korvaus työterveyshuollosta	656 923,97	561 340,93	525 416,26	414 625,85
Koronvaihtosopimukset	296 570,00	357 432,84	296 570,00	357 432,84
Muut siirtosaamiset muilta	1 270 714,67	792 090,06	658 261,33	251 492,79
Siirtosaamiset kunnilta	109 704,76	3 022,55	109 704,76	3 022,55
Kotikuntalain kotikuntakorvaukset	0,00	63 923,72	0,00	63 923,72
Ympäristöterveydenhuolto	0,00	98 450,00	0,00	98 450,00
Tuet ja avustukset valtiolta	217 397,46	315 129,01	201 880,78	297 361,57
Menoennakot				
Palkkajaksotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut menoennakot	460 510,04	1 483 685,42	460 510,04	1 478 592,89
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 221 886,32	3 885 139,94	2 475 579,52	3 356 019,14

12.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	177 383,74	178 628,45	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-368,90	-1 244,71	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	177 014,84	177 383,74	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	54 207 607,01	51 647 510,99	51 267 983,82	48 803 612,98
Edellisten tilikausien ylijäämä muutos	0,00	-845 253,03	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	54 207 607,01	50 802 257,96	51 267 983,82	48 803 612,98
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 255 312,63	3 400 520,19	-5 577 814,99	2 464 370,84
Oma pääoma yhteensä	116 949 192,48	120 200 045,14	111 477 609,35	117 055 424,34

26) Erittely poistoerosta		
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	9 664 588,78	8 868 130,90
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	9 664 588,78	8 868 130,90

27) Pitkäaikaiset velat		
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 150 000,00	18 290 000,00
Saadut ennakot	4 337 403,35	4 995 048,35
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 487 403,35	23 285 048,35

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen.

28) Joukkovelkakirjalainat		
	2019	2018
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	10 500 000,00	10 500 000,00
korko 0,2000 %	58,33	-1 733,03
erääntyy 9.1.2020	10 500 000,00	10 500 000,00

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Metsäkylän kaatopaikan jälkihoito	11 287,32	170 000,00	11 287,32	170 000,00
KOY Nikron alueen maaperän puhdistaminen	1 980 349,57	2 316 983,97	1 980 349,57	2 316 983,97
Haverin alueen maaperän puhdistaminen	5 011 471,89	5 110 760,42	5 011 471,89	5 110 760,42
Muut pakolliset varaukset	21 066,72	42 429,50	0,00	0,00
Potilovahinkovastuuvaraus	1 640 217,35	2 332 467,77	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	8 664 392,85	9 972 641,66	7 003 108,78	7 597 744,39

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	183 799,32	0,00	187 866,69
Muut velat	0,00	568 382,16	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	752 181,48	0,00	187 866,69
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	158 762,27	0,00	2 055 704,23
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	3 547 624,41	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	3 706 386,68	0,00	2 055 704,23
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	500,04	0,00	70,48
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	500,04	0,00	70,48
Vieras pääoma yhteensä	0,00	4 459 068,20	0,00	2 243 641,40

31) Maksuliiketililimiitti		
	2019	2018
Luottollisen maksuliiketilin limiitti 31.12.	1 500 000,00	1 500 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 500 000,00	1 500 000,00

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	4 415 119,20	4 415 119,20	0,00	0,00
Muut velat	234 121,53	288 481,28	1 375,51	2 098,53
Muut velat yhteensä	4 649 240,73	4 703 600,48	1 375,51	2 098,53

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	15 771 990,64	14 558 501,66	10 936 951,68	10 013 197,82
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 576 032,62	2 401 572,33	3 916 323,99	1 693 920,72
Muut siirtovelat jäsenkuntayhtymille	3 339 444,54	0,00	3 547 624,41	0,00
Muut siirtovelat kunnille	73 055,03	0,00	73 055,03	0,00
Tulospalkkiovaraus	155 761,76	309 879,93	155 761,76	309 879,93
Korkojaksotukset	193 173,21	228 379,11	187 546,77	193 703,53
Potilasvahinkovakuutus seur.vuoden lyhennys	212 494,40	232 629,92	0,00	0,00
Jaksotetut tuet ja avustukset	1 028 920,30	1 023 454,95	460 477,29	391 815,87
Verojaksotukset	38 962,38	201 544,71	0,00	200 528,71
Muut siirtovelat	908 692,49	1 075 417,13	69 279,85	190 794,85
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	26 298 527,38	20 031 379,74	19 347 020,78	12 993 841,43
Siirtovelat yhteensä	26 298 527,38	20 031 379,74	19 347 020,78	12 993 841,43

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 026 261,19	849 168,90	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	3 565 109,00	3 578 859,00	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	944 000,00	944 000,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	345 955,78	406 583,11	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	2 433 063,20	2 433 063,20	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 942 172,20	6 955 922,20	0,00	0,00

35 - 37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Pankkitakauksen vastasitoumus				
Valuuttatermiini-, valuuttaoptio-, koronvaihto-, korko-optio-, hyödyketermiini- ja hyödykkeen vaihtosopimukset	0,00	33 500 000,00	0,00	33 500 000,00
Kiinteistö- ja yritysikiinnitykset	88 500,00	88 500,00	0,00	0,00
Panttaussitoumukset	1 469,10	0,00	0,00	0,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	89 969,10	33 588 500,00	0,00	33 500 000,00

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Toimitilojen vuokravastuut	31 651 367,82	29 872 389,21	26 531 800,70	25 342 251,28
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	3 093 071,29	3 415 794,01	2 406 792,34	2 610 909,15
Maa-alueiden vuokravastuut	200 492,85	204 064,35	5 311,65	5 624,10
Muut vuokravastuut	262 914,94	277 735,98	262 914,94	277 735,98
Vuokravastuut yhteensä	35 207 846,90	33 769 983,55	29 206 819,63	28 236 520,51
- siitä seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	27 761 235,27	26 995 545,56	26 180 603,88	25 403 120,59
- siitä PPP-hankkeet (public-private partnerships)	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	0,00	0,00	0,00	0,00
- siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00

39) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	5 500 000,00	3 550 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	3 735 221,88	2 256 709,96
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	13 500 617,02	14 055 947,84	13 499 543,00	14 021 792,39
Jäljellä oleva pääoma	7 940 784,95	9 432 482,31	7 939 080,93	9 431 860,71
Muut vastuu sitoumukset				
Hankintasopimusvastuu	0,00	14 750,00	0,00	0,00
Vuokratkaussopimus	2 330,00	2 371,50	0,00	0,00
Yhteensä	7 943 114,95	9 449 603,81	11 674 302,81	11 688 570,67

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastoista		
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastoista 31.12.	198 567 376,00	187 698 088,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastoista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	130 644,00	120 587,36

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	882 888,44	854 454,64	0,00	0,00
Potilasvakuutusvastuu	13 029,50	475 006,76	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	895 917,94	1 329 461,40	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuut	189 608,79	189 365,51	0,00	0,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2019	2018	2019	2018
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset,				
Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainojen ja koronvaihtosopimusten pääomat, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Lainojen alkusaldot yhteensä ovat 19 750 000,00 euroa.				
1) Sopimus erääntyi 12.11.2019				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	0,00	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0,00	-19 412,76	0,00	-19 412,76
2) Sopimus erääntyy 29.6.2020				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	250 000,00	750 000,00	250 000,00	750 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 066,05	-23 696,73	-4 066,05	-23 696,73
3) Sopimus erääntyy 16.11.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	4 500 000,00	6 000 000,00	4 500 000,00	6 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-109 020,97	-163 766,80	-109 020,97	-163 766,80
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus, Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on sopijapuolilla vaihtuva korko. Sopimus tulee voimaan 4.1.2021 ja sopimus erääntyy 4.1.2049.				
Laskennallinen pääoma 25 000 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12 276 947,66	-6 662 454,83	-12 276 947,66	-6 662 454,83
Koronvaihtosopimus korkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.12.2026.				
Lainan alkusaldo 14 000 000,00 euroa.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	9 800 000,00	11 200 000,00	9 800 000,00	11 200 000,00
laskennallinen pääoma 11 200 000,00 euroa				
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	149 697,15	51 913,20	149 697,15	51 913,20

<p>OTC koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 24.4.2018 - 24.4.2033. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)</p>	-8 384 972,30	-5 463 867,29	-8 384 972,30	-5 463 867,29
<p>OTC koronvaihtosopimuksen optioehto Sopimuksessa on erityisehto pankin yksipuoleiselle optiolle ajalle 25.4.2033 - 24.4.2043. Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimus ja optiosopimus on erotettavissa toisistaan. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)</p>	-5 572 129,61	-3 548 285,33	-5 572 129,61	-3 548 285,33
<p>Koronvaihtosopimukset, konserni ky Sopimukset erääntyä 23.8.2021 - 1.11.2041 Sopimusten nimellisarvo 31.12.</p>	6 761 494,00	3 934 874,89	0,00	0,00
<p>Käypä arvo</p>	-525 029,41	-252 503,37	0,00	0,00
<p>Koronvaihtosopimukset, konserni ky myöhemmin alkavat sopimukset Sopimusten nimellisarvo 31.12.</p>	0,00	3 128 995,24	0,00	0,00
<p>Käypä arvo</p>	0,00	1 677,76	0,00	0,00
Mutalan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
<p>Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 11.4.2005 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 7 000 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.</p>	39 083,35	46 083,35	39 083,35	46 083,35
Takamaan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
<p>Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 2.6.2009 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 9 800 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.</p>	93 100,00	102 900,00	93 100,00	102 900,00

14. Ympäristövastuut

Ympäristötuotot ja -kulut		
	2019	2018
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	58 257,44	59 676,43
Muut ympäristötuotot		
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	54 821,00	56 000,00
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	158 854,54	146 212,75
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	3 800,00	3 200,00
Muut ympäristökulut:		
Haverin rikastushiekka-alue kunnostus	99 288,53	489 239,58
Nikron alueen kunnostus	336 634,40	235 598,28
Metsäkylän kaatopaikan kunnostus	158 712,68	156 210,71
Ympäristökulut, netto	-644 211,71	-914 784,89

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta aiheutuu kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikron, vanha kaatopaikka-alue Tiura sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa. Kohteiden kunnostuksiin on mahdollista saada valtion avustusta/EU-rahaa.

Edellisistä kohteista on Haverin rikastushiekka-alueen kunnostamiseksi haettu valtiolta avustusrahaa vuoden 2019 lopussa. Kiinteistöjen Nikro ja Metallin osalta kaupunki on jo aiempina vuosina hakenut ja saanut kohteiden kunnostamiseen valtionavustusta sekä lisäksi kunnostusta on tehty kohteissa tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa.

Kaupungilla on maankaatopaikka, jonka ympäristövaikutuksia tarkkaillaan vesinäyttein. Pehkusuon vanhaa kaatopaikka-aluetta pidetään kunnossa kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti. Vesistö tarkkailua suoritetaan lisäksi kolmen suljetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi.

Kiinteistöt Metallin ja Nikron

Ylöjärven kaupungin omistamilla kiinteistöillä Metallin RN:o 1:266 ja Nikron RN:o 1:115 Mäkkylän kylässä on todettu maaperän pilaantuminen, mistä on aiheutunut myös pohjaveden pilaantumista. Maaperässä on todettu raskasmetalleja, öljyä ja liuottimia. Pohjavedessä on todettu suuria pitoisuuksia liuottimia ja niitä on todettu myös läheisellä Saurion vedenottamolla pieniä määriä. Maaperän pilaantuminen on aiheutunut kiinteistöillä harjoitetusta vanhasta teollisesta toiminnasta.

Maaperän kunnostustyöt (metallit, liuottimet ja öljyinen maa) on tehty pääosin masanvaihdolla, joka saatiin suoritettua vuoden 2013 aikana. Vuodesta 2015 alkaen kunnostustyötä on jatkettu huokosilmakunnostuksella ja kemiallisella puhdistuksella. Kiinteistöjen Metallin ja Nikron kunnostustöiden kustannukset olivat vuonna 2019 yhteensä 336.634,40 €. Huokosilma- ja kemiallinen kunnostus alueella päätettiin vuonna 2019.

Pohjaveden suojapumppaus on aloitettu vuoden 2007 keväällä turvaamaan Saurion vedenottamon veden laatua ja suojapumppaus jatkuu edelleen. Vuosittaiset kustannukset ovat olleet yli 100 000 euroa.

Maaperän ja pohjaveden kunnostustyön loppuun saattamiseksi on alueella tehty 2017 - 2019 lisätutkimuksia ja Nikron alueen kunnostus on hyväksytty ELY:ssä pilaantuneiden

maa-alueiden kärkihankkeena kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Hankkeen kunnostustöiden vetovastuu on ELY-keskuksella.

Kohteen yhtenä kunnostusmenetelmänä ja vedenottamon pohjaveden oton yhtenä suojaustoimenpiteenä on alueelle toteutettu vuoden 2019 aikana reaktiivisen seinämä. Lisäksi itse Nikron kiinteistöllä toteutetaan vielä 2020 erillistä maaperän kunnostusta kaivamattomin menetelmin. Tarvittaessa toteutetaan myös muita maaperän- ja pohjaveden kunnostustoimenpiteitä.

Aktiivisten kunnostustoimien jälkeen tarkastellaan mm. alueen nykyisen suojapumpauksen ja siihen liittyvän aktiivihiihipuhdistuksen tarpeellisuutta uudelleen. Jälkitarkkailua tehdään alueella veden ja maaperän kunnostustoimien onnistumisen osalta muuttaman vuoden ajan. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on tehty Nikron alueen kunnostukseen varaus. Kunnostuksen on arvioitu maksavan aktiivisine kunnostustöineen ja seurantavaiheen töineen enintään varaumaa vastaavasti 2,4 miljoonaa euroa.

Tiura

Ylöjärven kaupungin alueella ja kaupungin omistuksessa oleva vanha kaatopaikka Kuusiston kylässä kiinteistöllä Tiura RN:o 2:288 kunnostettiin vuoden 2012 aikana ja alue maisemoitiin vuoden 2013 aikana. Puhdistustöiden yhteydessä todettuja liuottimia ei saatu puhdistettua maaperästä kokonaan ja niiden osalta maaperän puhdistamisesta päätetään meneillään olevan seurannan tulosten ja riskinarvion perusteella. Mahdollisista lisäkunnostustarpeista tai -kustannuksista ei ole toistaiseksi tietoa.

Metsäkylän vanha kaatopaikka

Ylöjärven kaupungilla on Metsäkylässä kiinteistön Esterinmetsä RN:o 1:273 alueella vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, jonka pintasuojarakenteet saatiin päätökseen vuosina 2016 - 2017 ja jonka jälkeen alueella on tehty sulkemissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja huolehdittu tarkkailuvelvoitteiden suorittamisesta. Kohteen kustannukset vuonna 2019 ovat olleet 158.712,68 euroa.

Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue

Haverin entisen kaivoksen rikastushiekka-alue sijoittuu Viljakkalanselän Kirkkojärven rantaan. Alue sijoittuu Inkulan kylään osin kaupungin omistamalle kiinteistölle RN:o 11:0 ja osin alueen osakaskuntien alueelle. Alustavien selvitysten mukaan alueelta pääsee ympäristöön siinä määrin epäpuhtauksia, että alueen kunnostamiseksi tuli ryhtyä toimenpiteisiin. Tehdyn kunnostussuunnitelman mukaan jätealueen kunnostus maksaisi 2,8 - 5,6 milj. euroa, alueella tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan. Toimenpiteiden osalta on kunnostamisesta oltu yhteydessä Pirkanmaan ELY-keskukseen vuoden 2017 lopulla toimintasuunnitelman muodossa.

Tekninen lautakunta käsitteli toimintasuunnitelman maaliskuussa 2018. Kiireellisimmät työt olivat vanhan rikkoutuneen padon kunnostustyöt ja kasvittoman alueen peitto. Alueen kunnostus aloitettiin 2017 ajamalla alueelle Kyröskoskentien kevyenliikenteen väylän rakentamisalueelta tietyömaalta tulleita pintamaita pilaantuneiden maiden päälle suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 ja 2019 aikana jatkettiin pintojen suojauksia ja eroosiosuojausta alueen päälaskuojilla sekä aloitettiin suunnitelma-asiakirjojen mukaisen uuden padon toteutuksen valmistelu. Vuoden 2019 aikana ei uuden padon toteutusta saatu vielä edistettyä loppuun. Kirjanpitovaraus kunnostukseen tehtiin kustannusarvion tarkentumisen myötä vuoden 2016 tilinpäätöksestä, yhteensä 5,6 miljoonaa euroa.

Ylöjärven kaupunki on hakenut vuoden 2019 lopussa valtiolta avustusta Haverin kulta-kaivoksen vanhan rikastushiekka-alueen kunnostukselle, mutta päätöstä asiassa ei vielä ole saatu.

Haverin Kaivosmäen alueella on niin ikään pilaantunutta maata, mutta sen osalta ei ole tehty kunnostussuunnitelmaa eikä kustannuksista ole vielä tietoa.

15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2019	2018
Yleishallinto	94	90
Sosiaali- ja terveystoimi	572	474
Opetus- ja kulttuuritoimi	980	893
Yhdyskuntapalvelut	286	272
Muut palvelut	0	0
Yhteensä	1 932	1 729

43) Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	85 398 433,93	82 610 380,39
*) Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	504 597,02	520 645,69
Henkilöstökulut yhteensä	85 398 433,93	82 610 380,39

*) Investointien henkilöstökulut on kirjattu käyttotalouteen, josta ne siirretään investointeihin Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Kristillisdemokraatit	3 695,65	3 571,30
Suomen Keskusta	8 799,83	8 501,45
Kokoomus	14 632,91	14 889,87
Peussuomalaiset	4 490,09	4 106,55
Sosiaalidemokraatit	8 250,66	11 036,05
Vasemmistoliitto	6 569,65	6 137,84
Vihreät	11 491,13	12 214,90
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	57 929,92	60 457,96

45) Tilintarkastajien palkkiot		
	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	25 926,17	29 886,49
Tilintarkastajien lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 198,34	5 038,58
Muut palkkiot	4 019,40	0,00
Palkkiot yhteensä	33 143,91	34 925,07

46) Liitetiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven Vesi Oy ovat sopineet yhteistyöperiaatteista. Sopimuksen mukaan kahdenvälisissä palveluissa ja tuotteissa, joita ei ole kokonaistaloudellisesti järkevää hankkia kolmannelta osapuolelta noudatetaan kaupungin sisäistä tavanomaista hinnoittelua kuitenkin siten, että hinnoittelu noudattaa omakustannusperiaatetta. Tällaisia toimintoja ovat mm. kunnallistekninen rakentaminen yhteishankkeissa, kunnallistekniset suunnittelutyöt, varikko- ja varasto- toiminnot sekä yhteiset asiakaspalvelutoiminnot.

Ylöjärven kaupunki on myynyt toimisto- ja talouspalveluita, tilapalveluita sekä palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Vesi Oy:lle. Ylöjärven kaupunki on myynyt tila- ja palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:lle.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta korvauksesta irtisanomismenettelytilanteissa.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista sekä tositelajeista

Pääkirja
Päiväkirja
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu

Pysyvästi säilytettävät
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus
Tililuettelo

10 vuotta säilytettävät
Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä laskien.

Tosite	Nimitys	Numerosarja
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1008
BUD	Talousarvio	2001 - 2008
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3024
MUIST1	Muistiotositteet ulkoiset	10001 - 11337
MUIST2	Rahastokirjaukset	14001 - 14045
MUISIS	Muistiotositteet sisäiset	20001 - 20075
MUIJAK	Muistiotositteiden jaksotus	30001 - 30001
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	34001 - 34113
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	40001 - 40845
KOMMUI	Käyttöomaisuusmuistiot	48000 - 48040
HAAHTE	Sisäiset vuokrat Haahtela	50001 - 53448
ZBF	Budjetointitositteet	96000 - 96015
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100448
EFFSOS	Effica sosiaalityöt	115001 - 115427
KONE2	Kone ja kuljetus tositteet	116001 - 116012
VARAST	Varasto Sonet	117001 - 117052
MUIJAK	Muistioiden jaksotus, sisäinen	30501 - 30660
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8048129
OMAKSU	Ostomaksut	8990001 - 8990313
LTT	Liitetietotositteet	6-9, 11-13, 15-16,19-46
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5112416
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210305
YMRHYV	MR hyvityslaskut, kuittaukset	5310001 - 5311587
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5412461
YMR10	MR Laskulaji 10	Vuokrat 10000001 - 10000347
YMR13	MR Laskulaji 13	Yleislaskut 13000001 - 13004134
YMR14	MR Laskulaji 14	Työllisyyspalvelut 14000001 - 14000192

YMR15	MR Laskulaji 15	Timmi tilavuokrat	15000001 - 15000645
YMR19	MR Laskulaji 19	Hammashoito	19000001 - 19019535
YMR20	MR Laskulaji 20	Maanvuokrat	20000001 - 20000438
YMR30	MR Laskulaji 30	Fysioterapia	30000001 - 30002553
YMR31	MR Laskulaji 31	Röntgen	31000001 - 31000141
YMR32	MR Laskulaji 32	Ehta palvelut	32000001 - 32000714
YMR33	MR Laskulaji 33	Poliklinikka	33000001 - 33031939
YMR35	MR Laskulaji 35	Terveyskeskus/akuuttios.	35000001 - 35001631
YMR36	MR Laskulaji 36	Kehitysvammahuolto	36000001 - 36000743
YMR37	MR Laskulaji 37	Geriatrian pkl ja Kumuke	37000001 - 37001246
YMR39	MR Laskulaji 39	Kuntalaskutus	39000001 - 39000373
YMR53	MR Laskulaji 53	Päivähoito	53000001 - 53014038
YMR54	MR Laskulaji 54	Laitoshoidto	54000001 - 54002844
YMR58	MR Laskulaji 58	Kotipalvelumaksut	58000001 - 58005202
YMR63	MR Laskulaji 63	Hulevesilaskutus	63000001 - 63005225
YMR73	MR Laskulaji 73	Rakennusvalvonta	73000001 - 73000620

MR = Myyntireskontra

Visma CPM kuntakonserni

- tositteet
- pääkirja
- päiväkirja
- konserniyhteenvedo

Apollo, lainan ja koronvaihtosopimusten hallinta

Datwin, lainahallinta

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Ylöjärven kaupunki

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2019

Ylöjärvellä 30.3.2020

Ylöjärven kaupunginhallitus

Jarkko Sorvanto, kaupunginjohtaja

Timo Halttula

Rauno Kesseli

Leena Mankkinen

Juhon Ojares

Minna Sarvijärvi

Katja Luojus, hallituksen puheenjohtaja

Mauri Heiska

Tiina Landgren-Mäkkylä

Markku Mäki-Ventelä

Seppo Peltola

Minna Sorsa

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä 27. 5 .2020

BDO Auditor Oy, tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHT, HT